

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

การวิเคราะห์สมรรถนะของโปรโตคอลแบบ CSMA/CA
ในเครือข่าย WDM RING

PERFORMANCE ANALYSIS OF CSMA/CA PROTOCOL OF
WDM RING NETWORK

จย.

8/123 ก

2548

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน..... 60521
วัน,เดือน,ปี..... - 3 ก.ค. 2549

b..... 11587052
i.....

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาวิศวกรรมโทรคมนาคม
บัณฑิตวิทยาลัย
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
พ.ศ.2548
ISBN 974-15-1665-7

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

**PERFORMANCE ANALYSIS OF CSMA/CA PROTOCOL OF
WDM RING NETWORK**

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENT FOR THE DEGREE OF
MASTER OF ENGINEERING IN TELECOMMUNICATION ENGINEERING
SCHOOL OF GRADUATE STUDIES
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG**

2005

ISBN 974-15-1665-7

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

COPYRIGHT 2005

SCHOOL OF GRADUATE STUDIES

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การวิเคราะห์สมรรถนะของโปรโตคอลแบบ CSMA/CA ใน เครือข่าย WDM Ring
นักศึกษา	นางสาวมณวิภา ศรีสุริยะ
รหัสนักศึกษา	45060501
ปริญญา	วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา	วิศวกรรมโทรคมนาคม
พ.ศ.	2548
อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์	รศ.ดร.สุวิพล สิทธีชีวะภาค

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ นำเสนอถึงการวิเคราะห์สมรรถนะของเครือข่าย WDM (Wavelength Division Multiplexing) Ring ที่ใช้โปรโตคอลการเข้าถึงแบบ CSMA/CA (Carrier sense multiple access with collision avoidance) โดยการใช้วิธีมัลติเพล็กซ์ทางความยาวคลื่น หรือ WDM ในเส้นใยแก้วนำแสงนั้นจะเป็นการเพิ่มความจุของเครือข่าย ทำให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการใช้งานเครือข่ายที่มีความรวดเร็วและความจุสูงได้ และการใช้โปรโตคอลการเข้าถึงแบบ CSMA/CA นั้นจะเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการเข้าถึงช่องสัญญาณและลดการชนกันของข้อมูล ในการวิเคราะห์สมรรถนะของระบบนั้นจะทำการวิเคราะห์ค่าวิสัยสามารถ (Throughput) และค่าเวลาหน่วงเฉลี่ย (Average Delay) โดยใช้สมการคณิตศาสตร์ในการคำนวณ และได้นำผลการวิเคราะห์ไปเปรียบเทียบกับผลของโปรโตคอลที่มีใช้อยู่แล้วในเครือข่าย WDM Ring ซึ่งได้แก่ โปรโตคอลแบบสล็อตติงริง (Slotted Ring)

Thesis Title	Performances Analysis of CSMA/CA Protocol of WDM Ring Network
Student	Miss Monwipa Srisuriya
Student ID.	45060501
Degree	Master of Engineering
Programme	Telecommunication Engineering
Year	2005
Thesis Advisor	Assoc.Prof.Dr.Suvepol Sittichevapak

ABSTRACT

This thesis concerns about the analysis of WDM (Wavelength Division Multiplexing) Ring Network based on CSMA/CA (Carrier sense multiple access with collision avoidance) protocol. The rapid growth in demand for high-capacity telecommunication links and the speed limitation of single-wavelength links has resulted in an extraordinary increase in the use of WDM in optical fiber communication link. In CSMA/CA, carrier-sensing circuits detect the presence or absence of signal in optical channels, and control packet transmission from a node, avoiding collision with in-transit packets. The results are analyzed by evaluating their throughput and delay characteristics. The analysis results are considered in term of mathematic equations. The thesis provides a comparative evaluation of the performance of Slotted Ring protocol, which has been used in the WDM Ring Network.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สามารถสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ข้าพเจ้าต้องขอกราบขอบพระคุณสำหรับ คำปรึกษาและแนะนำที่มีคุณค่าต่อการทำงานวิจัยอย่างยิ่ง ทำให้วิทยานิพนธ์ของข้าพเจ้าบรรลุผล โดยเฉพาะความเอาใจใส่ ความช่วยเหลือ แนะนำแนวทางแก้ไขปัญหา พร้อมทั้งเป็นแรงกระตุ้นในการ วิจัยครั้งนี้ จาก รศ.ดร.สุวิพล สิริชิวภาค ซึ่งเป็นอาจารย์ผู้ควบคุมงานวิจัย ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณ มา ณ ที่นี้

ขอขอบคุณ บิดา-มารดา และครอบครัว ที่ให้กำลังใจให้การสนับสนุนและความช่วยเหลือใน ระหว่างการศึกษามาโดยตลอด

ขอขอบคุณ พี่ๆ เพื่อนๆ และรุ่นน้อง ที่ให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจข้าพเจ้าในระหว่างการ ทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ขอขอบคุณสำหรับความช่วยเหลือในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ดับ ที่น่า หลิน สำหรับ ความ ตั้งใจในงานพิมพ์ , ปิงและบิค สำหรับ รูปสวยๆ ที่มาประกอบรายงาน พีโลลาห์ สำหรับความเอาใจ ใส่เรื่องการใส่ภาษาของบทความ

สุดท้ายนี้ข้าพเจ้าหวังเป็นอย่างยิ่งว่าวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะเป็นความรู้และความสามารถนำไปใช้ ประโยชน์ต่อผู้ทำงานวิจัยด้านนี้ต่อไป

มณวิภา

ศรีสุริยะ

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
2.2 ระเบียบการจัดการในเครือข่ายท้องถิ่น.....	5
2.2.1 การแบ่งชั้นโพรโทคอลตามมาตรฐาน OSI.....	5
2.2.1.1 ชั้นกายภาพ (physical layer).....	5
2.2.1.2 ชั้นเชื่อมโยงข้อมูล (data link layer).....	6
2.2.1.3 ชั้นเครือข่าย (network layer).....	6
2.2.1.4 ชั้นการขนส่ง (transport layer).....	6
2.2.1.5 ชั้นการโต้ตอบ (session layer).....	6
2.2.1.6 ชั้นการนำเสนอ (presentation layer).....	7
2.2.1.7 ชั้นการประยุกต์การใช้งาน (application layer).....	5
2.2.2 การแบ่งระดับการสื่อสารของเครือข่ายท้องถิ่น ตามข้อกำหนดของ IEEE 802.11.....	7
2.2.2.1 Physical Layer.....	7
2.2.2.2 Medium Access Control (MAC).....	8
2.2.2.3 Logical Link Control (LLC).....	9
2.3 โพรโทคอลแบบ CSMA/CA.....	10
2.3.1 เปรียบเทียบวิธีการเข้าถึงแบบ CSMA/CA กับ วิธีการเข้าถึงแบบ CSMA และวิธีการเข้าถึงแบบ CSMA/CD.....	10
2.3.2 กลไกการเข้าถึงของโพรโทคอลแบบ CSMA/CA.....	11
2.4 ช่วงเวลาการ Backoff แบบสุ่ม.....	13
2.5 หลักการทำงานของโพรโทคอลแบบสล็อตจริง.....	14
บทที่ 3 เทคโนโลยีการมัลติเพล็กซ์ทางความยาวคลื่น.....	16
3.1 เส้นใยแก้วนำแสง.....	16
3.1.1 ส่วนประกอบของเส้นใยแก้วนำแสง.....	16
3.1.2 สรุปคุณสมบัติของเส้นใยแก้วนำแสงประเภทต่างๆ.....	18
3.1.2.1 เส้นใยแก้วนำแสงมัลติโหมดแบบสเตปอินเด็กซ์.....	18
3.1.2.2 เส้นใยแก้วนำแสงมัลติโหมดแบบเกรดอินเด็กซ์.....	18
3.1.2.3 เส้นใยแก้วนำแสงโหมดเดียวแบบสเตปอินเด็กซ์.....	18

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.1.2.4 เส้นใยแก้วนำแสงแบบเลื่อนดิสเพอร์ชัน	18
3.1.2.5 เส้นใยแก้วนำแสงแบบดิสเพอร์ชันเรียบ	19
3.1.3 การสื่อสารด้วยเส้นใยแก้วนำแสง	19
3.2 การมัลติเพล็กซ์ทางความยาวคลื่น	22
3.2.1 หลักการของเทคโนโลยี WDM	23
3.2.2 ส่วนประกอบ โครงข่ายใยแก้วนำแสงระบบ WDM	24
3.2.2.1 Optical Fiber	24
3.2.2.2 Optical Source	24
3.2.2.3 Optical Detector	24
3.2.2.4 MUX/DEMUX	24
3.2.2.5 Optical Transmitter	24
3.2.2.6 Amplifier	24
3.3 ประเภทของ WDM	26
3.3.1 Wavelength-Selective WDM	26
3.3.2 Broadcast-and-Select WDM	27
3.4 ตัวมัลติเพล็กซ์เซอร์	28
3.4.1 อุปกรณ์แบบกระจายเชิงมุม	28
3.4.2 อุปกรณ์ฟิลเตอร์	29
3.4.2.1 Interference Filter	29
3.4.2.2 ฟิลเตอร์เรโซแนนซ์แบบ Fabry-Perot	30
3.4.2.3 ฟิลเตอร์แบบอุปกรณ์ขยายกิ่งตัวนำ	30
3.4.2.4 ฟิลเตอร์ไฟฟ้าแบบ Coherent Detection	30
3.5 แหล่งกำเนิดแสง	31
3.5.1 LED	31
3.5.2 เลเซอร์ไดโอดแบบ Fabry-Perot	31
3.5.3 เลเซอร์ไดโอด DFB	32
3.5.4 เลเซอร์ที่กำหนดค่าความถี่	32
3.6 ระบบเครือข่ายแบบหลายความยาวคลื่น	32

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.6.1 ตัวส่งที่สามารถปรับเปลี่ยนความยาวคลื่นได้.....	32
3.6.1.1 การปรับเปลี่ยนโดยใช้อุณหภูมิหรือกระแส.....	32
3.6.1.2 การปรับเปลี่ยนด้วย DFB และ DFR.....	33
3.6.1.3 การปรับเปลี่ยนโดยใช้อุปกรณ์ภายนอก.....	33
3.6.2 ตัวรับที่สามารถปรับเปลี่ยนความยาวคลื่นได้.....	33
3.6.2.1 ฟิลเตอร์แบบหลายชั้น.....	33
3.6.2.2 ฟิลเตอร์แบบ Fabry-Perot Interferometer.....	33
3.6.2.3 เลเซอร์แบบ DFB ที่ทำงานที่ต่ำกว่าค่าเทร โชลด์.....	33
3.7 การป้องกันโครงข่ายล่อม.....	34
3.8 โครงสร้างของเครือข่าย WDM Ring.....	35
บทที่ 4 การวิเคราะห์สมรรถนะของโปรโตคอลแบบ CSMA/CA ในเครือข่าย WDM Ring.....	36
4.1 การหาค่าวิสัยสามารถ (Throughput) ของระบบ.....	36
4.2 การหาค่าเวลาหน่วงเฉลี่ย (Delay) ของระบบ.....	42
4.3 การวิเคราะห์สมรรถนะของโปรโตคอลแบบสล็อตตริง.....	43
บทที่ 5 ผลการวิเคราะห์เชิงตัวเลข.....	46
5.1 การวิเคราะห์สมรรถนะของระบบเมื่อใช้โปรโตคอลแบบ CSMA/CA.....	46
5.1.1 ค่าวิสัยสามารถ (Throughput) ของระบบ.....	47
5.1.2 ค่าเวลาหน่วงเฉลี่ย (Delay) ของระบบ.....	50
5.2 การวิเคราะห์สมรรถนะของโปรโตคอลแบบสล็อตตริง.....	52
5.3 การเปรียบเทียบสมรรถนะของโปรโตคอลแบบ CSMA/CA กับโปรโตคอลแบบ สล็อตตริงเมื่อนำมาใช้ในเครือข่าย WDM Ring.....	54
บทที่ 6 สรุปผลการวิเคราะห์.....	56

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
เอกสารอ้างอิง.....	58
ผลงานที่ได้รับการตีพิมพ์.....	60
ประวัติผู้เขียน.....	61

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญรูป (ต่อ)

รูปที่	หน้า
5.1 ความสัมพันธ์ระหว่างค่าวิสัยสามารถของเครือข่าย WDM Ring กับค่าโหนดที่ต้องการ โดยทำการเปลี่ยนแปลงค่าจำนวนช่องสัญญาณ (λ) กำหนดให้ $M=100$, $a=0.01$, $p=0.03$, และ $f=0.06$	47
5.2 ความสัมพันธ์ระหว่างค่าวิสัยสามารถของเครือข่าย WDM Ring กับค่าโหนดที่ต้องการ โดยทำการเปลี่ยนแปลงค่าผู้ใช้ (M) กำหนดให้ $\lambda=30$, $a=0.01$, $p=0.03$ และ $f=0.06$	48
5.3 ความสัมพันธ์ระหว่างค่าเวลาหน่วงเฉลี่ยของแพ็กเก็ตข้อมูลกับค่าโหนดที่ต้องการ โดยทำการเปลี่ยนแปลงค่าผู้ใช้ (M) กำหนดให้ $\lambda=30$, $a=0.01$, $p=0.03$, $f=0.06$ และ $\bar{Y} = 0.06$	49
5.4 ความสัมพันธ์ระหว่างค่าเวลาหน่วงเฉลี่ยของแพ็กเก็ตข้อมูลกับค่าวิสัยสามารถของ เครือข่าย WDM Ring โดยทำการเปลี่ยนแปลงค่าผู้ใช้ (M) กำหนดให้ $\lambda=30$, $a=0.01$, $p=0.03$, $f=0.06$, และ $\bar{Y} = 0.06$	50
5.5 ค่าเวลาหน่วงเฉลี่ยของวิธีการเข้าถึงแบบ CSMA/CA ในเครือข่าย WDM Ring	51
5.6 ค่าเวลาหน่วงเฉลี่ยของวิธีการเข้าถึงแบบ CSMA/CA ในเครือข่าย WDM Ring	53
5.7 ความสัมพันธ์ระหว่างค่าเวลาหน่วงเฉลี่ยของแพ็กเก็ตข้อมูลกับค่าวิสัยสามารถของเครือข่าย WDM Ring เมื่อเปรียบเทียบระหว่างโปรโตคอลแบบ CSMA/CA และแบบสล็อตตริง กำหนดให้ จำนวนสถานี (M) เท่ากับ 100	55

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
3.1 คุณสมบัติของ LED และเลเซอร์ไดโอด.....	20
3.2 ค่าแบนวิดท์ที่ใช้ในเทคนิคการกรองต่างๆ.....	30
3.3 ความกว้างสเปกตรัมของแหล่งกำเนิดแสงชนิดต่างๆ.....	31

สารบัญรูป

รูปที่	หน้า
2.1 ระดับการสื่อสารของเครือข่ายท้องถิ่นเทียบกับ OSI.....	7
2.2 การใช้เฟรม RTS และ CTS.....	9
2.3 หลักการทำงานของวิธีการเข้าถึงแบบ CSMA/CA.....	11
2.4 วิธีการตรวจจับคลื่นพาห์.....	12
2.5 การตรวจจับการชนกันของข้อมูล.....	13
2.6 ลักษณะของ Contention Window.....	14
2.7 สล็อตว่างและไม่ว่าง.....	15
2.8 เครือข่ายวงแหวนการมัลติเพล็กซ์ทางความยาวคลื่นแบบสล็อต.....	15
3.1 ส่วนประกอบของเส้นใยแก้วนำแสง.....	17
3.2 ภาพของเคเบิลใยแก้วนำแสง Kevlar fiber.....	17
3.3 ระบบการสื่อสารด้วยเส้นใยแก้วนำแสง.....	19
3.4 โครงสร้างของระบบการมัลติเพล็กซ์.....	20
3.5 การทำงานของสวิตช์ซึ่งระบบมัลติเพล็กซ์แบบแบ่งเวลา.....	21
3.6 ช่วงคลื่นพาห์ย่อยของแต่ละช่องสัญญาณที่รวมกันในระบบ SCM.....	22
3.7 การส่งข้อมูลแบบหลายความยาวคลื่นโดยเปรียบกับการวิ่งของรถยนต์บนถนน.....	23
3.8 การทำงานของเทคโนโลยี WDM.....	23
3.9 (ก) Space Switch แบบธรรมดา.....	25
(ข) Space Switch แบบแยกแต่ละความยาวคลื่น.....	25
(ค) สวิตช์ที่เปลี่ยนเส้นทางและความยาวคลื่นของสัญญาณในคราวเดียวกัน.....	25
3.10 เทคนิค Wavelength-Selective WDM.....	27
3.11 เทคนิค Broadcast-and-Select WDM.....	27
3.12 ระบบการแยกความยาวคลื่นโดยอุปกรณ์แบบกระจายเชิงมุมและเลนส์.....	29
3.13 การทำงานของเกรตติงในตัวรับ WDM.....	29
3.14 ฟิลเตอร์แบบ Fabry-Perot Interferometer.....	33
3.15 การป้องกันโครงข่ายของ dual-fiber ring ด้วยการสวิตช์.....	34
3.16 โครงสร้างของโครงข่าย WDM Ring.....	35
4.1 แบบจำลองช่องสัญญาณของโปรโตคอลแบบ CSMA/CA.....	36
4.2 รูปแบบของมินิแพ็กเก็ต.....	44

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันการติดต่อสื่อสารผ่านทางโครงข่ายอินเทอร์เน็ต (Internet Networks) นับวันจะมีความสำคัญมากยิ่งขึ้นเป็นผลให้เกิดความต้องการในการใช้แบนด์วิดท์เพิ่มมากขึ้น จึงได้มีการคิดค้นและพัฒนาโครงข่ายอินเทอร์เน็ตที่สามารถรองรับกับความต้องการในการใช้แบนด์วิดท์ที่เพิ่มขึ้นนี้ โครงข่ายทางแสง (Optical Network) นับเป็นโครงข่ายที่กำลังได้รับความสนใจอย่างมาก เพราะสามารถรองรับกับความต้องการดังกล่าวได้ แต่เนื่องจากโครงข่ายทางแสงนี้มีแบนด์วิดท์ที่สูงมากถ้านำมาใช้โดยตรงก็จะไม่สามารถใช้ประสิทธิภาพได้อย่างเต็มที่เพราะความเร็วในการทำงานทางอิเล็กทรอนิกส์มีค่าต่ำเมื่อเทียบกับความเร็วของโครงข่ายแสงจึงได้มีการแบ่งแบนด์วิดท์ของโครงข่ายแสงออกเป็นหลายส่วน โดยแต่ละส่วนจะมีความเร็วที่มีค่าต่ำลงใกล้เคียงกับความเร็วในการทำงานทางอิเล็กทรอนิกส์ การแบ่งแบนด์วิดท์ขนาดใหญ่ให้มีขนาดต่ำลงทำให้สามารถใช้แบนด์วิดท์ของโครงข่ายทางแสงได้อย่างมีประสิทธิภาพซึ่งวิธีการแบ่งแบนด์วิดท์ดังกล่าว เรียกว่า การมัลติเพล็กซ์ทางความยาวคลื่น (Wavelength Division Multiplexing, WDM) ซึ่งเทคโนโลยี WDM นั้นเป็นเทคโนโลยีที่ได้รับความสนใจอย่างมากในการนำมาประยุกต์สร้างเครือข่ายความเร็วสูงที่สามารถส่งผ่านข้อมูลหลายประเภทพร้อม ๆ กันดังเช่น ภาพและเสียงภายในเครือข่ายเดียว โดยปัจจุบันมีการวิจัย เทคโนโลยี WDM ให้สามารถรองรับการส่งที่ 1,000 ความยาวคลื่นต่อเส้นใยแก้วนำแสง 1 เส้น และสามารถรองรับการส่งข้อมูลด้วยความเร็วสูงถึง 3.2 Tbps [1-2] สำหรับโทโพโลยีทางกายภาพ (physical topology) ของโครงข่าย WDM ที่พบมีด้วยกันหลายแบบ คือโทโพโลยีแบบวงแหวน (ring topology) [3-5] โทโพโลยีแบบดาว (star topology) [6] โทโพโลยีแบบบัส (bus topology) และโทโพโลยีแบบต้นไม้ (tree topology) [7] โทโพโลยีแบบวงแหวนนับเป็นโทโพโลยีหนึ่งที่กำลังได้รับความสนใจอย่างมากเพราะมีโครงสร้างที่เป็นระเบียบชัดเจน ไม่ซับซ้อนและยังสามารถจัดการกับความเสียหายของข่ายเชื่อมโยง (link) ได้ง่ายด้วย

วิทยานิพนธ์นี้ได้เสนอการวิเคราะห์สมรรถนะของเครือข่าย WDM Ring โดยใช้โปรโตคอลแบบ CSMA/CA ซึ่งจากเดิมนั้นใช้ในมาตรฐาน IEEE 802.11 ในระบบเครือข่ายท้องถิ่นแบบไร้สาย แต่เนื่องจากวิธีการเข้าถึงแบบ CSMA/CA เป็นวิธีการเข้าถึงที่มีประสิทธิภาพสูงและสามารถที่จะลดการชนกันของข้อมูลได้จึงถูกนำมาประยุกต์ใช้ในระบบท้องถิ่นแบบมีสาย

1.2 ความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อทำการศึกษาวเคราะห์สมรรถนะของเครือข่ายท้องถิ่นที่มีลักษณะสถาปัตยกรรมแบบ WDM Ring และมีวิธีการเข้าถึงแบบ CSMA/CA ซึ่งในการวิเคราะห์กระทำโดยใช้สมการคณิตศาสตร์ในการคำนวณ โดยจะทำการวิเคราะห์คุณสมบัติของเครือข่ายในรูปของค่าเวลาหน่วงเฉลี่ย (Average Delay) และค่าวิสัยสามารถของระบบ (Throughput) โดยทำการเปลี่ยนแปลงค่าพารามิเตอร์ต่างๆของระบบ เช่น จำนวนสถานี จำนวนความยาวคลื่นที่ใช้ในการมัลติเพล็กซ์ ซึ่งค่าพารามิเตอร์เหล่านี้ถือเป็นค่าที่บ่งบอกถึงประสิทธิภาพหลักของระบบการสื่อสาร และได้นำผลการวิเคราะห์ไปเปรียบเทียบกับโปรโตคอลเดิมที่มีใช้อยู่แล้วในเครือข่าย WDM Ring ซึ่งได้แก่โปรโตคอลแบบสล็อตตริง

1.3 สมมติฐานของการศึกษา

ระบบมัลติเพล็กซ์แบบหลายความยาวคลื่นช่วยเพิ่มจำนวนช่องสัญญาณในการส่งผ่านเส้นใยแก้วนำแสงทำให้สามารถส่งพร้อมกันหลายช่องสัญญาณด้วยความยาวคลื่นที่แตกต่างกัน แต่เนื่องจากจำนวนช่องสัญญาณที่มีใช้อยู่จำกัด จึงทำให้ต้องใช้วิธีการจัดการควบคุมการเข้าถึงช่องสัญญาณ ซึ่งโปรโตคอลแบบ CSMA/CA นั้นเป็นโปรโตคอลที่มีประสิทธิภาพดีช่วยทำให้การเข้าถึงช่องสัญญาณเป็นไปอย่างยุติธรรมและรวดเร็ว

1.4 แนวความคิดที่ใช้ในการวิจัย

ในปัจจุบัน ความต้องการในการส่งข้อมูลผ่านโครงข่ายในบริเวณกว้างทั่วโลกมีปริมาณเพิ่มมากขึ้นอย่างรวดเร็ว ระบบที่มีความจุสูงและสามารถรองรับการส่งและรับข้อมูลปริมาณมากในเวลาอันรวดเร็วถูกพัฒนาขึ้นไปตามลำดับ ระบบโครงข่ายที่มีอุปกรณ์ทำงานอยู่ในรูปของแสงทั้งหมดช่วยลดปัญหาจากการรบกวนของคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าและช่วยให้สามารถส่งข้อมูลผ่านเส้นใยนำแสงไปในระยะทางไกลโดยมีการลดทอนของสัญญาณน้อยมากและมีความไวใจได้ของข้อมูลสูงหรือมีอัตราบิดผิดพลาดต่ำ ความเร็วในการส่งข้อมูลมีปริมาณเพิ่มมากขึ้นในระดับที่มีหน่วยเป็น Tb/s [1-2] ระบบมัลติเพล็กซ์แบบหลายความยาวคลื่นช่วยเพิ่มจำนวนช่องสัญญาณในการส่งผ่านเส้นใยแก้วนำแสงทำให้สามารถส่งพร้อมกันหลายช่องสัญญาณด้วยความยาวคลื่นที่แตกต่างกัน แต่เนื่องจากจำนวนช่องสัญญาณที่มีใช้อยู่จำกัด จึงทำให้ต้องใช้วิธีการจัดการควบคุมการเข้าถึงช่องสัญญาณ ซึ่งโปรโตคอลแบบ CSMA/CA นั้นเป็นโปรโตคอลที่มีประสิทธิภาพดีช่วยทำให้การเข้าถึงช่องสัญญาณเป็นไปอย่างยุติธรรมและรวดเร็ว

1.5 ขั้นตอนการศึกษา

ขั้นแรกผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับเครือข่าย WDM Ring ว่ามีหลักการทำงานอย่างไรเพื่อนำไปใช้ในการวิเคราะห์ร่วมกับวิธีการเข้าถึงแบบ CSMA/CA ขั้นต่อมาเราจะทำการศึกษาเกี่ยวกับวิธีการเข้าถึงแบบ CSMA/CA หลังจากนั้นจึงทำการวิเคราะห์สมรรถนะของวิธีการเข้าถึงแบบ CSMA/CA เมื่อนำมาใช้ในเครือข่าย WDM Ring โดยอาศัยหลักการของความน่าจะเป็น ต่อมาจึงทำการศึกษาและวิเคราะห์สมรรถนะของวิธีการเข้าถึงแบบสล็อตตรง แล้วนำผลการคำนวณที่ได้ไปเปรียบเทียบกับผลการคำนวณของวิธีการเข้าถึงแบบ CSMA/CA โดยผลการวิเคราะห์เชิงเลขที่ได้มานั้นจะถูกนำมาพล็อตเป็นกราฟโดยใช้โปรแกรม MATLAB เพื่อตรวจสอบสมมติฐาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โปรโตคอลแบบ CSMA/CA

2.1 สถาปัตยกรรมโครงข่ายท้องถิ่น

ในปัจจุบันนี้เทคโนโลยีได้มีการพัฒนาขึ้นอย่างมาก และจำนวนผู้ใช้คอมพิวเตอร์ที่มากขึ้น ทำให้ปริมาณข้อมูลในการติดต่อสื่อสารเพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย ซึ่งข้อมูลบางอย่างอาจเป็นที่ต้องการของผู้ใช้หลาย ๆ คน จึงทำให้เกิดการสร้างเครือข่ายเพื่อการสื่อสารขึ้นมา

2.1.1 จุดประสงค์ของเครือข่ายคอมพิวเตอร์

การประมวลผลด้านคอมพิวเตอร์มีแนวโน้มที่จะเป็นแบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์มากขึ้น ซึ่งจุดประสงค์หลักของเครือข่ายคอมพิวเตอร์สรุปได้ดังต่อไปนี้ [8-12]

2.1.1.1 เพื่อใช้ทรัพยากรร่วมกัน เช่น ใช้ฐานข้อมูล ตัวประมวลผล (processors) ตลอดจนฮาร์ดดิสก์ของเครื่องพิมพ์ร่วมกัน

2.1.1.2 เพื่อให้มีการติดต่อแลกเปลี่ยนข้อมูลกัน ได้ระหว่างผู้ใช้ หรือระหว่างตัวประมวลผล เพื่อเพิ่มความเชื่อถือได้ (reliability) ของระบบประมวลผล โดยมีการสำรอง (backup) ระบบ ตลอดจนความซ้ำซ้อนของระบบ เช่น การมีคอมพิวเตอร์หรือฐานข้อมูลอยู่ในที่ต่าง ๆ และมีการเชื่อมโยงระบบคอมพิวเตอร์เหล่านั้นเข้าด้วยกัน เมื่อระบบคอมพิวเตอร์ที่ใดที่หนึ่งไม่สามารถใช้งานได้ ผู้ใช้ก็จะเปลี่ยนไปใช้งานระบบคอมพิวเตอร์ที่อื่นได้

2.1.1.3 เพื่อช่วยให้สามารถประมวลผลแบบกระจายได้ ซึ่งการประมวลผลแบบนี้จะช่วยให้มีการกระจายการทำงานจากคอมพิวเตอร์เครื่องใหญ่ไปสู่คอมพิวเตอร์เครื่องเล็ก ๆ ซึ่งราคาไม่แพงมาก และช่วยลดจำนวนข้อมูลที่ส่งเข้าไปในสาย โดยที่จะทำการประมวลผลที่แหล่งกำเนิดข้อมูล หรือแหล่งที่ต้องการผลข้อมูล หรืออาจจะส่งข้อมูลไปประมวลผลที่คอมพิวเตอร์ที่เหมาะสมกับงานนั้น ๆ ก็ได้

2.1.1.4 เพื่อให้สามารถควบคุมและจัดสรรทรัพยากรจากส่วนกลาง (สำหรับในระบบการทำงานแบบกระจาย) ไปสู่แต่ละระบบย่อยที่อยู่ห่างไกลกัน

2.1.1.5 เพื่อช่วยให้อุปกรณ์ (equipment) ที่มีความแตกต่างกัน สามารถใช้งานร่วมกันได้

2.1.2 รูปแบบของเครือข่ายคอมพิวเตอร์แบ่งตามขนาด

2.1.2.1 เครือข่ายขนาดใหญ่หรือระหว่างประเทศ (WAN: Wide Area Networks) เป็นเครือข่ายซึ่งมีขอบเขตกว้าง ครอบคลุมทั่วประเทศและระหว่างประเทศมีอัตราการส่งข้อมูลไม่สูงมากนัก (มักจะต่ำกว่า 1 Mbps) โดยปกติแล้วการส่งข้อมูล WAN นั้นจะอาศัย Switched Network

ในการส่งข้อมูลระหว่างโหนด ยกเว้นเครือข่ายดาวเทียมซึ่งจะทำงานในลักษณะของการแพร่กระจายข้อมูล กล่าวคือข้อมูลที่ถูส่งขึ้นไปยังดาวเทียมแล้วดาวเทียมจะแพร่สัญญาณข้อมูลลงไปยังทุกสถานีที่อยู่ในเงาของดาวเทียม ดังนั้นทุกสถานีจะเห็นข้อมูลเหมือนกันหมด เนื่องจากแวนมีขอบเขตกว้าง จึงมักจะต้องอาศัยเครือข่ายโทรศัพท์ (Public Telephone Network) ในการส่งข้อมูล ซึ่งทำให้ถูกจำกัดความสามารถในการส่งข้อมูล (bandwidth) รวมทั้งมีอัตราความผิดพลาดของข้อมูล (error rate) สูง ซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้อัตราการส่งข้อมูลต่ำ

2.1.2.2 เครือข่ายขนาดกลางหรือเครือข่ายเมือง (MAN: Metropolitan Area Networks) เป็นเครือข่ายที่ครอบคลุมทั้งตัวเมือง เช่น การแพร่ข้อมูลภาพด้วยระบบเคเบิลทีวี หรือการส่งข้อมูลด้วยคลื่นวิทยุ ซึ่งการส่งข้อมูลจะเป็นซึ่งการส่งข้อมูลจะเป็นลักษณะของเครือข่ายแบบแพร่กระจายข้อมูลคล้ายกับดาวเทียม

2.1.2.3 เครือข่ายขนาดเล็กหรือเครือข่ายท้องถิ่น (LAN: Local Area Networks) เป็นเครือข่ายเฉพาะที่ ครอบคลุมเขตไม่กว้างนัก (ไม่กี่กิโลเมตร) เช่น เครือข่ายภายในอาคารหนึ่ง ๆ หรือภายในวิทยาลัยหนึ่ง ๆ เป็นต้น LAN นั้นจะส่งข้อมูลด้วยความเร็วสูง (หลาย ๆ Mbps) นอกจากนั้นอัตราความผิดพลาดของการส่งข้อมูลต่ำประมาณ 10^{-8} ถึง 10^{-11} (กล่าวคือส่งข้อมูล 10^{11} บิต จะมีการความผิดพลาด 1 บิต) ปกติแล้ว LAN จะใช้การส่งข้อมูลแบบแพร่กระจาย

2.2 ระเบียบการจัดการในเครือข่ายท้องถิ่น

เนื่องจากตามที่ได้กล่าวไว้แล้วว่า เครือข่ายท้องถิ่น (LAN : Local Area Network) เป็นเครือข่ายเฉพาะที่ ครอบคลุมเขตไม่กว้างนัก โดยจะมีการเชื่อมต่อระบบสื่อสารระหว่างองค์กรที่มีโครงสร้างที่แตกต่างกัน แต่การเชื่อมต่อนั้นกระทำไต่ยากมาก ทำให้เกิดความพยายามในการกำหนดมาตรฐานกลางภายใต้การดูแลขององค์กร ISO (International Organization for Standardization) เพื่อให้ระบบโครงข่ายต่าง ๆ สามารถเชื่อมต่อกันได้ง่ายขึ้น โดย ISO ได้พัฒนาและจัดตั้งมาตรฐานการเชื่อมต่อถึงกันของระบบเปิด หรือเรียกว่า Open System Interconnection (OSI) ขึ้น เพื่อที่ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์แบบต่าง ๆ จะได้เข้าใจหรือรับรู้รูปแบบของข้อมูลข่าวสารนั้น ๆ ว่าถูกจัดวางไว้อย่างไร

2.2.1 การแบ่งชั้นโพรโทคอลตามมาตรฐาน OSI ซึ่งแบ่งการทำงานออกเป็นระดับต่าง ๆ ได้ 7 ชั้น ดังนี้

2.2.1.1 ชั้นกายภาพ (physical layer) จะเกี่ยวข้องกับข้อกำหนดเกี่ยวกับฮาร์ดแวร์ที่จะใช้ในการสื่อสารข้อมูลอันครอบคลุมถึงเรื่องระดับแรงดันไฟฟ้าที่จะใช้ ช่วงเวลาในการส่งข้อมูล และกฎในการตรวจสอบความสัมพันธ์ในการเริ่มเชื่อมต่อการสื่อสาร โดยเป็นการกำหนดคุณสมบัติทางกายภาพของอุปกรณ์อินเทอร์เฟซกับสื่อสัญญาณ กำหนดคุณสมบัติทางไฟฟ้าซึ่งเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้อง

กับรูปสัญญาณไฟฟ้าที่ใช้ในการส่งข้อมูลแต่ละบิต ระดับแรงดัน รวมถึงอัตราบิตที่จะส่ง กำหนดหน้าที่ของอินเทอร์เฟซแต่ละส่วน กำหนดขั้นตอนและระดับการรับส่งสตรีมของบิตที่จะส่งผ่านสื่อสัญญาณ

2.2.1.2 ชั้นเชื่อมโยงข้อมูล (data link layer) สิ่งในระดับกายภาพจะส่งต่อไปให้ระดับเชื่อมโยงข้อมูลคือบิต โดยบิตนั้นจะถูกแทนด้วยการเป็นกรอบของข้อมูล ซึ่งก็คือการที่บิตหลาย ๆ บิตรวมกันกับรายละเอียดการควบคุมอื่น ๆ โดยรวบรวมข้อมูลให้อยู่ในรูปของกรอบของข้อมูลเพื่อทำการสื่อสารต่อไป บทบาทของชั้นนี้คือการตรวจจับความผิดพลาดและการควบคุมความผิดพลาดของอุปกรณ์การสื่อสาร

2.2.1.3 ชั้นเครือข่าย (network layer) โพรโทคอลในชั้นนี้ทำหน้าที่ส่งผ่านข้อมูลจากเทอร์มินอลต้นทางให้ไปถึงเทอร์มินอลปลายทาง ทำให้เกิดสวิตช์ซึ่งด้วยการสร้างวงจรเสมือนเชื่อมระหว่างคอมพิวเตอร์หรือเทอร์มินัลทั้งสองเพื่อเป็นเส้นทางในการสื่อสารข้อมูลต่อไป อีกทั้งยังมีหน้าที่ควบคุมโฟลว์ (flow control) คือการควบคุมมิให้ภาคส่งแพ็กเก็ตด้วยอัตราการส่งที่สูงกว่าที่ทางภาคจะรับได้ และควบคุมความแออัดคับคั่ง (congestion control) คือการควบคุมการส่งของผู้ใช้บริการไม่ให้ส่งแพ็กเก็ตในอัตราที่สูงเกินกว่าที่ทางโครงข่ายจะรองรับได้

2.2.1.4 ชั้นการขนส่ง (transport layer) มีหน้าที่หลักคือ ตรวจสอบและแก้ไขความผิดพลาดที่เกิดขึ้นในข้อมูล คอยแยกแยะและจัดระบบของแพ็กเก็ตข้อมูลให้ถูกส่งเรียงตามลำดับที่ถูกต้อง นอกจากนี้ยังทำหน้าที่แบ่งข้อความของผู้ใช้หรือเทอร์มินอลที่ภาคส่งออกเป็นแพ็กเก็ตจำนวนหนึ่ง อีกทั้งยังทำหน้าที่มีลคิเพด็กการสื่อสารความเร็วต่ำของผู้ใช้หลายคนที่ส่งจากต้นทางเดียวกัน และมีจุดหมายปลายทางเดียวกันเพื่อให้ข้อความหรือแพ็กเก็ตของผู้ใช้เหล่านี้สามารถส่งผ่านลงบนช่องสื่อสารที่เตรียมไว้โดยชั้นเน็ตเวิร์กช่องเดียวกัน ทั้งนี้เพื่อลดปริมาณของโอเวอร์เฮดลง

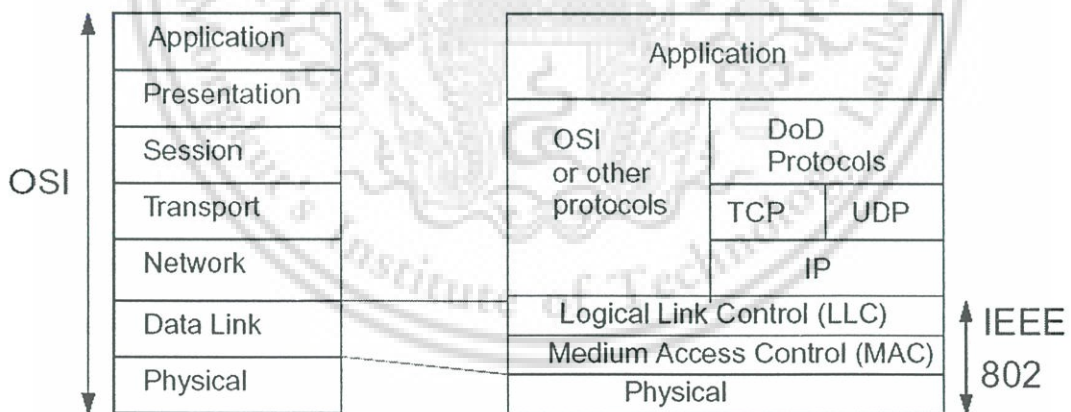
2.2.1.5 ชั้นการโต้ตอบ (session layer) มีหน้าที่ในการสร้างเซสชันหรือจัดการเชื่อมต่อแอปพลิเคชัน 2 ตัวที่ทำงานอยู่บนเครื่องคอมพิวเตอร์คนละเครื่อง ชั้นเซสชันจะคอยดูแลการรับส่งข้อมูลในเซสชันให้มีจังหวะการรับและการส่งให้สอดคล้องกัน โดยขณะที่ฝ่ายหนึ่งกำลังส่งอีกฝ่ายก็จะคอยรับเพียงอย่างเดียว โดยระบบนี้จะเกี่ยวข้องกับการจัดการระบบเครือข่ายคอยรองรับการตรวจสอบรหัสผ่าน การอนุญาตให้ผู้ใช้เข้าหรือออกจากระบบเครือข่าย ระดับการโต้ตอบยังสามารถกำหนดระบุเลือกผู้ส่งสาร ความถี่ที่จะสามารถติดต่อได้ และสามารถจำกัดช่วงระยะเวลาในการติดต่อ ควบคุมการถ่ายเทข้อมูล รวมถึงการคอยกู้ข้อมูลที่เสียหายอันเกิดจากระบบเครือข่ายล่มหรือทำงานผิดปกติได้ด้วย นอกจากนี้ยังมีหน้าที่แก้ปัญหาในกรณีที่เกิดความผิดพลาดของโครงข่ายสื่อสารในระหว่างการส่งข้อมูล โดยเฉพาะในกรณีที่ส่งข้อมูลเป็นไฟล์ขนาดใหญ่หรือสตรีมข้อมูลยาว ๆ โครงข่ายที่มีความผิดพลาดเกิดขึ้นจะทำให้การส่งข้อมูลของผู้ใช้ต้องชะงักลง ในกรณีเช่นนี้ผู้ใช้ไม่ต้องเริ่มการส่งไฟล์ใหม่หมดตั้งแต่ต้น เพราะในชั้นนี้จะมีการแทรกจุดตรวจเป็นระยะ เพื่อที่

เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นกับโครงข่ายระหว่างส่ง ผู้ใช้บริการสามารถส่งข้อมูลจากจุดตรวจจุดสุดท้ายก่อนการเกิดปัญหาได้โดยไม่ต้องเริ่มส่งข้อมูลใหม่ทั้งหมด

2.2.1.6 ชั้นการนำเสนอ (presentation layer) มีหน้าที่เกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยของระบบเครือข่าย การอ่าน โอนข้อมูล และการกำหนดดูแลและจัดการกับรูปแบบการแสดงผลข่าวสารของผู้ใช้บริการ แปลงรูปแบบรหัสที่แตกต่างกันให้ทำงานร่วมกันได้ โดยมีมักจะเป็นปัญหาเกี่ยวกับการเก็บตัวเลขในอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ที่มีความแตกต่างกัน โดยการนำเสนอจะต้องทราบรายละเอียดรูปแบบการจัดเก็บหรือการแสดงผลของอุปกรณ์สื่อสารทั้งที่ภาคส่งและภาครับ เพื่อให้การแปลงรูปแบบข่าวสารระหว่างกันสามารถทำได้ถูกต้อง อีกทั้งต้องดูแลจัดการการเข้ารหัสรับข้อมูล (data encryption) และการบีบอัดข้อมูล (data compression)

2.2.1.7 ชั้นการประยุกต์การใช้งาน (application layer) เป็นโพรโทคอลชั้นบนสุด เกี่ยวข้องโดยตรงกับซอฟต์แวร์ประยุกต์การใช้งานตามแต่ที่ผู้ใช้ต้องการซึ่งมีความแตกต่างหลากหลายมาก เป็นชั้นที่ติดต่อกับผู้ใช้โดยตรง และ โปรแกรมประยุกต์ต่าง ๆ จะอาศัยโพรโทคอลในชั้นที่ต่ำกว่าเพื่อตอบสนองความต้องการติดต่อสื่อสารของผู้ใช้บริการผ่าน โครงข่าย กล่าวคือเป็น โปรแกรมใช้งานบนระบบเครือข่ายทำงานอยู่บนระดับการประยุกต์การใช้งานต่าง ๆ ซึ่งรวมถึง โปรแกรมจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (email) ฐานข้อมูล การจัดการไฟล์ เซิร์ฟเวอร์ และเซิร์ฟเวอร์งานพิมพ์

โดยการสื่อสารข้อมูลแบบแพ็กเกตจะเกี่ยวข้องกับ 3 ระดับล่างเท่านั้น ซึ่งได้แก่ ชั้นกายภาพ (physical layer), ชั้นเชื่อมโยงข้อมูล (data link layer) และชั้นเครือข่าย (network layer)

รูปที่ 2.1 ระดับการสื่อสารของเครือข่ายท้องถิ่นเทียบกับ OSI

2.2.2 การแบ่งระดับการสื่อสารของเครือข่ายท้องถิ่นตามข้อกำหนดของ IEEE 802

ตามข้อกำหนดของ IEEE 802 ได้จัดแบ่งระดับการสื่อสารของเครือข่ายท้องถิ่นขึ้นใหม่เป็นการแยกระดับออกเป็น 3 ระดับ ซึ่งเทียบได้กับ OSI สองระดับ ดังรูปที่ 2.1 โดยแต่ละระดับมีรายละเอียดดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2.2.1 Physical Layer มีหน้าที่ดังต่อไปนี้

- เข้ารหัสและถอดรหัสสัญญาณ
- ทำหน้าที่ซิงโครไนซ์ สร้างสัญญาณ
- ทำการรับและส่งบิตข้อมูล

2.2.2.2 Medium Access Control (MAC) ซึ่งอยู่ในระดับล่างถัดลงมา แต่เมื่อเทียบกับ OSI โมเดล ก็ยังอยู่ในระดับดาต้าลิงก์ จะทำงานในหน้าที่ต่อไปนี้

- เป็นการจัดการสำหรับการเข้าถึงข้อมูลที่มาจากต้นทางหลายแห่ง และไปยังปลายทางได้หลายที่

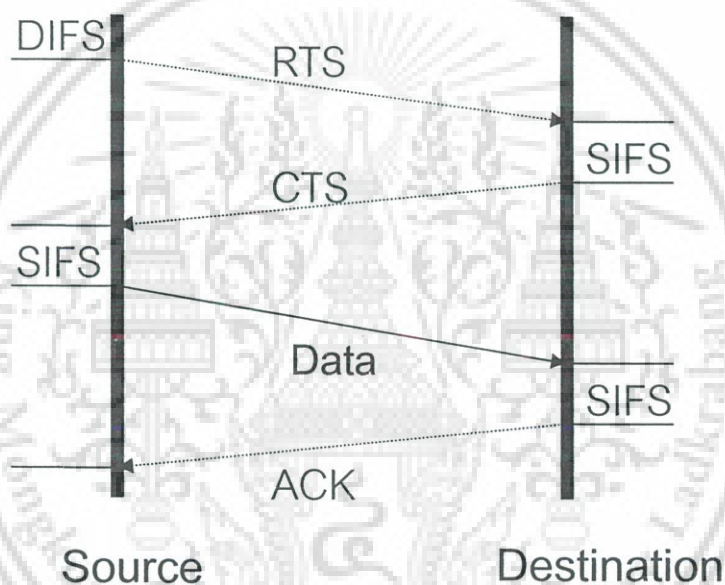
ระดับชั้น MAC ในมาตรฐาน IEEE 802.11 นั้นจะครอบคลุมถึงเรื่อง การส่งข้อมูลที่นำเชื่อถือได้, การควบคุมวิธีการเข้าถึง และความปลอดภัยของข้อมูล

โปรโตคอล MAC ตามมาตรฐาน IEEE 802.11 นั้นสามารถทำงานร่วมกับบริการอื่นที่เป็นแบบ Asynchronous และบริการจำกัดเวลาได้ (time-bounded service) โดยใช้การควบคุมทางด้านให้ความสำคัญก่อนและหลังในการส่งเฟรมข้อมูลและใช้ค่านช่วงเวลา Interframe Space (IFS) ที่แตกต่างกัน ซึ่งชนิดของ IFS ที่ใช้สำหรับควบคุมให้ความสำคัญก่อนและหลังในการส่งเฟรมข้อมูลเพื่อป้องกันการชนกันนั้น มี 3 ประเภท ได้แก่

- ค่าช่วงเวลา SIFS (Short IFS) ที่เป็นค่าช่วงเวลาช่วงสั้น ๆ ใช้สำหรับเพื่อใช้สำหรับการตอบสนองแบบรวดเร็ว เช่น ใช้ในการส่งสัญญาณ Acknowledge (ACK Frame)
- ค่าช่วงเวลา PIFS (Priority Coordination Function IFS) ที่เป็นค่าช่วงเวลาขนาดกลาง ที่ใช้วิธีการสื่อสารของ PCF เพื่อให้ให้ความสำคัญก่อนและหลังในการส่งเฟรมข้อมูล
- ค่าช่วงเวลา DIFS (Distribution Coordination Function IFS) ที่เป็นค่าช่วงเวลาขนาดที่ยาวที่สุด ใช้ในการหน่วงเวลาสำหรับส่งข้อมูล

ในด้านของการส่งข้อมูลที่นำเชื่อถือได้นั้น เราจะพิจารณาจากปริมาณการสูญเสียเฟรมข้อมูลในการสื่อสารที่เกิดจากการสอดแทรกหรือการรบกวน ทำให้ต้องสูญเสียเวลากับการที่ต้องส่งเฟรมข้อมูลใหม่ ในระดับชั้น MAC จึงมีการจัดการกับความผิดพลาดนี้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการสื่อสาร โดยได้มีการกำหนดเฟรมที่ใช้สำหรับแลกเปลี่ยนข้อมูลขึ้นมา [13] เป็นการเปลี่ยนเฟรมข้อมูล 4 แบบ ดังนี้ เมื่อสถานีที่ต้องการจะส่งแพ็กเก็ตข้อมูลได้รับสิทธิในการเข้าใช้ช่องสัญญาณแล้วจะทำการส่งแพ็กเก็ตขึ้น ๆ ที่เรียกว่า RTS (Request To Send) เพื่อเป็นการจองช่องสัญญาณก่อนที่จะส่งแพ็กเก็ตข้อมูลจริง ซึ่งแพ็กเก็ต RTS ประกอบไปด้วยระยะเวลาที่คาดว่าจะใช้ช่องสัญญาณจนแล้วเสร็จ (Duration ID) รวมถึง Address ของสถานีผู้ส่งและผู้รับ เมื่อสถานีผู้รับได้ยินสัญญาณ RTS ก็จะตอบรับกลับมาด้วยการส่งสัญญาณ CTS (Clear To Send) ซึ่งจะบ่งบอกข้อมูลระยะเวลาที่คาดว่าจะสถานีที่กำลังจะทำการส่งข้อมูลนั้นจะใช้ช่องสัญญาณจนแล้วเสร็จ หลักการก็คือทุก ๆ สถานีในเครือข่าย ควรจะได้ยินสัญญาณ RTS หรือไม่ก็ CTS อย่างใดอย่างหนึ่งหรือทั้งสองอย่าง เมื่อ

ได้รับ RTS หรือ CTS ทุก ๆ สถานีจะทราบถึงว่าช่วงเวลาที่จะระบุไว้ใน Duration ID ซึ่งช่องสัญญาณ จะถูกใช้และทุกสถานีที่ยังไม่ได้รับสิทธิในการเข้าใช้ช่องสัญญาณจะตั้งค่า NAV (Network Allocation Vector) ให้เท่ากับ Duration ID ซึ่งแสดงถึงช่วงเวลาที่ยังไม่สามารถเข้าใช้ช่องสัญญาณ ได้ ทุก ๆ สถานีจะใช้กลไก Virtual Carrier Sense ดังกล่าวผนวกกับการฟังสัญญาณในช่องสัญญาณ จริง ๆ ในการตรวจสอบว่าช่องสัญญาณว่างอยู่หรือไม่ แต่ในกรณีที่สถานีรับไม่ว่าง สถานีรับจะส่ง เฟรม RxBUSY กลับไปแทน และเมื่อสถานีที่ต้องการส่งข้อมูลได้รับเฟรม CTS แล้วจึงจะทำการส่ง เฟรมข้อมูลที่ต้องการ เมื่อสถานีผู้รับปลายทางได้รับเฟรมข้อมูลเรียบร้อยแล้วก็จะส่งเฟรม ACK (Acknowledgement Frame) กลับไปยังสถานีส่งอีกครั้งหนึ่งเพื่อเป็นการยืนยันการได้รับข้อมูล และ โดยปกติแล้ว เมื่อมีการส่งเฟรม RTS ทุกสถานีในเครือข่ายจะหยุดการส่งเฟรมข้อมูลใด ๆ เพื่อเป็น การหลีกเลี่ยงการชนกันของเฟรมข้อมูล โดยรูปที่ 2.2 แสดงการใช้เฟรม RTS และ CTS

รูปที่ 2.2 แสดงการใช้เฟรม RTS และ CTS

2.2.2.3 Logical Link Control (LLC) ซึ่งอยู่ในชั้นดาต้าลิงค์ จะมีหน้าที่สำคัญดังนี้

- มีจุดเชื่อมต่อที่เรียกว่า SAP (Service Access Point) เพื่อให้เชื่อมต่อกับระดับที่อยู่ข้างเคียงได้
- ในการส่งข้อมูล จะจัดข้อมูลเป็นเฟรม มีการกำหนดแอดเดรสต้นทางและปลายทาง และฟิลด์ที่ใช้ในการตรวจสอบความถูกต้อง (CRC)
- ในการรับข้อมูล จะตรวจสอบแอดเดรส ถ้าเป็นแอดเดรสของผู้รับจะแยกข้อมูลออกจากเฟรมและตรวจสอบความถูกต้องของเฟรมที่ส่ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เครือข่ายใช้งานในปัจจุบันนั้น มีผู้ใช้บริการเป็นจำนวนมาก ช่องสัญญาณที่มีอยู่ในระบบอาจมีไม่เพียงพอต่อการใช้งาน ส่งผลให้ต้องมีการใช้งานช่องสัญญาณของระบบร่วมกัน แบ่งและผลัดกันใช้ระหว่างผู้ใช้บริการหรือสถานีรับส่งข้อมูลจำนวนหนึ่ง ดังนั้นจึงต้องมีระเบียบวิธีในการเข้าใช้ช่องสัญญาณเพื่อที่จะประกันได้ว่า ผู้ใช้บริการแต่ละคนจะสามารถใช้ช่องสัญญาณได้อย่างยุติธรรมและมีประสิทธิภาพในการเข้าถึงช่องสัญญาณได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งเทคนิควิธีการเข้าใช้ช่องสัญญาณกลางพื้นฐานที่มีใช้กันทั่วไปนั้นมีอยู่หลายวิธี ในวิทยานิพนธ์นี้ใช้วิธีการเข้าถึงแบบ CSMA/CA (Carrier Sense Multiple Access/Collision Avoidance)

2.3 โพรโทคอลแบบ CSMA/CA

2.3.1 เปรียบเทียบวิธีการเข้าถึงแบบ CSMA/CA กับ วิธีการเข้าถึงแบบ CSMA และวิธีการเข้าถึงแบบ CSMA/CD

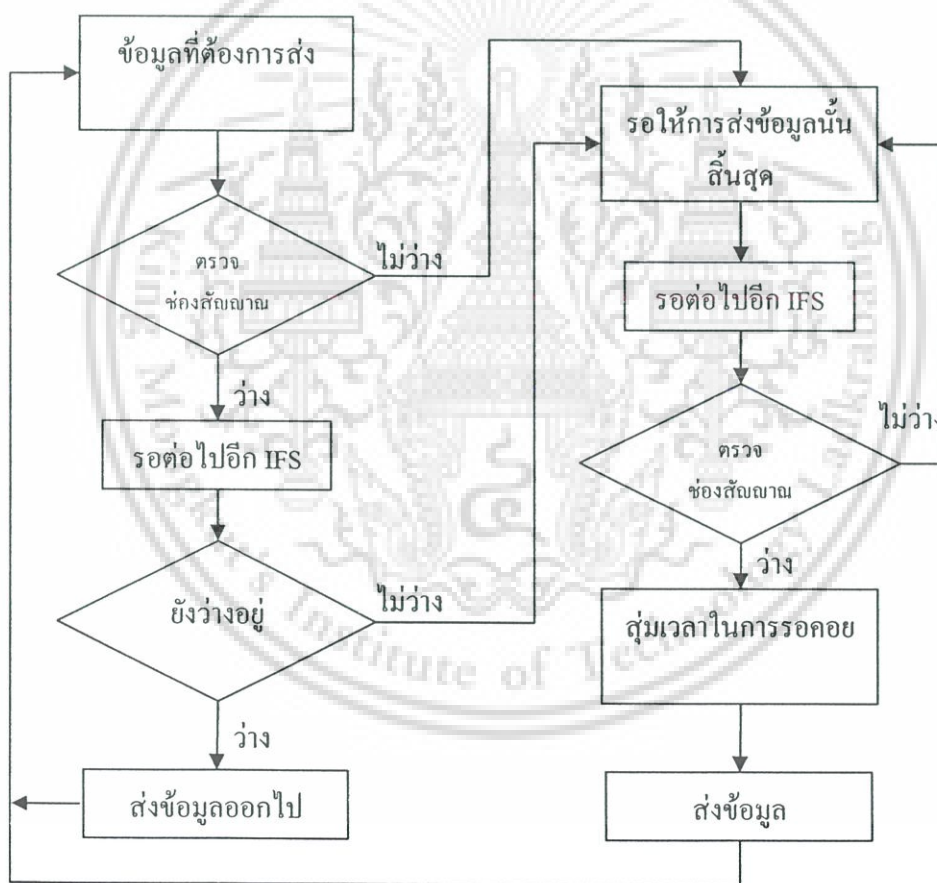
วิธีการเข้าถึงแบบ CSMA (Carrier Sense Multiple Access) with Random Back-Off เป็นเทคนิคอย่างง่ายสำหรับจัดการการเข้าใช้ช่องสัญญาณของผู้ใช้แต่ละคน (ซึ่งต้องแบ่งกันใช้ช่องสัญญาณร่วมนี้) อย่างยุติธรรม กลไกนี้เป็นที่ยอมรับและนิยมใช้กันอย่างแพร่หลาย เช่น ในมาตรฐาน IEEE 802.3 Ethernet LAN หลักการทำงานของวิธีการเข้าถึงแบบ CSMA คือ เมื่อสถานีหนึ่งต้องการเข้าใช้ช่องสัญญาณ สถานีดังกล่าวจะต้องตรวจสอบช่องสัญญาณก่อนว่ามีสถานีอื่นทำการรับส่งสัญญาณข้อมูลอยู่หรือไม่และรอจนกว่าช่องสัญญาณจะว่าง เมื่อช่องสัญญาณว่างแล้วสถานีที่ต้องการเข้าใช้ช่องสัญญาณจะต้องรอต่อไปอีกระยะเวลาหนึ่ง (Random Back-Off) ซึ่งแต่ละสถานีได้กำหนดระยะเวลาในการรอดังกล่าวไว้แล้วด้วยการสุ่มค่าหลังจากเสร็จการใช้ช่องสัญญาณครั้งก่อน สถานีที่สุ่มได้ค่าระยะเวลาในการรอน้อยกว่าก็จะมีสิทธิในการเข้าใช้ช่องสัญญาณก่อน แต่อย่างไรก็ตามในบางกรณีกลไกดังกล่าวอาจจะกำหนดให้สถานีมากกว่าหนึ่งสถานีส่งข้อมูลในเวลาพร้อม ๆ กันซึ่งจะทำให้เกิดการชนกันของสัญญาณได้ ซึ่งหากเกิดการชนกันของสัญญาณขึ้นจะต้องมีการส่งสัญญาณข้อมูลเดิมซ้ำอีกครั้งด้วยกลไกที่กล่าวมาแล้วข้างต้น

วิธีการเข้าถึงแบบ CSMA/CD (Collision Detection) เป็นเทคนิคที่รู้จักกันดีซึ่งถูกนำมาใช้ในมาตรฐาน IEEE 802.3 Ethernet LAN ซึ่งการทำงานของวิธีการเข้าถึงแบบ CSMA/CD โดยหลักแล้วเป็นเช่นเดียวกับที่กล่าวไว้ในส่วนของ CSMA with Random Back-Off แต่จะมีรายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับการตรวจสอบว่าเกิดการชนกันของสัญญาณหรือไม่ ในกรณีนี้สถานีที่กำลังทำการส่งสัญญาณข้อมูลอยู่จะต้องคอยตรวจสอบด้วยว่ามีการชนกันของสัญญาณเกิดขึ้นหรือไม่ (ในขณะที่เดียวกันกับที่ทำการส่งสัญญาณข้อมูล) โดยการตรวจวัดระดับ voltage ของสัญญาณในสายสัญญาณว่ามีค่าสูงกว่าปกติหรือไม่ ซึ่งหากระดับ voltage ของสัญญาณในสายสัญญาณในสายสัญญาณมีค่าสูงกว่าค่าที่กำหนดแสดงว่าเกิดการชนกันของสัญญาณขึ้น ในกรณีดังกล่าวสถานีที่

กำลังส่งสัญญาณข้อมูลอยู่จะต้องยกเลิกการส่งสัญญาณทันทีและปฏิบัติตามกลไกที่กล่าวมาแล้วข้างต้นเพื่อทำการส่งข้อมูลเดิมซ้ำอีกต่อไป

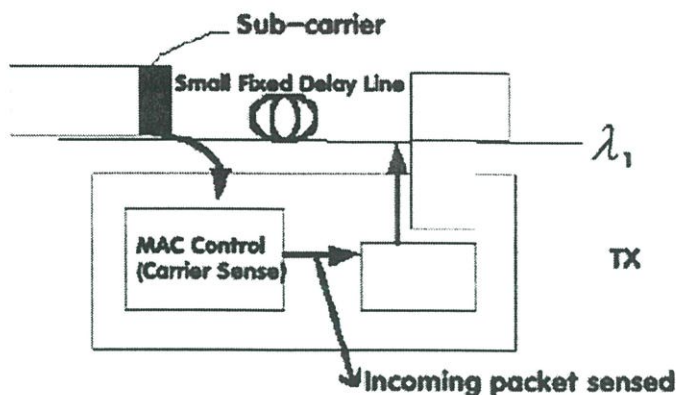
จะเห็นได้ว่าการเข้าถึงแบบ CSMA/CD นั้นเพียงแค่ตรวจจับการชนกันของสัญญาณเท่านั้น จึงได้มีการพัฒนาใช้วิธีการเข้าถึงแบบ CSMA/CA ขึ้นมา ซึ่งวิธีการเข้าถึงแบบ CSMA/CA นั้นโดยหลักแล้วเป็นเช่นเดียวกับที่กล่าวไว้ในส่วนของ CSMA แต่จะมีรายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับการหลีกเลี่ยงไม่ให้เกิดการชนกันของสัญญาณและเทคนิคสำหรับการตรวจสอบว่าเกิดการชนของสัญญาณหรือไม่แบบเป็นนัย โดยสถานีผู้ส่งสัญญาณข้อมูลจะต้องรอรับ Acknowledgement จากสถานีที่ส่งข้อมูลไปให้ หากไม่ได้รับ Acknowledgement กลับมาภายในเวลาที่กำหนดจะถือว่าเกิดการชนของสัญญาณขึ้นและต้องทำการส่งข้อมูลเดิมซ้ำอีกต่อไป

2.3.2 กลไกการเข้าถึงของโปรโตคอลแบบ CSMA/CA

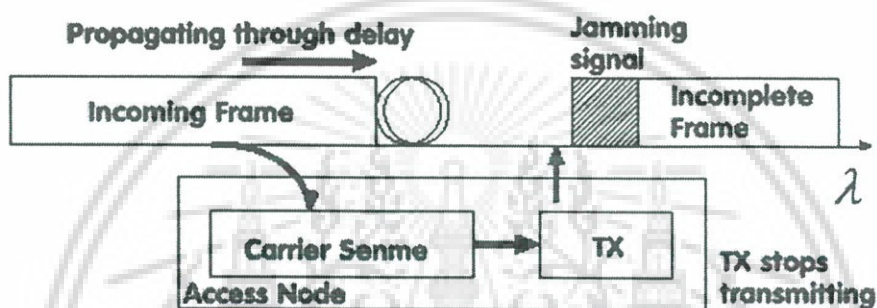

รูปที่ 2.3 แสดงหลักการทำงานของวิธีการเข้าถึงแบบ CSMA/CA

หลักการทํางานของวิธีการเข้าถึงแบบ CSMA/CA แสดงได้ดังรูปที่ 2.3 โดยเริ่มแรกจะสมมติให้ช่องสัญญาณว่าง (Idle) อยู่ เมื่อสถานีต้องการส่งข้อมูล (Access Node) สถานีนั้นต้องทำการตรวจสอบช่องสัญญาณว่ามีการใช้งานหรือไม่ ถ้าช่องสัญญาณว่างก็จะรอคอยต่อไปอีกเป็นเวลาเท่ากับ DIFS แล้วจึงตรวจสอบช่องสัญญาณใหม่อีกครั้งถ้ายังว่างอยู่ก็จะส่งข้อมูลออกไปทันที แต่ถ้าตรวจสอบแล้วช่องสัญญาณไม่ว่าง สถานีจะต้องสุ่มเวลาในการหน่วงเวลาเท่ากับค่า backoff timer แล้วจึงทำการตรวจสอบช่องสัญญาณอีกครั้ง ในระหว่างที่สถานีนี้กำลังส่งข้อมูลอยู่นั้น ถ้ามีสถานีอื่นต้องการส่งข้อมูล และสถานีอื่นตรวจสอบช่องสัญญาณปรากฏว่ามีสถานีใช้ช่องสัญญาณอยู่แล้ว สถานีอื่นนั้นจะต้องรอคอยให้สถานีที่ใช้ช่องสัญญาณอยู่ส่งข้อมูลให้เสร็จก่อน และต้องรอต่อไปอีกเป็นเวลาเท่ากับค่าหน่วงเวลาในการส่งข้อมูล (Propagation delay) เพื่อให้แน่ใจว่าสถานีปลายทางในการส่งข้อมูลครั้งนั้นได้รับข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ในบางครั้งอาจเกิดกรณีที่มีหลายสถานีต้องการใช้ช่องสัญญาณพร้อมกัน ดังนั้นถ้าสถานีอื่นส่งข้อมูลออกไปทันทีหลังจากรอคอยให้ข้อมูลที่ส่งอยู่ก่อนนั้นถึงปลายทางเรียบร้อยแล้ว (เวลาในการรอคอยเท่ากับ เวลาที่สถานีที่ใช้ช่องสัญญาณอยู่ส่งข้อมูลเสร็จ + ค่าหน่วงเวลาในการส่งข้อมูล (Propagation delay) นั้นจะทำให้เกิดการชนกันขึ้นได้ ดังนั้นในโปรโตคอล CSMA/CA จึงได้กำหนดให้มีการสุ่มเวลารอคอย backoff timer ต่อไปอีกค่า backoff timer ของแต่ละสถานีจะไม่เท่ากันและเมื่อสถานีใดต้องการส่งข้อมูลก็จะมาตรวจสอบสถานะช่องสัญญาณถ้าว่างอยู่ก็จะทำการส่งข้อมูลออกไปทันที แต่อาจมีกรณีที่ค่า backoff timer ของสถานีเท่ากันจึงส่งข้อมูลออกไปพร้อมกันก็จะทำให้เกิดการชนกันของข้อมูลได้ เมื่อมีสถานีใดตรวจพบการชนกันของข้อมูลก็จะทำการส่ง Jamming Signal เพื่อให้ทุกสถานีที่กำลังส่งข้อมูลอยู่นั้นหยุดการส่งข้อมูลทันที (เพราะเมื่อมีการชนกันเกิดขึ้นแล้วยังทำการส่งข้อมูลนั้นต่อไปอีก ข้อมูลที่ชนกันนั้นก็ไม่สามารถนำไปใช้งานได้ ต้องส่งใหม่อีกครั้ง) หลังจากนั้นสถานีที่กำลังส่งข้อมูลก็จะรู้ได้ว่าการส่งข้อมูลครั้งนี้ไม่สำเร็จต้องทำการส่งข้อมูลใหม่ตามกระบวนการของ CSMA/CA รูปที่ 2.4 และ 2.5 แสดงวิธีการตรวจจับคลื่นพาห้และการตรวจจับการชนกันของข้อมูลตามลำดับ

รูปที่ 2.4 แสดงวิธีการตรวจจับคลื่นพาห้

รูปที่ 2.5 แสดงการตรวจจับการชนกันของข้อมูล

2.4 ช่วงเวลาการ Backoff แบบสุ่ม

โดยปกติแล้วเมื่อสถานีทำการเช็ชช่องสัญญาณแล้วพบว่าช่องสัญญาณไม่ว่าง สถานีจะทำการ Backoff แบบสุ่มเพื่อหลีกเลี่ยงไม่ให้เกิดการส่งเฟรมข้อมูลพร้อม ๆ กันของหลาย ๆ สถานี กระบวนการ Backoff จะทำการเลือกสล็อตแบบสุ่มจากจำนวนสล็อตที่มีในช่วงเวลาที่เรียกว่า Contention Window (ดูรูปที่ 2.6) ดังสมการ

$$\text{Backoff_Time} = \text{INT}(CW * \text{Random}()) * \text{Slot_Time} \quad (2.1)$$

เมื่อ CW คือค่าจำนวนเต็มที่มีค่าระหว่าง CW_{\min} และ CW_{\max}

$\text{Random}()$ คือตัวเลขที่ได้จากการสุ่มระหว่าง 0-1

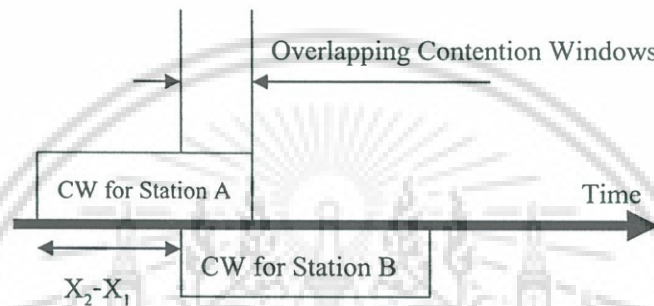
Slot_Time คือ ค่าคงที่ของเวลาสำหรับแต่ละสล็อต

ค่าเวลาของการ Backoff จะลดลงเป็นจำนวนตามเวลาของสล็อตเมื่อช่องสัญญาณนั้นว่าง แต่ค่าเวลานี้จะถูกทำให้คงที่เมื่อช่องสัญญาณไม่ว่าง และตัวเคาน์เตอร์จะเริ่มทำการนับเมื่อช่องสัญญาณว่าง การส่งจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อตัวเคาน์เตอร์ทำการนับถึงศูนย์ ส่วนสถานีที่ทำการส่งเสร็จสิ้นแล้ว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และมีเฟรมข้อมูลที่จะทำการส่งอีกก็จะกลับไปเริ่มต้นที่กระบวนการเดิม [2] คือการตรวจสอบช่องสัญญาณและการ Backoff ดังแสดงในรูปที่ 2.4

ด้วยกรรมวิธีเช่นนี้สถานีที่ทำการสุ่มเลือกสล็อตที่มีช่วงเวลาสั้นที่สุดก็จะได้ทำการส่งเฟรมข้อมูลก่อน ถือว่าเป็นวิธีที่ยุติธรรมในระบบเครือข่าย คือสถานีที่มาก่อนก็จะได้ใช้บริการก่อน โดยค่า CW ในสมการที่ (2.1) จะเป็นตัวกำหนดการเข้าใช้ช่องสัญญาณของสถานี เช่น ถ้าสถานี A พร้อมทั้งจะทำการส่งเฟรมข้อมูลที่เวลา X_1 ขณะที่สถานี B พร้อมทั้งจะทำการส่งข้อมูลที่เวลา X_2 และเมื่อกำหนดให้ $X_2 > X_1$ โอกาสความเป็นไปได้ที่สถานี A จะได้ทำการส่งจึงมีมากกว่าสถานี B ดังรูปที่ 2.6

รูปที่ 2.6 แสดงลักษณะของ Contention Window

2.5 หลักการทำงานของโปรโตคอลแบบสล็อตจริง

หลักการพื้นฐานของโปรโตคอลแบบสล็อตจริงนี้ [12] คือ เวลาที่สัญญาณเดินทางรอบเครือข่ายจะถูกแบ่งออกเป็นช่วงเวลาเท่ากัน ซึ่งช่วงเวลาเหล่านี้จะเป็นเวลาที่ใช้ในการส่งมินิแพ็กเก็ต (mini packet) ซึ่งเราเรียกว่า สล็อต (Slot) ดังนั้นด้วยวิธีนี้จะมีสล็อตเรียงรายรอบเน็ตเวิร์ก และสล็อตเหล่านี้จะถูกรักษาโดยสถานีพิเศษซึ่งเราเรียกว่า มอนิเตอร์ โหนด (Monitor Node) สล็อตเหล่านี้จะแบ่งออกเป็นสล็อตที่กำลังถูกใช้และสล็อตว่าง สถานีที่กำลังรอส่งข้อมูลนั้นสามารถตรวจสอบว่าสล็อตนั้นเป็นชนิดไหนโดยการตรวจสอบบิต (Bit) ว่าง/ไม่ว่าง ที่ส่วนหัวของแต่ละสล็อต โดยรูปที่ 2.7 แสดงสล็อตว่าง/ไม่ว่าง แต่ละสถานีที่ต้องการส่งจะต้องเตรียมขนาดข้อมูลสูงสุดให้เท่ากับขนาดของบิตข้อมูลที่สามารถบรรจุในแต่ละสล็อต และเครือข่าย WDM สล็อตจริงแสดงดังรูปที่ 2.8

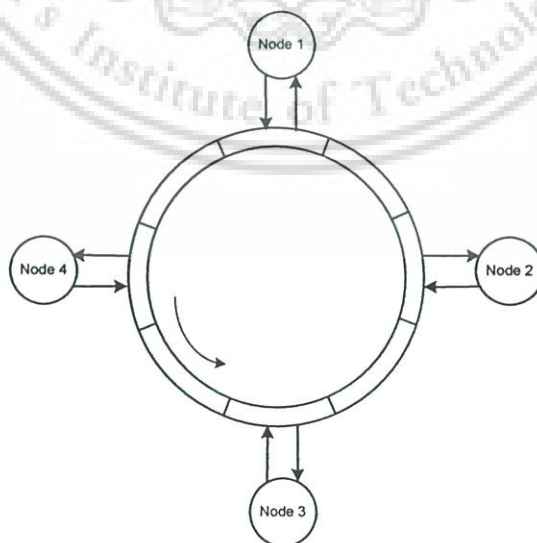
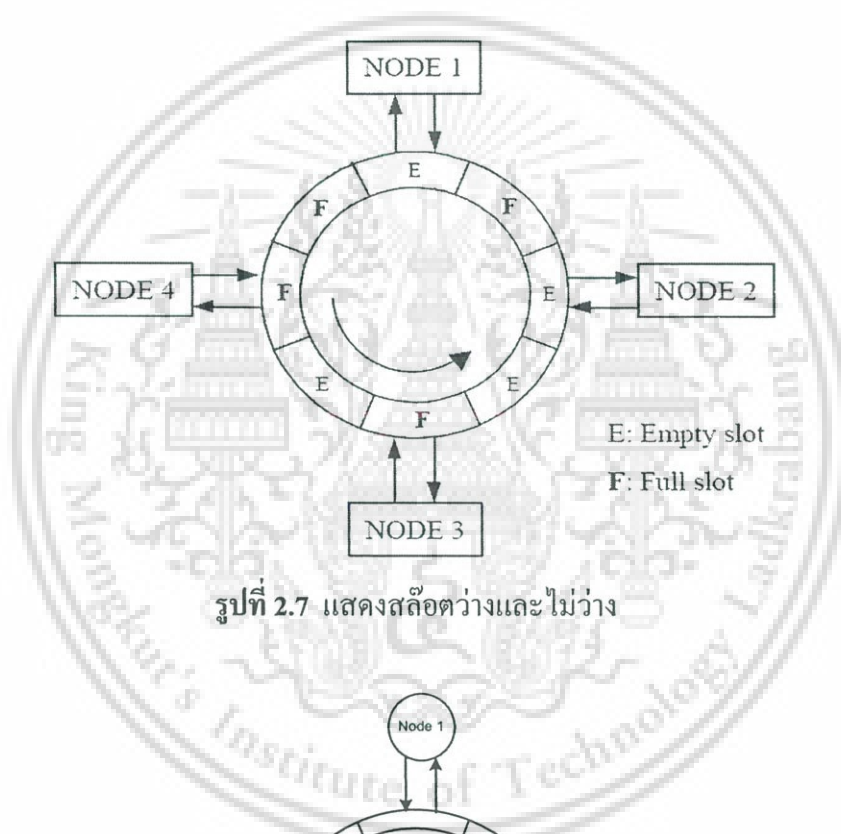
ขั้นตอนการทำงานของสล็อตจริง คือ

1. ตรวจสอบสล็อต สถานีที่ต้องการส่งข้อมูลตรวจสอบดูสล็อตที่กำลังผ่านเข้ามา
 - ถ้าเป็นสล็อตว่าง สถานีนั้นจะดำเนินการตามขั้นที่ 2
 - ถ้าเป็นสล็อตที่ถูกใช้งาน สถานีจะรอการส่งและดำเนินการตามขั้นที่ 1 อีกครั้ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. การส่งข้อมูล สถานีส่งจะเปลี่ยนบิตว่าง/ไม่ว่างที่อยู่ตรงส่วนหัวของสล็อตเป็นไม่ว่าง ใส่แอดเดรส (address) ส่งและรับแล้วใส่ข้อมูลในส่วนข้อมูลและส่งสล็อตไปยังสถานีที่ติดกัน สล็อตนี้ก็จะถูกส่งไปรอบเน็ตเวิร์ค และถูกคัดลอก (copy) โดยสถานีรับ

3. การถอดข้อมูลออก มี 2 แบบ คือ 1. สถานีส่งเป็นผู้เปลี่ยนบิตสถานะ เมื่อสล็อตถูกส่งโดยรอบและผ่านกลับมายังสถานีส่งแล้ว สถานีส่งจะเป็นผู้เปลี่ยนบิตว่าง/ไม่ว่าง ให้เป็นว่าง เพื่อให้สล็อตนั้นสามารถใช้งานได้ต่อไป 2. สถานีรับเป็นผู้เปลี่ยนบิตสถานะ เมื่อสล็อตถูกส่งมายังสถานีรับและสถานีรับได้รับข้อมูลถูกต้องแล้ว สถานีรับจะเป็นผู้เปลี่ยนบิตว่าง/ไม่ว่าง ให้เป็นว่าง เพื่อให้สล็อตนั้นสามารถใช้งานได้ต่อไปซึ่งการถอดข้อมูลโดยสถานีรับนี้ทำให้สล็อตถูกนำกลับไปใช้ใหม่ได้เร็วกว่าการถอดข้อมูลโดยสถานีส่ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

เทคโนโลยีการมัลติเพล็กซ์ทางความยาวคลื่น

3.1 เส้นใยแก้วนำแสง

เนื่องจากในปัจจุบันมีเครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคลที่มีสมรรถนะสูงมาก ส่งผลให้เกิดการพัฒนาทางด้านการประยุกต์ใช้งานแอปพลิเคชันต่าง ๆ ขึ้นมากมาย จึงมีจำนวนผู้ใช้คอมพิวเตอร์ที่มากขึ้น ทำให้ปริมาณข้อมูลในการติดต่อสื่อสารเพิ่มตามไปด้วย เพื่อที่จะรองรับต่อการใช้งานข้อมูลที่มีปริมาณมากนี้เองจึงจึงมีความจำเป็นที่จะต้องใช้งานเครือข่ายความเร็วสูง ซึ่งเครือข่ายที่สามารถรองรับกับความต้องการนี้ได้ก็คือ เครือข่ายที่ใช้เส้นใยแก้วนำแสงเป็นสื่อส่งสัญญาณ เส้นใยแก้วนำแสงนั้นได้รับความสนใจอย่างมากในการนำมาประยุกต์สร้างเครือข่ายความเร็วสูงที่สามารถส่งผ่านข้อมูลหลายประเภทพร้อม ๆ กันดังเช่น ภาพและเสียงภายในเครือข่ายเดียว การใช้งานเส้นใยแก้วนำแสงเป็นสื่อส่งสัญญาณนั้นมีข้อดีดังนี้ คือ [8-12, 14]

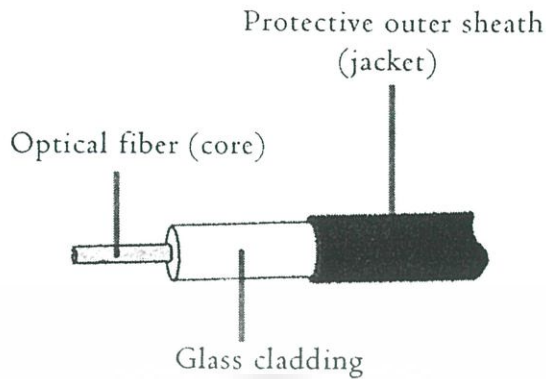
- เนื่องจากความถี่ของแสงสูงมาก (10^{14} Hz) ทำให้ใช้ขนาดแบนด์วิดท์ได้กว้างและสามารถส่งข้อมูลได้ด้วยอัตราเร็วสูง เหมาะสำหรับแอปพลิเคชันใหม่ ๆ ที่หลากหลายมากขึ้น เช่น การดูไฟล์วีดิโอผ่านทางอินเทอร์เน็ต
- การลดทอนสัญญาณมีค่าต่ำมาก จึงเป็นการช่วยลดจำนวนการใช้อุปกรณ์ทวนสัญญาณ เช่น ในการส่งข้อมูลระยะทางไกล ๆ จะสามารถวางอุปกรณ์ทวนสัญญาณ 2 ชุดห่างกันได้มากขึ้น
- เส้นใยแก้วนำแสงมีขนาดเล็กและน้ำหนักเบา ดังนั้นสายเคเบิลที่ใช้จึงมีขนาดเล็กกว่าการใช้สื่อส่งสัญญาณประเภทอื่น ทำให้ขนาดของท่อที่ใช้ใส่เส้นใยแก้วนำแสงเล็กตามไปด้วย ดังนั้นในติดตั้งเส้นใยแก้วนำแสง จะทำให้ต้นทุนในการขุดท่อมีราคาต่ำลง
- เนื่องจากเส้นใยแก้วนำแสงเป็นสารอโลหะ จึงไม่มีปัญหาของสัญญาณรบกวนจากภายนอกที่เกี่ยวข้องกับสัญญาณไฟฟ้า, คลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าหรือสัญญาณวิทยุ และสัญญาณรบกวนจากภายนอกอื่น ๆ เช่น ฟ้าผ่า
- ปลอดภัยต่อการดักฟังสัญญาณ เนื่องจากเคเบิลใยแก้วนำแสงไม่ได้ใช้ขนส่งสัญญาณทางไฟฟ้า จึงไม่สามารถที่จะลอบต่อสายจากเคเบิลใยแก้วนำแสงได้ข้อมูลจึงไม่ถูกขโมย

3.1.1 ส่วนประกอบของเส้นใยแก้วนำแสง

เส้นใยแก้วนำแสงผลิตขึ้นจากใยแก้วบริสุทธิ์หล่อหลอมเป็นแกน (Core) ดังรูปที่ 3.1 ซึ่งจะเห็นได้ว่ารอบ ๆ แกนถูกห่อหุ้มไว้ด้วยใยแก้วอีกชนิดหนึ่งทำเป็นเปลือก (Cladding) ส่วนที่เป็นใยแก้วนั้นในบางครั้งทำมาจากพลาสติกทำให้ง่ายต่อการติดตั้ง แต่ไม่สามารถที่จะขนส่งข้อมูลในระยะทางไกลเท่ากับสายที่ทำจากแก้ว โดยใยแก้วชั้นนอกนี้จะมีดัชนีการหักเหของแสงต่ำกว่าใยแก้วที่ใช้

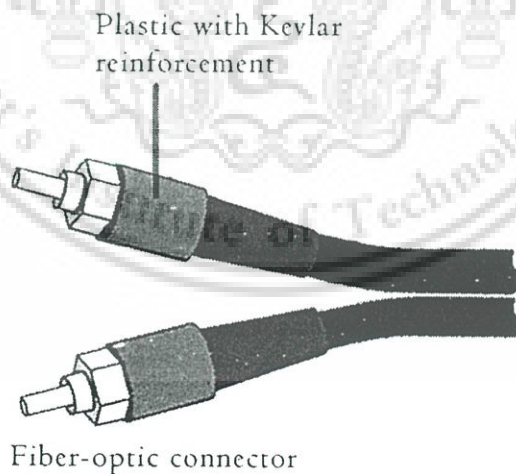
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทำเป็นแกนเพื่อให้แสงซึ่งถูกส่งมาจากปลายด้านหนึ่งสามารถส่งผ่านไปยังอีกด้านหนึ่งโดยที่ไม่ผ่านออกไปยังพื้นผิวด้านนอกของเส้นใยได้

รูปที่ 3.1 แสดงส่วนประกอบของเส้นใยแก้วนำแสง

เนื่องจากใยแก้วแต่ละเส้นจะส่งผ่านสัญญาณได้เพียงทิศทางเดียว ในสายเคเบิลจึงมีเส้นใยแก้ว 2 เส้นแยกจากกัน โดยเส้นหนึ่งจะทำหน้าที่ในการส่ง ส่วนอีกเส้นหนึ่งทำหน้าที่ในการรับ จะมีชั้นพลาสติกที่มี Kevlar fiber ห่อหุ้มในการทำให้เส้นใยแก้วมีความแข็งแรง โดยรูปที่ 3.2 แสดงภาพของเคเบิลใยแก้วนำแสง Kevlar fiber ในหัวต่อเชื่อมของเคเบิลใยแก้วนำแสงจะอยู่ระหว่างสายเคเบิลทั้งสองเพื่อเป็นส่วนป้องกันเช่นเดียวกับสายคู่พันเกลียวและสายโคแอกเชียล เคเบิลใยแก้วนำแสงจะถูกห่อหุ้มด้วยการเคลือบพลาสติกเพื่อเป็นการป้องกันเส้นใยแก้ว

รูปที่ 3.2 แสดงภาพของเคเบิลใยแก้วนำแสง Kevlar fiber

3.1.2 สรุปคุณสมบัติของเส้นใยแก้วนำแสงประเภทต่าง ๆ

3.1.2.1 เส้นใยแก้วนำแสงมัลติโหมดแบบสเตปอินเด็กซ์

เส้นใยแก้วนำแสงมัลติโหมดแบบสเตปอินเด็กซ์ (step index multimode fibers) มีข้อดีคือ ราคาถูก ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางของออปติคัลคอร์มีขนาดใหญ่ (50-80 μm) ทำให้การคับเปิดแสงเข้าไปในออปติคัลคอร์ทำได้ง่าย ข้อจำกัดที่สำคัญคือมีขนาดของแบนด์วิดท์ที่ต่ำเนื่องจากผลกระทบของดิสเพอร์ชันแบบระหว่างโหมด ดังนั้นจึงเหมาะสมกับการนำมาใช้งานที่มีอัตราการส่งบิตข้อมูลต่ำ และในระยะทางใกล้ ๆ

3.1.2.2 เส้นใยแก้วนำแสงมัลติโหมดแบบเกรดอินเด็กซ์

เส้นใยแก้วนำแสงมัลติโหมดแบบเกรดอินเด็กซ์ (graded index multimode fibers) มีข้อดีคือ มีขนาดของแบนด์วิดท์ที่ใหญ่กว่าเส้นใยแก้วนำแสงมัลติโหมดแบบสเตปอินเด็กซ์ ขนาดของเส้นผ่านศูนย์กลางของออปติคัลคอร์มีขนาดเท่า ๆ กัน การคับเปิดแสงเข้าไปในเส้นใยแก้วนำแสงชนิดนี้ทำได้ง่าย จึงมีความเหมาะสมกับการนำมาใช้ในระบบที่มีอัตราความเร็วในการส่งข้อมูลขนาดปานกลางในระยะใกล้ หรืออาจใช้ส่งข้อมูลที่มีอัตราบิตต่ำ ๆ แต่ส่งได้ในระยะทางที่ไกลขึ้น

3.1.2.3 เส้นใยแก้วนำแสงโหมดเดี่ยวแบบสเตปอินเด็กซ์

เส้นใยแก้วนำแสงโหมดเดี่ยวแบบสเตปอินเด็กซ์ (step index single-mode fibers) เป็นเส้นใยแก้วนำแสงที่มีขนาดของเส้นผ่านศูนย์กลางของออปติคัลคอร์ค่อนข้างเล็ก (8-10 μm) ทำให้การคับเปิดแสงเข้าไปในเส้นใยแก้วนำแสงมีความยุ่งยากขึ้น แต่กระนั้นเทคโนโลยีที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบันก็สามารถแก้ปัญหาได้อย่างมาก เส้นใยแก้วนำแสงประเภทนี้มีขนาดของแบนด์วิดท์ที่กว้าง ค่าการลดทอนของสัญญาณในเส้นใยแก้วนำแสงจะต่ำสุดที่ความยาวคลื่นในย่าน 1.5 μm แต่ปัญหาของดิสเพอร์ชันแบบโครเมติกจะมีน้อยกว่าในย่าน 1.3 μm ดังนั้นจึงต้องเลือกความยาวคลื่นที่เหมาะสมกับความต้องการ ในปัจจุบันได้มีการนำเส้นใยแก้วนำแสงชนิดนี้มาใช้งานกันอย่างแพร่หลายในระบบสื่อสารระยะไกล

3.1.2.4 เส้นใยแก้วนำแสงแบบเลื่อนดิสเพอร์ชัน

เส้นใยแก้วนำแสงประเภทเลื่อนดิสเพอร์ชัน (dispersion shifted fibers) มีความคล้ายคลึงกับเส้นใยแก้วนำแสงโหมดเดี่ยวแบบสเตปอินเด็กซ์ ตรงที่มีขนาดของเส้นผ่านศูนย์กลางของออปติคัลคอร์ค่อนข้างเล็ก และมีขนาดแบนด์วิดท์ที่กว้าง ส่วนที่ต่างกันก็คือเส้นใยแก้วนำแสงชนิดนี้สามารถกำจัดปัญหาของดิสเพอร์ชันแบบโครเมติกได้อย่างมาก ณ ที่ค่าความยาวคลื่นบางค่าในย่าน 1.3-1.6 μm ข้อเสียของเส้นใยแก้วนำแสงชนิดนี้ได้แก่การที่ยังมีราคาค่อนข้างสูงและอาจมีค่าการลดทอนของสัญญาณสูงกว่าเล็กน้อย

3.1.2.5 เส้นใยแก้วนำแสงแบบดิสเพอร์ชันเรียบ

เส้นใยแก้วนำแสงแบบดิสเพอร์ชันเรียบ (dispersion flattened fibers) เป็นเส้นใยแก้วนำแสงชนิดโหมคเดียวที่มีค่าของดิสเพอร์ชันแบบโครเมติกต่ำ และใกล้เคียงกันตลอดช่วงความยาวคลื่น 1.3-1.6 μm ดังนั้นเราสามารถนำเส้นใยแก้วนำแสงประเภทนี้มาใช้ได้ตลอดย่านความถี่นี้ ซึ่งจะมีประโยชน์กับระบบที่มีการมัลติเพลกซ์สัญญาณคลื่นหลาย ๆ ความยาวคลื่นเข้าสู่เส้นใยแก้วนำแสงเส้นเดียวกัน เส้นใยแก้วนำแสงแบบนี้มีขนาดแบนด์วิดท์ที่กว้างและสามารถนำมาใช้งานการสื่อสารระยะไกลได้ หากแต่อาจยังมีราคาสูงกว่าเส้นใยแก้วนำแสงแบบอื่น ๆ มาก

3.1.3 การสื่อสารด้วยเส้นใยแก้วนำแสง

รูปที่ 3.3 แสดงระบบการสื่อสารด้วยเส้นใยแก้วนำแสง

หลักการการทำงานของระบบสื่อสารโดยใช้เส้นใยแก้วนำแสงแสดงดังรูปที่ 3.3 ระบบการสื่อสารด้วยเส้นใยแก้วนำแสงนี้มีโครงสร้างคล้ายกับระบบการสื่อสารด้วยสายเคเบิลทั่วไป เพียงแต่ใช้ตัวกลางนำข้อมูลที่ต่างกัน กล่าวคือ เมื่อต้องการส่งข้อมูลที่อาจอยู่ในรูปของ สัญญาณเสียง สัญญาณภาพ หรือข้อมูลทางคอมพิวเตอร์ วงจรภาคส่งจะทำหน้าที่จัดรูปสัญญาณให้เหมาะสม ด้วยวิธีการเข้ารหัสและมอดูเลต โดยลักษณะของข้อมูลที่ใช้ในขั้นต้นนี้ ส่วนใหญ่มักจัดให้อยู่ในรูปของสัญญาณดิจิทัลเพราะให้ผลลัพธ์ที่ดีกว่า จากนั้นวงจรในส่วนที่เป็นแหล่งกำเนิดแสงหรือไดรเวอร์ขับสัญญาณ (driver) จะแปลงสัญญาณทางไฟฟ้าที่ได้ให้เป็นสัญญาณแสงส่งไปยังสถานีรับ (สัญญาณข้อมูลดิจิทัล (1 และ 0) จะถูกแปลงเป็นสัญญาณแสงที่มีความเข้มของแสงต่างระดับกัน หรือเป็นแสงสว่าง/มืด) ซึ่งอุปกรณ์ที่ทำหน้าที่แปลงสัญญาณไฟฟ้าไปเป็นสัญญาณแสงนี้ เรียกว่า Electrical to Optical Converter หรือ E/O-Converter โดยเส้นใยแก้วนำแสงทำหน้าที่เป็นท่อนำหรือสายส่งสัญญาณ เส้นใยแก้วนำแสงซึ่งเป็นท่อแก้วหรือท่อสารซิลิกาหลอมละลาย (fused silica) ที่ถูกหุ้ม (Cladding) ด้วยแก้วที่มีคุณสมบัติการหักเหต่ำ ทำให้แสงไม่ออกไปจากท่อแก้ว อุปกรณ์กำเนิดแสงได้แก่ LED (Light Emitting Diode) หรือเลเซอร์ไดโอด (Laser Diode) ซึ่งจะให้แสงออกมาเมื่อมีกระแสไฟฟ้าวิ่งผ่าน (สำหรับคุณสมบัติที่แตกต่างของอุปกรณ์กำเนิดแสงทั้งสองได้แสดงในตารางที่ 3.1) ที่สถานีรับจะมีอุปกรณ์ตรวจจับแสง เช่น โฟโตไดโอด (Photodiode) และ โฟโตทรานซิสเตอร์ (Phototransistor) เป็นอุปกรณ์ที่ทำหน้าที่เปลี่ยนสัญญาณแสงที่รับได้ให้อยู่ในรูปของสัญญาณไฟฟ้า อุปกรณ์ที่ทำหน้าที่แปลงสัญญาณแสงไปเป็นสัญญาณไฟฟ้านี้ เรียกว่า

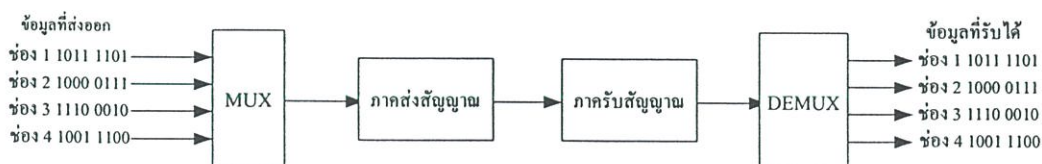
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Optical to Electrical Converter หรือ O/E-Converter แล้วส่งไปยังวงจรรักษาเพื่อถอดรหัสและตีโมดูลสัญญาณ ทำให้ได้สัญญาณที่มีลักษณะเดียวกับสัญญาณเดิม และใช้เป็นข้อมูลขาออกเพื่อนำไปใช้งานต่อไป

ตารางที่ 3.1 คุณสมบัติของ LED และเลเซอร์ไดโอด

คุณสมบัติ	LED	เลเซอร์ไดโอด
อัตราส่งข้อมูล	ต่ำ	สูง
ระยะทาง	สั้น	ยาว
อายุการใช้งาน	นาน	สั้น
ความไวต่ออุณหภูมิ	น้อย	มากพอสมควร
อันตรายต่อคน	น้อย	อันตรายต่อสายตา
ราคา	ไม่แพง	แพง
โหมด	มัลติโหมด	มัลติโหมด หรือซิงเกิลโหมด

เส้นใยแก้วนำแสงมักถูกนำมาใช้กับแอปพลิเคชันที่ต้องการคุณสมบัติเฉพาะของเส้นใยแก้วนำแสงที่ซึ่งตัวกลางอื่น ๆ ไม่มี แต่ถ้ากับแอปพลิเคชันที่ไม่ได้มีความต้องการคุณภาพของตัวกลางสูงมากนัก การนำเส้นใยแก้วนำแสงมาใช้อาจเป็นวิธีที่ทำให้เสียค่าใช้จ่ายมากเกินไป ดังนั้นจึงได้มีการคิดค้นวิธีต่าง ๆ เพื่อที่จะทำให้การส่งสัญญาณผ่านเส้นใยแก้วนำแสงคุ้มค่าต่อเงินที่ได้ลงทุนไปมากที่สุด โดยจะต้องส่งสัญญาณผ่านเส้นใยแก้วนำแสงให้ได้มากที่สุด ซึ่งเทคโนโลยีที่รองรับความต้องการนั้นได้ก็คือ เทคนิคของการมัลติเพล็กซ์ (Multiplexing: MUX) ซึ่งเป็นเทคนิคที่ทำให้สามารถส่งและรับข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ จำนวนมากได้ในช่วงเวลาเดียวกัน โดยใช้ตัวกลางนำข้อมูลเดียวกัน ในระบบเส้นใยแก้วนำแสงถือว่ามีความซับซ้อนมาก เพราะเป็นระบบที่มีช่วงของแบนด์วิดท์กว้างมากอยู่แล้ว ดังนั้นหากมีการนำเอาระบบมัลติเพล็กซ์ซึ่งมีความสามารถสูงมาใช้ร่วมกัน ย่อมทำให้สามารถสื่อสารข้อมูลจำนวนมากได้ภายในช่วงเวลาเดียวกัน โดยรูปที่ 3.4 แสดงโครงสร้างของระบบการมัลติเพล็กซ์

รูปที่ 3.4 แสดงโครงสร้างของระบบการมัลติเพล็กซ์

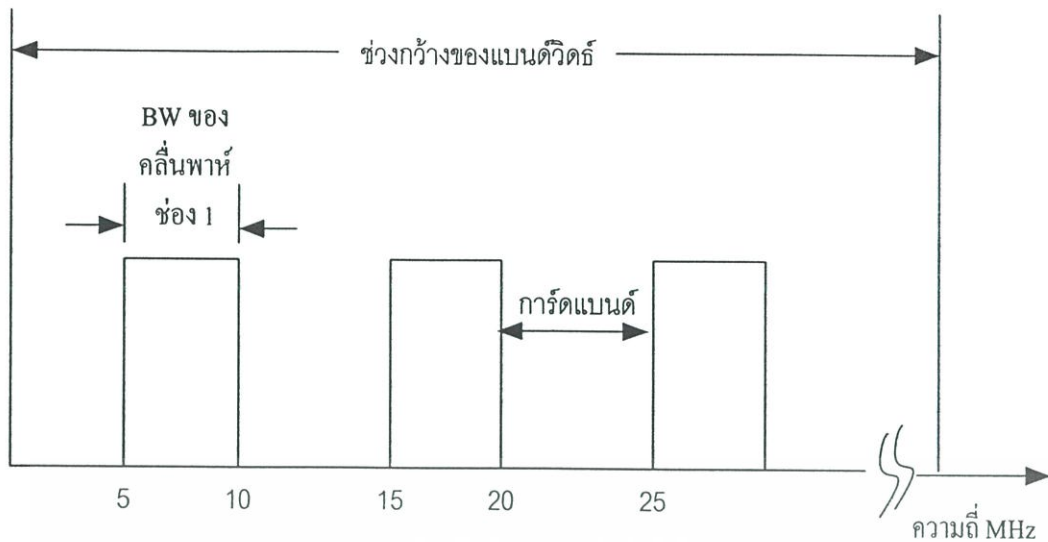
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เทคนิคในการมัลติเพล็กซ์นั้นมีอยู่ด้วยกันหลายแบบ เช่น ระบบการแบ่งเวลา (Time Division Multiplexing: TDM) ซึ่งเป็นระบบที่ใช้การแบ่งเวลาเป็นช่วง ๆ โดยในแต่ละช่วงจะใช้สำหรับการบรรจุข้อมูลดิจิทัลที่มาจากแหล่งกำเนิดสัญญาณที่ต่าง ๆ เรียงกันไป ดังรูปที่ 3.5 และระบบแบ่งความถี่ย่อย (Sub-Carrier Multiplexing: SCM) ซึ่งเป็นระบบมัลติเพล็กซ์ที่แบ่งช่วงความถี่ของสัญญาณส่งออกเป็นช่วงความถี่ย่อย เพื่อทำหน้าที่เป็นคลื่นพาห่อย่อยของข้อมูลในแต่ละช่องสัญญาณ โดยแต่ละช่องจะถูกส่งออกไปในเวลาเดียวกัน โดยรูปที่ 3.6 แสดงช่วงคลื่นพาห่อย่อยของแต่ละช่องสัญญาณที่รวมกันในระบบ SCM ซึ่งปัญหาการใช้งานระบบ SCM จะเกิดขึ้นในขณะที่มีการผสมคลื่นพาห่อย่อยทั้งหมดเข้าด้วยกันโดยใช้อุปกรณ์ทางอิเล็กทรอนิกส์ เพราะจะทำให้เกิดสัญญาณรบกวนที่เรียกว่า ครอสทอล์ค (Crosstalk) ขึ้นได้ง่าย ระบบมัลติเพล็กซ์แบบ SCM นี้ นิยมนำไปใช้กับการส่งข้อมูลที่ต้องการมีการแปลงกลับไปกลับมาระหว่างคลื่นไมโครเวฟกับสัญญาณแสงในเส้นใยแก้วนำแสง สำหรับเทคนิคการมัลติเพล็กซ์อีกประเภทหนึ่งที่ใช้งานได้ดีกับเส้นใยแก้วนำแสงและใช้เฉพาะในระบบการสื่อสารข้อมูลทางแสงเท่านั้น คือ เทคโนโลยีการมัลติเพล็กซ์ทางความยาวคลื่น (Wavelength Division Multiplexing: WDM) ซึ่งจุดเด่นของเทคโนโลยีนี้ คือ มีศักยภาพสูงสามารถเข้าใช้ประโยชน์แบนด์วิดท์ของช่องสัญญาณเส้นใยแก้วนำแสงได้อย่างมีประสิทธิภาพ วิธีนี้จะช่วยลดปริมาณการใช้งานของเส้นใยแก้วนำแสงลงได้

รูปที่ 3.5 แสดงการทำงานของสวิตช์ในระบบมัลติเพล็กซ์แบบแบ่งเวลา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

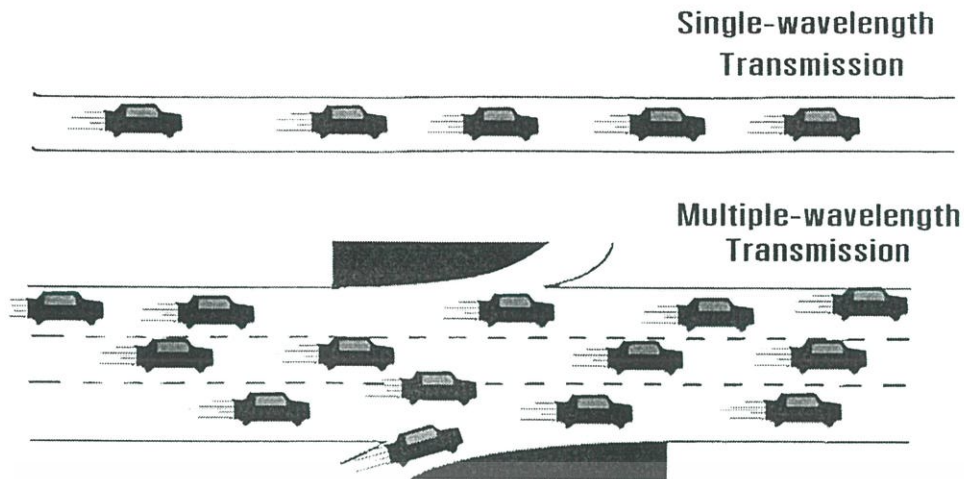
รูปที่ 3.6 แสดงช่วงคลื่นพาห้ย่อยของแต่ละช่องสัญญาณที่รวมกันในระบบ SCM

3.2 การมัลติเพล็กซ์ทางความยาวคลื่น

ระบบ WDM เริ่มนำออกใช้งานสู่ตลาดระยะแรกเมื่อปี พ.ศ. 2538 ถูกพัฒนาโดยห้องวิจัยของเบล (Bell Labs) เพื่อติดตั้งใช้งานในเครือข่ายสื่อสารทางไกลของบริษัทเอทีแอนด์ที (AT&T) โดยส่งแสงที่มีค่าความยาวคลื่นแตกต่างกัน 8 ความยาวคลื่นในเส้นใยแก้วเพียงเส้นเดียว และต่อมาบริษัทอื่น ๆ WDM รูปแบบต่าง ๆ ออกมา เช่น ระบบ ERION (Ericsson Optical Networks) ของบริษัทอีริคสัน ที่เปิดตัวไปเมื่อตอนต้นปี พ.ศ. 2542 และระบบ WaveStar OLS400G ของบริษัทลูเซนส์เทคโนโลยี (Lucent Technologies) ที่สามารถส่งแสงที่มีค่าความยาวคลื่นได้ต่างกันถึง 80 ความยาวคลื่น โดยระบบมีอัตราการส่งข้อมูลสูงสุดถึง 400 Gb/s ซึ่งในอัตราการส่งข้อมูลขนาดนี้สามารถใช้ส่งข้อความทั้งหมดในหนังสือสารานุกรมชนิด Encyclopedia ได้มากกว่า 1,000 เล่มภายในเวลาเพียงแค่วินาทีเดียวเท่านั้น ซึ่งการปรากฏโฉมของ WDM นี้ ถือว่าเป็นการพลิกโฉมหน้าของระบบสื่อสารโทรคมนาคมเลยทีเดียว

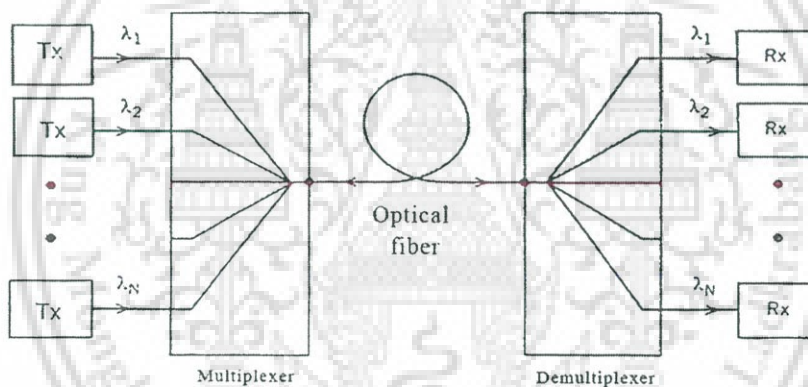
รูปที่ 3.7 แสดงการส่งข้อมูลแบบหลายความยาวคลื่น โดยเปรียบกับการวิ่งของรถยนต์บนถนน รถยนต์ที่วิ่งบนถนนเปรียบเสมือนข้อมูลที่ต้องการส่งไปในเส้นใยแก้วนำแสง จำนวนเลนที่รถยนต์สามารถวิ่งได้เปรียบเสมือนจำนวนความยาวคลื่นที่เราใช้ส่งไปในเส้นใยแก้วนำแสง จะเห็นได้ว่าในกรณีวิ่งบนถนนหลายเลนจะสามารถรองรับจำนวนรถยนต์ได้มากกว่าถนนแบบเลนเดียว ซึ่งนั่นก็คือ การใช้งานเทคโนโลยี WDM เป็นการเพิ่มความจุทำให้ระบบสามารถส่งข้อมูลได้มากขึ้นนั่นเอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 3.7 แสดงการส่งข้อมูลแบบหลายความยาวคลื่น โดยเปรียบกับการวิ่งของรถยนต์บนถนน

3.2.1 หลักการของเทคโนโลยี WDM

รูปที่ 3.8 การทำงานของเทคโนโลยี WDM

หลักการการทำงานของเทคโนโลยี WDM คือ การมัลติเพล็กซ์ช่องสัญญาณหลายช่องสัญญาณรวมกันเพื่อส่งผ่านเส้นใยแก้วนำแสงเพียงเส้นเดียว โดยที่ช่องสัญญาณแต่ละช่องสัญญาณนั้นจะถูกแยกจากกันด้วยความยาวคลื่น ดังรูปที่ 3.8 แสดงลักษณะการทำงานของ การมัลติเพล็กซ์ด้วยความยาวคลื่น [4] คือแต่ละช่องสัญญาณจะมีแหล่งกำเนิดแสง เช่น เลเซอร์ หรือ LED โดยแหล่งกำเนิดแสงแต่ละตัวจะมีความยาวคลื่นต่างกัน โดยคลื่นแสงที่มีความยาวคลื่นค่าหนึ่งจะสามารถบรรจุข้อมูลได้ชุดหนึ่ง และข้อมูลแต่ละชุดนี้อาจเป็นข้อมูลเดี่ยวของหนึ่งช่องสัญญาณหรืออาจเป็นข้อมูลจำนวนมากที่มาจากหลายช่องสัญญาณที่ได้จากการจัดระบบข้อมูลด้วยเทคนิคของ TDM หรือ SCM มาแล้วก็ได้ จากนั้นความยาวคลื่นหลายๆ ความยาวคลื่นจะถูกมัลติเพล็กซ์รวมกันก่อนส่งออกไปบนเส้นใยแก้วนำแสงเส้นเดียวกันด้วยตัวออปติคัลคัปเปอร์ และที่ปลายทางก็จะมีตัวค

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้拿去ใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เพลอร์ที่ทำหน้าที่ในการแยกแยะหรือสัญญาณออกเป็นความยาวคลื่นต่าง ๆ ด้วยการส่งออกด้วยมุมที่ต่างกันไปยังเส้นใยแก้วนำแสงที่ด้านรับ ในกรณีที่ตัวคอบเพลอร์ไม่สามารถแยกแยะสัญญาณรบกวนออกได้หมด อาจมีการนำตัวกรองความถี่มาช่วยอีกชั้นตอนหนึ่งเพื่อคุณภาพที่ดีขึ้นของสัญญาณ สัญญาณแสงที่ถูกแยกออกจากกันแล้ว จะถูกคีมอคูเลตและถอดรหัสด้วยวิธีที่เหมาะสมกับกระบวนการทางอินพุต และเนื่องจากสัญญาณคลื่นแสงที่มีค่าความยาวคลื่นต่างกันยอมให้สีที่ต่างกัน บางครั้งระบบ WDM จะถูกเรียกว่าระบบการผสมสีของแสง และเนื่องจากค่าความยาวคลื่นมีความสัมพันธ์กับค่าความถี่ การใช้ความยาวคลื่นแสงที่แตกต่างกันในการส่งข้อมูลจึงหมายถึงการใช้ค่าความถี่แสงที่ต่างกันด้วย คล้ายกับระบบแบ่งความถี่ทางไฟฟ้า (Frequency Division Multiplexing: FDM) ดังนั้นหากกล่าวถึงคำว่า FDM ในระบบของเส้นใยแก้วนำแสงโดยมิได้อธิบายให้ชัดเจนอาจก่อให้เกิดความสับสนระหว่าง WDM กับระบบ SCM ได้

3.2.2 ส่วนประกอบโครงข่ายใยแก้วนำแสงระบบ WDM

3.2.2.1 Optical Fiber เป็นเส้นใยแก้วที่ใช้สำหรับนำสัญญาณแสงที่ทนต่อสัญญาณรบกวนทางแม่เหล็กไฟฟ้าได้ดี

3.2.2.2 Optical Source เนื่องจากเป็นโครงข่ายที่มีตัวนำเป็นแสง ดังนั้น จึงต้องมีการแปลงสัญญาณข้อมูลเดิมที่เป็นสัญญาณทางไฟฟ้าให้กลายเป็นสัญญาณแสงสำหรับส่งผ่านเข้าไปในโครงข่าย อุปกรณ์เหล่านี้ได้แก่ LEDs (Light Emitting Diodes) หรือ LASER เป็นต้น

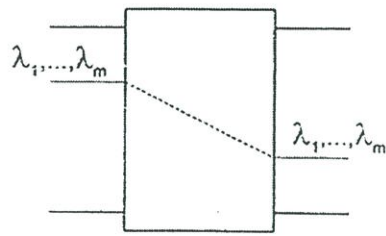
3.2.2.3 Optical Detector เป็นอุปกรณ์รับสัญญาณแสงแล้วแปลงกลับเป็นสัญญาณข้อมูลทางไฟฟ้าดั้งเดิม เช่น photodiodes

3.2.2.4 MUX/DEMUX เป็นอุปกรณ์ที่รวม/แยกระหว่างสัญญาณแสงสีหลายช่องสัญญาณกับสัญญาณแสงขาวที่ส่งผ่านเส้นใยแก้วนำแสง

3.2.2.5 Optical Transmitter เป็นอุปกรณ์ที่เชื่อมต่อ (coupling) สัญญาณแสงที่ได้จาก Optical Source ส่งผ่านเข้าไปในเส้นใยแก้วนำแสง

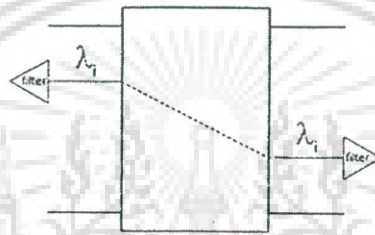
3.2.2.6 Amplifier เป็นอุปกรณ์ที่ทำหน้าที่ขยายสัญญาณและสร้างสัญญาณแสงเดิมที่ถูกลดทอนขึ้นมาใหม่ เพื่อให้สามารถส่งสัญญาณได้ไกลมากยิ่งขึ้น โดยที่เกิดการผิดพลาดของข้อมูลน้อยที่สุด หรือ มี BER (Bit Error rate) ต่ำที่สุด

เมื่อข้อมูลที่ถูกส่งจากต้นทางไปยังปลายทางไม่ได้มีเพียงผู้ส่งและผู้รับเดียว จึงต้องมีอุปกรณ์อีกชนิดหนึ่งคือสวิตช์ (cross-connect switch) ที่คอยจัดการข้อมูลให้ส่งไปในทิศทางที่ต้องการ โดยทั่วไปสวิตช์ในแต่ละโหนดจะแบ่งได้ 3 รูปแบบ ดังรูป 3.9 ก , 3.9 ข , และ 3.9 ค

รูปที่ 3.9 ก แสดง Space Switch แบบธรรมดา

รูปที่ 3.9 ก เป็น space switch ธรรมดา มีเพียงการเปลี่ยนเส้นทางแต่ไม่มีการเปลี่ยนความยาวคลื่น

รูปที่ 3.9 ข แสดง Space Switch แบบแยกแต่ละความยาวคลื่น

รูปที่ 3.9 ข เป็น space switch ของแต่ละความยาวคลื่น คล้ายกับแบบที่ 1 แต่สัญญาณด้านเข้าและด้านออกมีเพียงความยาวคลื่นเดียว

รูปที่ 3.9 ค แสดงสวิตช์ที่เปลี่ยนเส้นทางและความยาวคลื่นของสัญญาณในคราวเดียวกัน

รูปที่ 3.9 ค เป็นสวิตช์ที่เปลี่ยนเส้นทางและความยาวคลื่นของสัญญาณในคราวเดียวกัน เป็นแบบที่สามารถเปลี่ยนได้ทั้งเส้นทางและความยาวคลื่น แต่จะมีความซับซ้อนมากกว่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.3 ประเภทของ WDM

WDM เทคโนโลยีนั้นสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 เทคนิค คือ

3.3.1 Wavelength-Selective WDM

เทคนิค Wavelength-Routed หรือ Wavelength-Selective ของ WDM สามารถแสดงได้ดังรูปที่ 3.10 แหล่งกำเนิดแสงทางด้านส่งจะทำงานกันที่ความถี่ต่างกัน กำลังในการส่งสัญญาณโดยทางอุดมคติแล้วจะเป็นผลรวมกำลังส่งของทุก ๆ ตัวส่งรวมกัน โดยไม่มีการสูญเสียของสัญญาณ และทางด้านรับซึ่งทำหน้าที่เป็นตัวดีมัลติเพล็กซ์นั้นจะทำการแยกแต่ละความยาวคลื่นไปยังตัวรับแต่ละตัว และโดยทางอุดมคติแล้วการแยกแต่ละความยาวคลื่น ไปยังตัวรับแต่ละตัวนั้นถือว่าไม่มีการสูญเสียของสัญญาณเช่นเดียวกัน ในทางทฤษฎีเราอาจถือได้ว่าในการมัลติเพล็กซ์และดีมัลติเพล็กซ์นั้นมีความสูญเสียของสัญญาณต่ำ เนื่องจากกำลังส่งที่เกิดขึ้นในแต่ละความยาวคลื่นนั้นจะส่งไปยังเส้นทางที่ต้องการเพียงทางเดียว คือแต่ละความยาวคลื่นก็จะถูกส่งไปยังเส้นทางที่ต่างกัน และถ้าไม่คำนึงถึงความสูญเสียของสัญญาณที่เกิดจากการควมกันของสัญญาณ เราจะได้

$$P_{out}(\lambda_j) = P_{in}(\lambda_j) \quad (3.1)$$

แสงที่หลุดออกจากช่องสัญญาณหนึ่งไปยังช่องสัญญาณอื่น ๆ นั้น ทำให้เกิดสัญญาณรบกวนที่เรียกว่า Crosstalk โดยเฉพาะในระบบที่เป็นการสื่อสารแบบหลายช่องทาง โดย Crosstalk-CT ที่เกิดจากช่องสัญญาณ j ไปรบกวนช่องสัญญาณ i ในหน่วยเดซิเบล สามารถแสดงได้ดังสมการ

$$CT_{ij} = 10 \log\left(\frac{P_{ij}}{P_{ii}}\right) \quad (3.2)$$

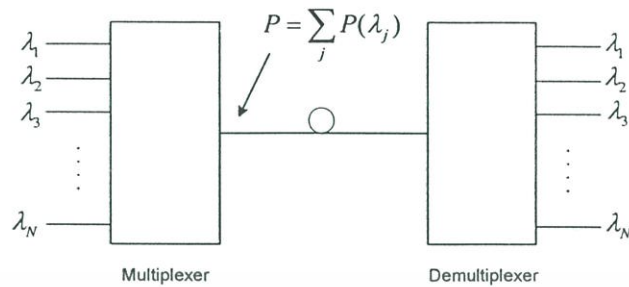
เมื่อ P_{ij} คือกำลังส่งที่วัดได้ในช่องสัญญาณ i เมื่อมีเพียงช่องสัญญาณ j เท่านั้นที่ทำการส่งสัญญาณในขณะนั้น และ P_{ii} เป็นกำลังในการส่งสัญญาณในช่องสัญญาณ i เมื่อช่องสัญญาณ i เป็นเพียงช่องสัญญาณเดียวที่ทำการส่ง ค่าของ Crosstalk จะสามารถแสดงได้ทั้งในรูปแบบของการเปรียบเทียบเป็นคู่ หรือค่าโดยรวม คือ

$$CT_{total} = 10 \log\left(\frac{\sum_j P_{ij}}{P_{ii}}\right) \quad (3.3)$$

โดยค่าในส่วนที่เป็นเศษของสมการที่ 3.3 คือผลรวมของกำลังส่งที่เกิดจากช่องสัญญาณอื่น ๆ ที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้拿去ใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

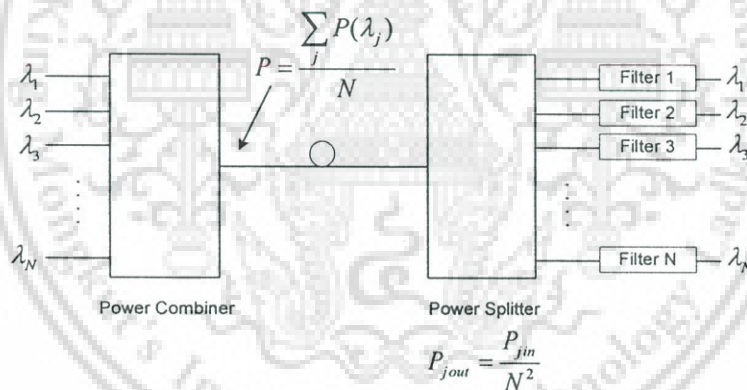
วัดได้ในช่องสัญญาณ i

รูปที่ 3.10 แสดงเทคนิค Wavelength-Selective WDM

3.3.2 Broadcast-and-Select WDM

เทคนิค Broadcast-and-Select หรือ Broadband สามารถแสดงได้ดังรูปที่ 3.11 ด้วยกรรมวิธีนี้กำลังในการส่งสัญญาณจะเกิดจากผลรวมกำลังส่งทั้งหมดของแหล่งกำเนิดแสงที่ด้านส่งและเมื่อถึงปลายทางผลรวมของกำลังส่งทั้งหมดนี้ก็จะถูกแบ่งไปยังตัวรับแต่ละตัว

รูปที่ 3.11 แสดงเทคนิค Broadcast-and-Select WDM

จากรูปที่ 3.11 ตัวส่งแต่ละตัวจะถูกกำหนดให้ทำงานที่ความยาวคลื่นที่กำหนดไว้ จากนั้นทุก ๆ ความยาวคลื่นก็จะถูกส่งกระจายไปยังตัวรับทุกตัว ซึ่งตัวรับจะต้องมีส่วนที่ทำหน้าที่ในการแยกแยะช่องสัญญาณ สัญญาณที่ส่งมายังตัวรับก็จะถูกกรองเอาเฉพาะความยาวคลื่นที่ต้องการ แล้วจึงส่งผ่านสัญญาณนั้นไปยังตัวดีเทคเตอร์ (การทำงานจะคล้ายคลึงกับการส่งสัญญาณของระบบ TV Broadcast) นอกจากนั้นเทคนิคนี้ยังสามารถเลือกรูปแบบของตัวส่งให้เป็นแบบที่สามารถทำงานที่ความยาวคลื่นใด ๆ ก็ได้ (Tunable Transmitter) ในขณะที่ทางตัวรับจะทำงานที่ความยาวคลื่นที่กำหนด (Fixed Receiver) หรืออาจเป็นในลักษณะที่ตัวส่งและตัวรับสามารถที่จะทำงานที่ความยาวคลื่นใด ๆ ได้ทั้งคู่ (Tunable Transceiver) ก็เป็นไปได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้拿去ใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในระบบเหล่านี้จำเป็นต้องมีอุปกรณ์ทำหน้าที่ในการแยกแยะและรวมสัญญาณ ซึ่งทำให้เกิดการสูญเสียของสัญญาณในขั้นตอนนี้เป็นปริมาณ $1/N$ ในอุปกรณ์แต่ละตัว [15] และความสูญเสียของสัญญาณจะเป็น $1/N^2$ (เมื่อ N คือจำนวนของตัวรับ-ส่ง) ดังนั้นความสูญเสียของสัญญาณในแต่ละช่องสัญญาณ โดยไม่คำนึงถึงความสูญเสียของสัญญาณที่เกิดจากการกวนกันของสัญญาณแล้ว จะแสดงได้ดังสมการ

$$P_{out}(\lambda_j) = \frac{P_{in}(\lambda_j)}{N^2} \quad (3.4)$$

ความสูญเสียของสัญญาณที่เกิดจากอุปกรณ์ที่ทำหน้าที่แยกแยะสัญญาณมีค่า $1/N$ หรือ $10 \log N$ เดซิเบล ซึ่งอาจมีผลเสียต่อระบบอย่างมากถ้าไม่มีอุปกรณ์ขยายสัญญาณทางแสงมาช่วย ซึ่งถือเป็นข้อดีอย่างหนึ่งของเทคนิคนี้ นอกจากนี้เทคนิคนี้ยังเป็นที่ยอมรับใช้ในทางทหาร เนื่องจากความคล่องตัวของระบบ สามารถปรับเปลี่ยนความยาวคลื่นที่ใช้ในการรับ-ส่งได้อย่างสะดวกและไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อระบบการส่งสัญญาณ

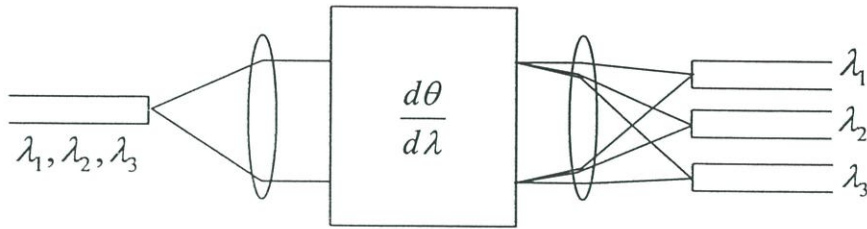
3.4 ตัวมัลติเพล็กซ์เซอร์

ระบบ WDM นั้นจะมีเทคนิคในการมัลติเพล็กซ์และดีมัลติเพล็กซ์ที่หลากหลาย ซึ่งรวมถึงเกรตติงและตัวกรองสเปคตรัม โดยอุปกรณ์ที่ทำหน้าที่ในการแยกความยาวคลื่นมี 2 ประเภท คือ อุปกรณ์แบบกระจายเชิงมุมและอุปกรณ์ฟิลเตอร์

3.4.1 อุปกรณ์แบบกระจายเชิงมุม

อุปกรณ์แบบกระจายเชิงมุม เช่น ปริซึม และ เกรตติง เป็นอุปกรณ์ซึ่งส่งผ่านหรือสะท้อนแสงที่มุม ซึ่งขึ้นกับค่าความยาวคลื่นของแสงตกกระทบ ค่าพารามิเตอร์หลักที่อธิบายถึงคุณลักษณะที่สำคัญของอุปกรณ์ชนิดนี้คือ ความสูญเสียส่วนเกินและการกระจายมุมของอุปกรณ์ ความสูญเสียส่วนเกินเป็นความสูญเสียที่เกิดขึ้นจากการผ่านเข้าสู่อุปกรณ์แล้วมีความสูญเสียมากกว่า $1/N$ ซึ่งเป็นค่าที่ควรเป็น เนื่องจากว่าอุปกรณ์เหล่านี้เป็นอุปกรณ์ที่มีช่วงความถี่กว้าง ความสูญเสียส่วนเกินนี้จึงควรจะถูกระบุไว้ที่ค่าความยาวคลื่นนั้น ๆ

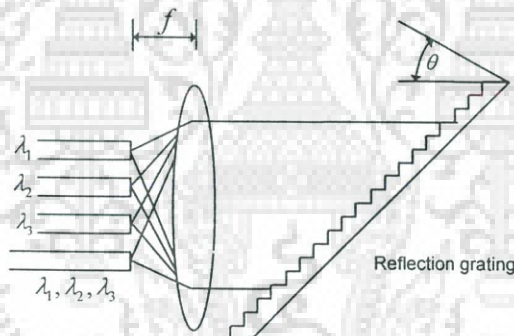
การกระจายเชิงมุมของอุปกรณ์ เป็นค่าประเมินการกระจายของมุม $d\theta$ ระหว่างสองลำแสงซึ่งตกกระทบในเวลาเดียวกันที่อินพุตโดยมีความแตกต่างของความยาวคลื่น $d\lambda$ การกระจายเชิงมุมจะเป็น $d\theta/d\lambda$ และการกระจายเชิงมุมนี้สามารถถูกเปลี่ยนกลับได้จากการใช้เลนส์ช่วยในการรวมกันของแสงดังรูปที่ 3.12

รูปที่ 3.12 ระบบการแยกความยาวคลื่นโดยอุปกรณ์แบบกระจายเชิงมุมและเลนส์

อุปกรณ์แบบกระจายเชิงมุมต้องการตกกระทบของแสง ในรูปที่ 3.12 แสดงให้เห็นเลนส์ตัดขวางแสงจากอินพุตเส้นใยแก้วนำแสง ที่ปลายของเส้นใยแก้วนำแสงจะอยู่ในแนวระนาบส่วนหน้าของเลนส์ ส่วนอุปกรณ์แบบกระจายอยู่ในแนวระนาบส่วนหลังของเลนส์

ในระบบการกระจายเชิงมุมส่วนใหญ่ เกรตติ้งเป็นอุปกรณ์ซึ่งถูกใช้ร่วมกับเลนส์ดังรูปที่ 3.13 เกรตติ้งจะเป็นส่วนประกอบที่ทำหน้าที่ในการสะท้อนและส่งผ่าน โดยที่พื้นผิวจะมีลักษณะเป็นลายเส้นฝังอยู่ และโดยทั่วไปอุปกรณ์นี้มีประสิทธิภาพจะมีความสูญเสียส่วนเกินอยู่ที่ 1-3 เดซิเบล มีขนาดความห่างของแต่ละช่องสัญญาณเป็นค่า 1-10 นาโนเมตร

รูปที่ 3.13 การทำงานของเกรตติ้งในตัวรับ WDM

3.4.2 อุปกรณ์ฟิลเตอร์

อุปกรณ์ฟิลเตอร์จะทำการสะท้อนหรือส่งผ่านแสงตามค่าความยาวคลื่น อุปกรณ์ฟิลเตอร์ที่นำมาใช้เพื่อแยกความยาวคลื่นนั้นมีหลากหลายประเภท โดยในตารางที่ 3.2 จะแสดงค่าแบนวิดท์ที่สามารถใช้กับประเภทของตัวกรองต่าง ๆ

3.4.2.1 Interference ฟิลเตอร์

ฟิลเตอร์ทางแสงส่วนใหญ่ที่ใช้วิธีมักเป็นลักษณะของการใช้งานทางไฟฟ้ามากกว่า เพื่อคุณภาพในการสะท้อนที่ค่าความยาวคลื่นที่ต้องการและลดปริมาณความสูญเสียของสัญญาณ ในการทำงานของฟิลเตอร์ ฟิลเตอร์จะยอมให้ค่าความยาวคลื่นค่าหนึ่งส่งผ่านไป (ที่มีการตอบสนองแบบเรโซแนนซ์) และจะสะท้อนค่าความยาวคลื่นอื่น ๆ เป็นค่ามากกว่า 10% เทียบจากค่าความยาว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้拿去ใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คลื่นศูนย์กลางของฟิลเตอร์ สำหรับในการใช้งานเมื่อมีมากกว่า 2 ช่องสัญญาณ การจัดการฟิลเตอร์ให้เหมาะสมก็เป็นเรื่องที่สำคัญเพื่อหลีกเลี่ยงความสูญเสียของสัญญาณ ในทางปฏิบัติการจำนวนของฟิลเตอร์ที่นำมาใช้งานก็มีข้อจำกัด อย่างเช่น ในระบบบรอดแบนด์จะจำกัดอยู่ที่ 5-6 ช่องสัญญาณ เพราะจำนวนฟิลเตอร์ที่มากขึ้นนำไปสู่ความสูญเสียของสัญญาณเพิ่มสูงขึ้น

ตารางที่ 3.2 แสดงค่าแบนวิดท์ที่ใช้ในเทคนิคการกรองต่าง ๆ

Method	Typical Channel Bandwidth
Interference Filters	5 nm
Fabry-Perot Filter	0.1-10 nm
Tuned Semiconductor Amplifier	1-10 GHz
Heterodyne Receiver	1-10 GHz

3.4.2.2 ฟิลเตอร์เรโซแนนซ์แบบ Fabry-Perot

ตัวเรโซแนนซ์แบบ Fabry-Perot เป็นฟิลเตอร์ทางแสงแบบแบนด์พาสที่ยอมให้ส่งผ่านความยาวคลื่นที่ความถี่ค่าหนึ่งและสะท้อนส่วนอื่น ๆ ความถี่ในการส่งผ่านของฟิลเตอร์เกิดขึ้นทุก $c/2L$ เมื่อ L คือ ช่องว่างระหว่างกระจกสะท้อนของตัวเรโซแนนซ์

3.4.2.3 ฟิลเตอร์แบบอุปกรณ์ขยายกึ่งตัวนำ

เลเซอร์ไดโอดที่ถูกบีบต่ำกว่าค่าเทรชโลด์จะเป็นตัวขยายที่สามารถปรับค่าความถี่ที่จะให้ส่งผ่านได้โดยค่าความถี่ที่จะให้ส่งผ่านนั้นจะเป็นเพียงช่วงแบนด์แคบ ๆ ความถี่ศูนย์กลางจะถูกกำหนดได้จากส่วนประกอบของวัสดุ ซึ่งอาจใช้เลเซอร์แบบกระจาย (DFB: Distributed-Feedback Laser) หรือเลเซอร์สะท้อนกลับแบบกระจาย (DFR: Distributed-Feedback Reflector Laser) ที่มีค่าอิเล็กทรอนิกส์แบบหลากหลายเพื่อปรับค่าความยาวคลื่นที่ถูกขยายเพิ่มขึ้น

3.4.2.4 ฟิลเตอร์ไฟฟ้าแบบ Coherent Detection

เทคนิคนี้จะถูกนำมาใช้เมื่อแหล่งกำเนิดแสงมีเส้นที่มีขนาดเล็กกว่าขนาดแบนวิดท์ของสัญญาณที่เป็นไปได้ ในเทคนิคนี้สัญญาณจะถูกผสมเข้ากับสัญญาณอ้างอิงที่เป็นค่าความถี่ที่เปลี่ยนแปลงไปจากค่าความถี่ที่ถูกกำหนดไว้ในเลเซอร์ภายใน สัญญาณที่ผสมนี้จะสร้างเป็นความถี่ใหม่ขึ้นมา ระยะห่างระหว่างช่องสัญญาณของสัญญาณที่ดีจะถูกระบุได้จากค่าแบนวิดท์ของสัญญาณที่ถูกโมดูเลท และวิธีการจัดเรียงทางด้านตัวรับ

3.5 แหล่งกำเนิดแสง

ในระบบ WDM แหล่งกำเนิดแสงเป็นอีกหนึ่งปัจจัยสำคัญของระบบ แหล่งกำเนิดแสงจะต้องมีความคงที่และมีความสามารถในการปรับเปลี่ยนเพื่อใช้ในการเลือกค่าความยาวคลื่นที่ต้องการได้ในตารางที่ 3.3 จะแสดงถึงความกว้างสเปกตรัมของแหล่งกำเนิดแสงที่จะกล่าวถึงในที่นี้

ตารางที่ 3.3 ความกว้างสเปกตรัมของแหล่งกำเนิดแสงชนิดต่าง ๆ

Type	Typical Spectral Width	Typical Spectral Width
LED	50-100 nm (or more)	5000-10000 GHz
Fabry-Perot Laser	3-6 nm	300-600 GHz
DFB Laser	<0.01 nm	10-100 MHz
External Cavity Laser		<1 MHz

3.5.1 LED

LED (Light Emitting Diode) เป็นไดโอดที่ถูกออกแบบโครงสร้างให้สามารถทำงานเปล่งแสงออกมาได้ เมื่อมีการไบอัสที่ถูกต้อง ค่าแบนวิดท์ที่กว้างของ LED นั้นมักจะถูกพิจารณาเป็นข้อด้อยเนื่องจากทำให้เกิดการกระจายของเส้นใยแก้ว แต่เราก็สามารถนำไปผ่านสเปกตรัมฟิลเตอร์เพื่อให้ความกว้างของสเปกตรัมของ LED แคบลงได้ด้วยเทคนิคที่เรียกว่า Spectral Slicing หลักการนี้มีข้อดีคือเราสามารถใช่ LED ซึ่งราคาไม่แพงนี้เป็นแหล่งกำเนิดแสงได้ในตัวส่งหลาย ๆ ตัวทางด้านส่ง จากนั้นจึงใช้ฟิลเตอร์มาช่วยในการเลือกค่าความยาวคลื่นที่จะใช้งาน แต่ฟิลเตอร์นี้ก็จะไปลดระดับกำลังส่งที่ได้จากแหล่งกำเนิด LED ซึ่งทำให้ค่าแบนวิดท์ลดลงไปด้วย วิธีการนี้ในทางปฏิบัติแล้วจึงเหมาะสำหรับการสื่อสารที่มีอัตราการส่งข้อมูลต่ำและระยะทางสั้น

3.5.2 เลเซอร์ไดโอดแบบ Fabry-Perot

เลเซอร์ไดโอดแบบนี้โดยทั่วไปจะมีรูปแบบการสันสะท้อน 6-8 แบบ และมีช่องว่างเป็นค่า $c/2L$ เอิร์ช สำหรับเลเซอร์ชนิดนี้ค่าความยาวคลื่นศูนย์กลางมีค่าความเปลี่ยนแปลงที่สามารถยอมรับได้อยู่ที่ ± 3 นาโนเมตรและมีความกว้างของเส้นที่ 6 นาโนเมตร ค่าความเปลี่ยนแปลงที่สามารถยอมรับได้ของตัวมัลติเพล็กซ์และดีมัลติเพล็กซ์จะเป็น ± 1 นาโนเมตร ดังนั้นช่องว่างระหว่างช่องสัญญาณที่ดีที่สุดจะเป็น 14 นาโนเมตร และถ้ากำหนดให้ช่องว่างระหว่างช่องสัญญาณมีค่าเท่ากับความกว้างของช่องสัญญาณเองจะพบว่าในหนึ่งช่องสัญญาณเราจะต้องใช้ขนาดถึง 28 นาโนเมตร

3.5.3 เลเซอร์ไดโอด DFB

เลเซอร์ไดโอดชนิดนี้จะมีค่าความกว้างสเปกตรัมของสัญญาณอยู่ที่ 10-100 เมกะเฮิรซ์ ซึ่งมีขนาดเล็กกว่าขนาดสเปกตรัมของสัญญาณเองที่อัตราการส่งข้อมูลสูง ๆ หรือความยาวคลื่นที่สูงโค้งขึ้นมา (Chirp) ที่เกิดที่เอาท์พุทของเลเซอร์เมื่อเกิดการสั่น ความกว้างของช่องสัญญาณจะประมาณได้จากค่าความเปลี่ยนแปลงที่สามารถยอมรับได้ของความยาวคลื่นศูนย์กลางของแหล่งกำเนิดที่มีค่า ± 0.5 นาโนเมตร ค่าความเปลี่ยนแปลงที่สามารถยอมรับได้ของ Chirp ซึ่งมีค่า ± 0.2 นาโนเมตร และค่าความเปลี่ยนแปลงที่สามารถยอมรับได้ของฟิลเตอร์ซึ่งมีค่า ± 1 นาโนเมตร ดังนั้นความกว้างของช่องสัญญาณจะอยู่ที่ประมาณ 3.5 นาโนเมตร และถ้ากำหนดให้ช่องว่างระหว่างช่องสัญญาณมีค่าเท่ากับค่าความกว้างของช่องสัญญาณ จะได้หนึ่งช่องสัญญาณมีความกว้าง 7 นาโนเมตร

3.5.4 เลเซอร์ที่กำหนดค่าความถี่

เลเซอร์ชนิดนี้สามารถมีขนาดเส้นที่เล็กถึง 5 เมกะเฮิรซ์ได้ ซึ่งขนาดความกว้างของเส้นที่มีค่าน้อย ๆ นี้ทำให้แบนวิคท์ของช่องสัญญาณนั้นขึ้นอยู่กับค่าแบนวิคท์ ของสัญญาณโดยตรง โดยที่ค่าขนาดความกว้างของเส้นของแหล่งกำเนิดแสงไม่มีผลเลย ในกรณีนี้ การคิมัลติเพล็กซ์จะไม่สามารถใช้ฟิลเตอร์แบบที่กำหนดตายตัวได้ ต้องใช้ฟิลเตอร์แบบที่สามารถปรับเปลี่ยนได้แบบแบนด์วิคท์แคบ เพื่อให้มั่นใจได้ว่าค่าความยาวคลื่นที่ส่งผ่านมาจากฟิลเตอร์นั้นจะตรงกับค่าความยาวคลื่นที่มาจากแหล่งกำเนิด

3.6 ระบบเครือข่ายแบบหลายความยาวคลื่น

ระบบ WDM เป็นระบบเครือข่ายที่ทำงานที่หลาย ๆ ความยาวคลื่น ดังนั้นอุปกรณ์ตัวรับ-ส่งจึงอาจจะต้องสามารถปรับเปลี่ยนค่าความยาวคลื่น ไปตามที่ต้องการได้

3.6.1 ตัวส่งที่สามารถปรับเปลี่ยนความยาวคลื่นได้

กรรมวิธีในการปรับเปลี่ยนความยาวคลื่นในตัวส่งที่สามารถปรับเปลี่ยนความยาวคลื่นได้อาจกล่าวพอสังเขปดังนี้

3.6.1.1 การปรับเปลี่ยนโดยใช้อุณหภูมิหรือกระแส

ความยาวคลื่นของแหล่งกำเนิดแสงในตัวส่งจะสามารถถูกปรับเปลี่ยนได้โดยการเปลี่ยนแปลงอุณหภูมิของตัวส่ง ซึ่งจะสามารถปรับความยาวคลื่นได้ถึงประมาณ 0.08 นาโนเมตรต่อหนึ่งองศาเซลเซียส และในกรณีที่แหล่งกำเนิดแสงแบบเลเซอร์ DFB อาจทำได้ถึง 1 นาโนเมตร หรือการเปลี่ยนแปลงกระแสของเลเซอร์ก็สามารถปรับความยาวคลื่นได้เช่นกัน โดยจะสามารถปรับได้ประมาณ 200 เมกะเฮิรซ์ต่อมิลลิแอมแปร์

3.6.1.2 การปรับเปลี่ยนด้วย DFB และ DFR

ในการปรับเปลี่ยนความยาวคลื่นแบบครั้งละมาก ๆ อาจทำได้โดยการรวมเลเซอร์ DFB กับ ส่วนที่ควบคุมเฟสและส่วนที่แอกทีฟ หรือกระทำโดยการปรับเปลี่ยนในระดับของโครงสร้างของ ตัวชิพที่ทำหน้าที่ในการควบคุมตัวเลเซอร์เพื่อที่จะให้เลเซอร์นั้นสามารถทำการจ่ายได้หลาย ๆ ความยาวคลื่น

3.6.1.3 การปรับเปลี่ยนโดยใช้อุปกรณ์ภายนอก

นอกจากนั้นเรายังสามารถใช้เลเซอร์แบบ Fabry-Perot กับอุปกรณ์ภายนอกแบบที่เป็นโพรงหรือรูที่มีเกรตติงเคลื่อนที่ติดอยู่ การปรับเปลี่ยนโดยเทคนิคนี้สามารถปรับได้ครั้งละมากกว่า 55 นาโนเมตร และด้วยความเร็วในการปรับเปลี่ยนนี้จึงจำเป็นต้องมีการตรวจสอบความถูกต้องด้วย

3.6.2 ตัวรับที่สามารถปรับเปลี่ยนความยาวคลื่นได้

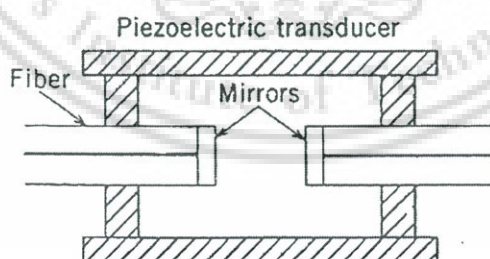
ในการปรับแต่งที่ตัวรับ ฟิลเตอร์ที่สามารถปรับเปลี่ยนความยาวคลื่นได้นั้นสามารถเป็น ฟิลเตอร์แบบต่าง ๆ เหล่านี้

3.6.2.1 ฟิลเตอร์แบบหลายชั้น

ฟิลเตอร์ชนิดนี้จะประกอบไปด้วยหลาย ๆ ชั้น แต่ละชั้นก็จะมีความหนาแตกต่างกัน ในการปรับเปลี่ยนจะทำได้โดยการปรับฟิลเตอร์ ด้วยวิธีการนี้จะสามารถครอบคลุมได้ถึง 270 นาโนเมตร โดยมีพาสแบนด์อยู่ที่ 7 นาโนเมตร

3.6.2.2 ฟิลเตอร์แบบ Fabry-Perot Interferometer

การปรับเปลี่ยนในวิธีนี้จะกระทำโดยการเปลี่ยนความยาวของโพรงหรือรูของฟิลเตอร์ ซึ่งจากการทดลองสามารถรองรับได้ถึง 30 ช่องสัญญาณ โดยในการปรับเปลี่ยนนั้นจะใช้เวลาเพียงไม่กี่ ไมโครเซคคันด์ ฟิลเตอร์แบบ Fabry-Perot Interferometer แสดงดังรูปที่ 3.14

รูปที่ 3.14 แสดงฟิลเตอร์แบบ Fabry-Perot Interferometer

3.6.2.3 เลเซอร์แบบ DFB ที่ทำงานที่ต่ำกว่าค่าเทรโซลด์

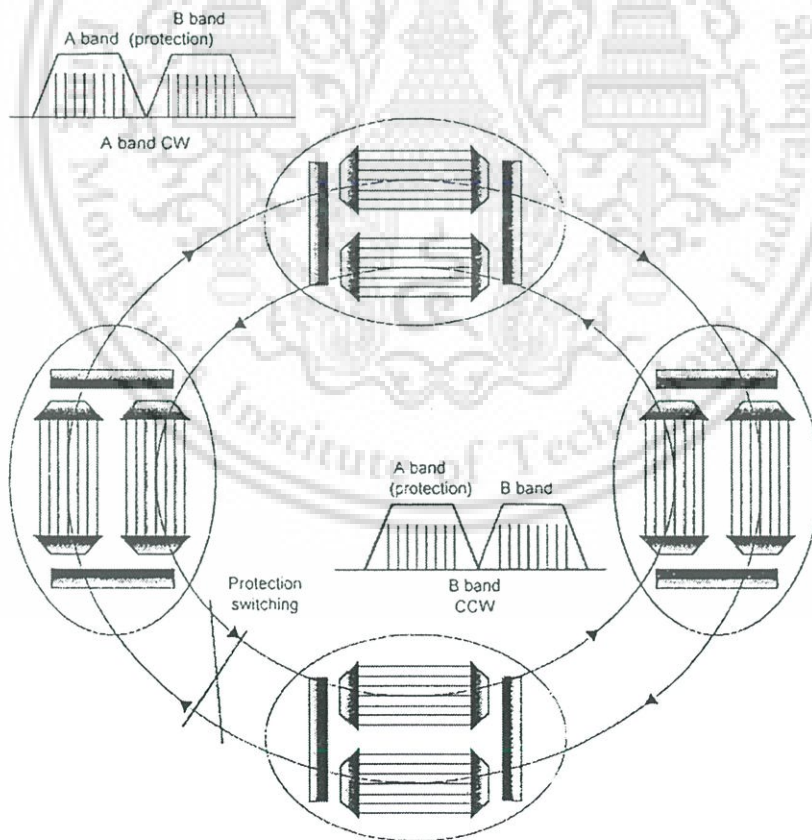
เลเซอร์แบบ DFB ที่ทำงานที่ต่ำกว่าค่าเทรโซลด์นี้จะทำหน้าที่คล้ายเป็นตัวขยายสัญญาณ และในที่นี้ทำหน้าที่เป็นฟิลเตอร์ที่ยอมให้แบนด์แคบ ๆ ผ่านได้ โดยในการปรับเปลี่ยนจะกระทำได้

โดยการทำงานร่วมกับส่วนที่ทำหน้าที่ควบคุมทางเฟส ซึ่งช่วงเวลาในการตอบสนองทำได้เร็วและมีช่วงในการปรับเปลี่ยนอยู่ที่ 71 กิกะเฮิรซ์ สำหรับในการทำงานของ 10 ช่องสัญญาณ

3.7 การป้องกันโครงข่ายล้ม

โครงข่ายแบบ All-optical เป็นโครงข่ายที่มีความสูง ในกรณีที่อุปกรณ์เพียงบางส่วนไม่ทำงาน ก่อให้เกิดผลกระทบค่อนข้างสูง ดังนั้นจึงต้องมีการป้องกันโครงข่ายให้พ้นจากสภาวะที่ไม่สามารถใช้งานได้ โดยทั่วไปมักใช้การเตรียมแบนด์วิดท์เพิ่มขึ้นเป็นสองเท่าเพื่อให้สามารถสลับการทำงานระหว่างส่วนที่ทำงานจริงในเวลาปกติและส่วนที่สำรองไว้ในยามฉุกเฉิน

จากรูปที่ 3.15 วงแหวนประกอบด้วยเส้นใยแก้วนำแสง 2 เส้น แต่ละเส้นเป็นการส่งในทิศทางเดียวคือเส้นหนึ่งส่งในทิศตามเข็มนาฬิกาใช้ความถี่ย่าน A band และอีกเส้นหนึ่งส่งในทิศทวนเข็มนาฬิกาใช้ความถี่ย่าน B band ดังนั้นโครงข่ายนี้จึงสามารถส่งแบบสองทาง (Duplex) ได้ เมื่อเส้นใยแก้วนำแสงถูกตัดหรือขาดแสดงดังในรูปที่ 3.15 สวิตช์สำหรับป้องกันการล้มของโครงข่ายจะต้องถึงกันระหว่างวงแหวนทั้งสองวง ทั้งด้านหัวและท้าย (แสดงเป็นเส้นประ) ทำให้โครงข่ายดังกล่าวสามารถใช้งานได้แม้ว่ามีกิ่งเชื่อมหนึ่งถูกตัดขาด

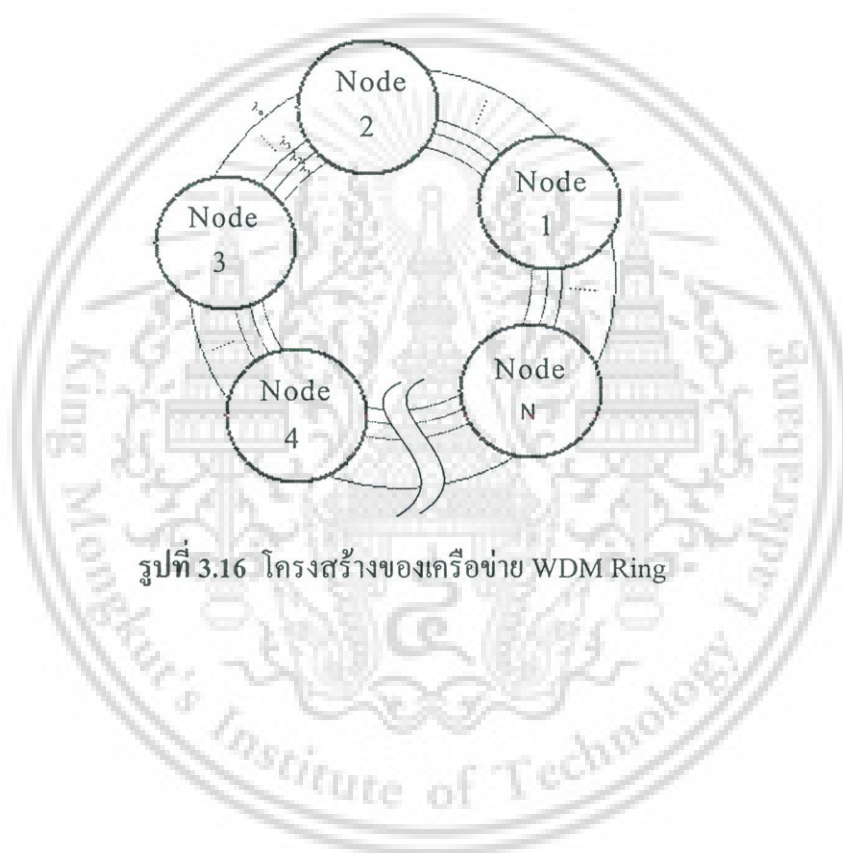

รูปที่ 3.15 แสดงการป้องกันโครงข่ายของ dual-fiber ring ด้วยการสวิตช์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.8 โครงสร้างของเครือข่าย WDM Ring

สำหรับโครงสร้างของโครงข่าย WDM Ring ที่ใช้ในวิทยานิพนธ์นี้นั้นแสดงได้ดังรูปที่ 3.16 โดยมีสมมติฐานในการวิจัยดังนี้ คือ ในการเลือกช่องสัญญาณเพื่อใช้ในการรับ-ส่งนั้น ทั้งภาครับและภาคส่งของสถานีจะเป็นลักษณะที่สามารถปรับเลือกช่องสัญญาณที่จะทำการรับ-ส่งได้ (Tunable Transceiver) คือ สถานีจะสามารถใช้ช่องสัญญาณหรือ ความยาวคลื่นใด ๆ ก็ได้ที่วางอยู่ในการรับ-ส่งข้อมูล โดยการปรับภาคส่งและภาครับของสถานีไปยังช่องสัญญาณนั้น ๆ โดยการเข้าใช้ช่องสัญญาณจะเป็นแบบสุ่ม และการส่งข้อมูลจะส่งทีละแพ็กเก็ต (Packet-by-Packet) ด้วยกรรมวิธีการเข้าถึงแบบ CSMA/CA ซึ่งรูปแบบของคิวหรือบัฟเฟอร์ของภาคส่งจะเป็นลักษณะแบบเข้าก่อน-ออกก่อน (First-in-First-out)

รูปที่ 3.16 โครงสร้างของเครือข่าย WDM Ring

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

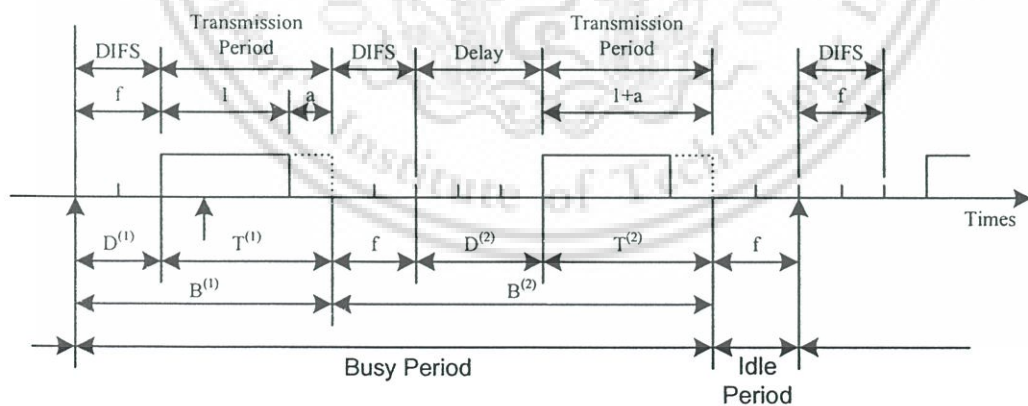
การวิเคราะห์สมรรถนะของโปรโตคอลแบบ CSMA/CA ในเครือข่าย WDM Ring

ในบทนี้จะกล่าวถึงวิธีการวิเคราะห์สมรรถนะของโปรโตคอล CSMA/CA ในเครือข่าย WDM Ring โดยจะทำการวิเคราะห์ค่าวิสัยสามารถ (Throughput) และค่าเวลาหน่วงเฉลี่ย (Average Delay) ของเครือข่าย และในส่วนท้ายของบทจะกล่าวถึงวิธีการวิเคราะห์สมรรถนะของโปรโตคอลเดิมที่มีใช้อยู่แล้วในเครือข่าย WDM Ring ซึ่งได้แก่ โปรโตคอลแบบ Slotted Ring เพื่อที่จะนำผลการวิเคราะห์ไปเปรียบเทียบกับสมรรถนะของโปรโตคอล CSMA/CA

4.1 การหาค่าวิสัยสามารถ (Throughput)

ในส่วนนี้จะทำการวิเคราะห์หาค่าวิสัยสามารถของเครือข่าย WDM Ring ที่ใช้โปรโตคอลควบคุมการเข้าถึงแบบ CSMA/CA (Carrier sense multiple access with collision avoidance) โดยในการวิเคราะห์ จะใช้สมการทางความน่าจะเป็นง่ายๆ ในการวิเคราะห์ และผลลัพธ์ที่ได้จะแสดงในรูปของค่าวิสัยสามารถที่ถูกนอร์มอไลซ์แล้ว (ค่าวิสัยสามารถมีค่าอยู่ระหว่าง 0-1)

ตัวอย่างแบบจำลองช่องสัญญาณของการเข้าถึงแบบ CSMA/CA นั้น แสดงดังรูป 4.1

รูปที่ 4.1 แสดงแบบจำลองช่องสัญญาณของโปรโตคอลแบบ CSMA/CA

ในวิทยานิพนธ์นี้จะพิจารณาการเข้าถึงแบบ CSMA/CA [15-18] โดยมีสมมติฐาน คือ ให้ขนาดความยาวของ slot เท่ากับ a (ค่า Propagation delay/Packet transmission time) การวิเคราะห์สมรรถนะของระบบนี้จะจำกัดจำนวนสถานีที่เข้าใช้เพื่อประโยชน์ในการคำนวณ โดยให้จำนวนสถานีเท่ากับ M สถานี ความน่าจะเป็นที่สถานีจะสร้าง packet เท่ากับ g และสมมติว่าแต่ละสถานีจะส่ง Packet ออกไปด้วยความน่าจะเป็นเท่ากับ p โดยที่ค่า p นี้จะสัมพันธ์กับค่าช่วงเวลา backoff ในมาตรฐาน IEEE 802.11 ช่วงเวลาในการส่งข้อมูลกำหนดให้มีค่าเท่ากับ 1 และสถานะของช่องสัญญาณมี 2 สถานะ คือว่าง (I: Idle) และไม่ว่าง (B: Busy) ให้ U เท่ากับเวลาที่ใช้ในการส่งข้อมูลได้สำเร็จ (Useful Transmission)

ซึ่งสถานะช่องสัญญาณไม่ว่างนั้นสามารถแบ่งออกเป็น subbusy period ใดๆ $B^{(j)}$ สำหรับช่วงเวลาที่ใช้ในการรอคอยเนื่องจากค่าที่ส่งออกมาได้ของ subbusy period ใดๆ $D^{(j)}$ และ $T^{(j)}$ คือช่วงเวลาในการส่งสัญญาณข้อมูล

จะเห็นได้ว่ากรณี $B^{(1)}$ และ $T^{(1)}$ นั้น คือ ค่าช่วงเวลา DIFS แต่เนื่องจาก $D^{(j)}$ นั้นเป็นค่าตัวแปรสุ่มแบบ stochastic ดังนั้นเมื่อ $j \geq 2$ แล้ว $B^{(j)}$ จะประกอบด้วยค่าช่วงเวลา DIFS $D^{(j)}$ และ $T^{(j)}$ สมมติให้ค่าช่วงเวลา DIFS เป็น I สล็อต และมีขนาดเท่ากับ f และค่า $T^{(j)}$ ใดจะกำหนดให้คงที่ไม่ว่าการส่งนั้นจะสำเร็จหรือไม่ ให้ J เป็นจำนวนของ subbusy period ของ busy period และ U เป็นช่วงเวลาในการส่งสัญญาณข้อมูลได้สำเร็จแล้ว

$$B = \sum_{j=1}^J B^{(j)}, \quad U = \sum_{j=1}^J U^{(j)} \quad (4.1)$$

ต่อมาเราจะทำการหาจำนวนของ subbusy period ใน busy period ว่ามีค่าเท่าใด ในวิธีการเข้าถึงแบบ CSMA/CA นั้น ทุกสถานีจะสามารถส่งข้อมูลได้ก็ต่อเมื่อตรวจจับช่องสัญญาณว่างเป็นเวลานานกว่าหรือเท่ากับ DIFS ดังนั้นช่วงเวลาของ busy period นั้นจะยังคงอยู่ตลอดถ้ายังมี แพ็คเก็ตข้อมูลถูกสร้างขึ้นในช่วงเวลาการส่งสุดท้ายของเวลาหน่วง DIFS ถ้าให้ TP เป็นผลรวมของช่วงเวลาสุดท้ายในการส่งข้อมูลกับช่วงเวลาการส่งสุดท้ายของเวลาหน่วง DIFS แล้วจะได้ว่า

$$TP = 1 + a + f \quad (4.2)$$

เนื่องจาก J มีการแจกแจงแบบเรขาคณิต (Geometrically Distribution) จะได้

$$\Pr[J = j] = \left[1 - (1-g)^{(TP/a)M}\right]^{j-1} \cdot (1-g)^{(TP/a)M}$$

$$\bar{J} = \frac{1}{(1-g)^{(TP/a)M}}, \quad j = 1, 2, \dots \quad (4.3)$$

เราจะพิจารณาว่า $B^{(1)}$ นั้นจะเกิดขึ้นเมื่อมีแพ็กเก็ตเข้ามาในสล็อตสุดท้ายของสถานะว่างของช่องสัญญาณ (Idle Period) และ $B^{(2)}$ นั้นจะเกิดขึ้นเมื่อมีแพ็กเก็ตเข้ามาในช่วงเวลา $T^{(1)}$ แต่ถ้าขนาดของ $B^{(j)}$ ($j \geq 3$) ไม่ขึ้นอยู่กัย $B^{(2)}$ แล้วค่าเฉลี่ยของ $B^{(j)}$ ที่ ($j \geq 2$) จะเท่ากับ $(\bar{J}-1) \times E[B^{(2)}]$ เช่นเดียวกับกับ $U^{(j)}$ ดังนั้นค่าเฉลี่ยของ busy period สามารถหาได้ดังนี้

$$\bar{B} = E[B^{(1)}] + (\bar{J}-1)E[B^{(2)}], \quad \bar{U} = E[U^{(1)}] + (\bar{J}-1)E[U^{(2)}] \quad (4.4)$$

เนื่องจากเวลาที่ช่องสัญญาณว่างไม่ได้มีการส่งสัญญาณแพ็กเก็ตข้อมูล (Idle period) มีการแจกแจงแบบเรขาคณิต (Geometrically Distribution) จะได้

$$\Pr[I = ka] = (1-g)^{M(k-1)} \cdot \left[1 - (1-g)^M\right]$$

$$\bar{I} = \frac{a}{\left[1 - (1-g)^M\right]}, \quad k = 1, 2, \dots \quad (4.5)$$

ในส่วนต่อไปนี้จะทำการหา $E[D^{(j)}]$ และ $E[U^{(j)}]$ สมมติให้ค่าความน่าจะเป็นที่จะมี n แพ็กเก็ตจากสถานีทั้งหมด M สถานีถูกสร้างเข้ามาระหว่าง X สล็อต แทนด้วย $P_n(X)$ ดังนั้น จะได้

$$P_n(X) = \frac{\binom{M}{n} \left[1 - (1-g)^{X/a}\right]^n (1-g)^{X(M-n)/a}}{1 - (1-g)^{XM/a}},$$

$$n = 1, 2, \dots, M \quad (4.6)$$

กำหนดให้ $N_0^{(j)}$ แทนจำนวนแพ็กเก็ตที่ถูกสร้างขึ้นและสะสมอยู่ ณ ที่จุดสิ้นสุดของช่วง TP ที่ j ใดๆ เพราะฉะนั้นความน่าจะเป็นที่ $N_0^{(j)}$ จะมีค่าเท่ากับ n สามารถแสดง ได้ดังนี้

$$\Pr[N_0^{(j)} = n] = P_n(TP), \quad j = 2, 3, \dots \quad (4.7)$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เพื่อที่จะหาสมการการแจกแจงของ $D^{(j)}$ เมื่อกำหนด $N_0^{(j)} = n$ โดยที่ $j \geq 2$ เราจะพิจารณาค่า k เมื่อ $k = 0, 1, 2, \dots$, แทนจำนวนขอบเขตของสล็อตของ $D^{(j)}$ ว่าจะต้องมีค่ามากกว่า หรือเท่ากับ k สล็อต ซึ่งเหตุการณ์นี้จะเป็นไปได้ก็ต่อเมื่อ มีสถานีจำนวน n สถานีที่มีการสร้างแพ็คเกจขึ้นมาเรียบร้อยแล้วแต่ยังไม่มีการส่ง และสถานีอีกจำนวน $M - n$ สถานีจะยังไม่มีการสร้างแพ็คเกจขึ้นมาในระหว่าง k สล็อตนี้ เพราะฉะนั้นจะได้ว่า

$$\Pr[D^j \geq ka | N_0^{(j)} = n] = (1-p)^{kn} (1-g)^{k(M-n)} \quad (4.8)$$

เราสามารถหาค่าเฉลี่ยของ $D^{(j)}$ เมื่อกำหนด $N_0^{(j)} = n$ โดยไม่กำหนดค่าของ n จากสมการที่ (4.8) ได้ดังนี้

$$\bar{D} = E[D^{(j)}] = \begin{cases} f[1 - (1-g)^M], & j=1 \\ \frac{a}{1 - (1-g)^{(TP/a)M}} \left(\sum_{k=1}^{\infty} \left\{ (1-p)^k - (1-g)^{(TP/a)k} \right\} \cdot \left[(1-g)^k \right]^M \cdot (1-g)^{(TP/a)M} \cdot \sum_{k=1}^{\infty} (1-g)^{kM} \right), & j=2, 3, \dots \end{cases} \quad (4.9)$$

จากสมการที่ (4.4), (4.5) และ (4.9) จะสามารถหาผลรวมของค่าเฉลี่ยของช่วงเวลาการใช้ช่องสัญญาณ (Busy Period) และค่าเฉลี่ยของช่วงเวลาที่ยังช่องสัญญาณว่าง (Idle Period) ได้ดังนี้

$$\begin{aligned} \bar{B} + \bar{I} &= f[1 - (1-g)^M] + 1 + a + \frac{1}{(1-g)^{(TP/a)M}} \\ &\quad \cdot \left((f+1+a)[1 - (1-g)^{(TP/a)M}] \right. \\ &\quad + a \sum_{k=1}^{\infty} \left\{ (1-p)^k - (1-g)^{(TP/a)k} \right\} \left[(1-p)^k \right. \\ &\quad \left. \left. - (1-g)^k \right]^M - a(1-g)^{(TP/a)M} \sum_{k=1}^{\infty} (1-g)^{kM} \right) \\ &\quad + \frac{a}{1 - (1-g)^M} \end{aligned} \quad (4.10)$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ต่อไปเราก็จะทำการหาค่าเฉลี่ยของเวลาที่ใช้ในการส่งข้อมูลได้สำเร็จ โดยจะพิจารณาที่ $N_0^{(j)} = n$ และ $D^{(j)} \geq ka$ ดังนั้นจะได้

$$E\{U^{(j)} | D^{(j)} \geq ka, N_0^{(j)} = n\} = \begin{cases} \sum_{k=1}^{\infty} \binom{M}{n} p^k (1-p)^{n-k}, & k=0 \\ \left(\sum_{i=1}^n \binom{M}{n} p^i (1-p)^{n-i} \sum_{l=1}^n \binom{M-n}{l} g^l (1-g)^{M-n-l} (i+l) \right), & k>0 \end{cases} \quad (4.11)$$

โดยที่ $i \in \{1, 2, \dots, n\}$ และ i เป็นจำนวนของสถานีที่ต้องรอเป็นเวลา backoff เพื่อที่จะส่งแพ็กเก็ตด้วยความน่าจะเป็นเท่ากับ p และ l คือจำนวนของสถานีที่ทำการสร้างแพ็กเก็ตด้วยความน่าจะเป็นในการสร้างแพ็กเก็ตเท่ากับ g และใช้เงื่อนไขเดียวกับสมการที่ (4.10) เราสามารถหาค่าเฉลี่ยของช่วงเวลาในการส่งข้อมูลได้สำเร็จ เมื่อ $U^{(j)}$ คือ ช่วงเวลาในการส่งข้อมูลได้สำเร็จเมื่อมีการส่งแพ็กเก็ตข้อมูลในช่วงสล็อตสุดท้ายของช่วงเวลาที่ช่องสัญญาณว่าง (Idle Period) ซึ่งมีค่าเท่ากับ $P_1(1)$ จากสมการที่ (4.5) ดังนั้น จะได้ว่า

$$\begin{aligned} \bar{U} = & \frac{M[1-(1-g)](1-g)^{M-1}}{1-(1-g)^M} + \left(\frac{1}{(1-g)^{(TP/a)M}} \right) \cdot \sum_{n=1}^M \left\{ [np(1-p)^{n-1} + \right. \\ & \left. (np(1-p)^{n-1}(1-g)^{M-n} + (1-p)^n(M-n)g(1-g)^{M-n-1}) \frac{(1-p)^n(1-g)^{M-n}}{1-(1-p)^n(1-g)^{M-n}} \right] \\ & \cdot \binom{M}{n} [1-(1-g)^{(TP/a)^n} (1-g)^{(TP/a)(M-n)} \} \end{aligned} \quad (4.12)$$

เมื่อนำโปรโตคอลแบบ CSMA/CA มาใช้ในเครือข่าย WDM Ring ซึ่งจากการศึกษาเราได้ทำการวิเคราะห์ว่า เครือข่าย WDM Ring เป็นเครือข่ายที่มีช่องสัญญาณเป็นแบบหลายช่องสัญญาณ (Multichannel) จะได้ว่า

$$\bar{U} = \frac{\lambda \cdot [1 - (1-g)](1-g)^{M-1}}{1 - (1-g)^M} + \left(\frac{\lambda}{M \cdot (1-g)^{(TP/a)M}} \right) \cdot \sum_{n=1}^M \left\{ [np(1-p)^{n-1} + \right. \\ \left. (np(1-p)^{n-1}(1-g)^{M-n} + (1-p)^n(M-n)g(1-g)^{M-n-1}) \cdot \frac{(1-p)^n(1-g)^{M-n}}{1 - (1-p)^n(1-g)^{M-n}} \right] \\ \cdot \binom{M}{n} [1 - (1-g)^{(TP/a)}]^n (1-g)^{(TP/a)(M-n)} \left. \right\} \quad (4.13)$$

โดยที่ λ คือ จำนวนความยาวคลื่นที่ใช้ในการมัลติเพล็กซ์

เราจึงทำการหาค่าวิสัยสามารถ (Throughput) ของวิธีการเข้าถึงแบบ CSMA/CA ในเครือข่าย WDM Ring ได้ดังนี้ [12 - 14]

$$S = \frac{\bar{U}}{(\bar{B} + \bar{I})} \quad (4.14)$$

เมื่อ S เท่ากับค่าวิสัยสามารถ (Throughput) ของช่องสัญญาณ

ทำการแทนค่าสมการที่ (4.10) และ (4.13) ลงในสมการที่ (4.14) เราก็จะสามารถหาค่าวิสัยสามารถ (Throughput) ของช่องสัญญาณของวิธีการเข้าถึงแบบ CSMA/CA ในเครือข่าย WDM Ring ได้

4.2 การหาค่าเวลาหน่วงเฉลี่ย

ในส่วนนี้จะทำการวิเคราะห์หาค่าเวลาหน่วงเฉลี่ยของเครือข่าย WDM Ring ที่ใช้โปรโตคอลควบคุมการเข้าถึงแบบ CSMA/CA (Carrier sense multiple access with collision avoidance) ผลลัพธ์ที่ได้จะแสดงในรูปของค่าเวลาหน่วงเฉลี่ยที่ถูกลนอร์มอลไชน์แล้ว

ในการหาค่าเวลาหน่วงเฉลี่ยเราจะใช้ค่า Offered traffic และ ค่าวิสัยสามารถของระบบ (Throughput) มาคำนวณ โดยในการวิเคราะห์นี้จะมีสมมติฐานว่าแต่ละช่องสัญญาณมีความเป็นอิสระต่อกัน ซึ่งเราจะคำนวณค่าเฉลี่ยของจำนวนแพ็กเก็ตที่ต้องส่งใหม่ คือ $\left(\frac{G}{S} - 1\right)$ และเราสามารถหาค่าเวลาหน่วงเฉลี่ย R ซึ่งเป็นการคิดค่าเวลาหน่วงเฉลี่ยที่เริ่มตั้งแต่ เริ่มตรวจจับช่องสัญญาณซึ่งจะแบ่งได้เป็น 3 กรณี ดังนี้คือ

1. มีแพ็กเก็ตที่จะส่งและตรวจจับช่องสัญญาณที่กำลังว่างอยู่
2. มีแพ็กเก็ตที่จะส่งและตรวจจับช่องสัญญาณที่กำลังอยู่ในช่วงรอเวลา
3. มีแพ็กเก็ตที่จะส่งและตรวจจับช่องสัญญาณที่กำลังส่งสัญญาณอยู่

ให้ T เป็นช่วงเวลาที่ใช้ในการส่งแพ็กเก็ต โดย $T = (1+a)$ ดังนั้นเราจะสามารถคำนวณค่า R ได้ดังนี้

$$\bar{R} = \frac{\bar{I}}{B+\bar{I}} + \frac{\bar{D}}{B+\bar{I}} + \frac{\bar{B}-\bar{D}}{B+\bar{I}} \left[\frac{(T+f+E[D^{(2)}])^2}{2(T+f+E[D^{(2)}])} \right] \quad (4.15)$$

จากสมการที่ (4.4) จะได้

$$\bar{D} = E[D^{(1)}] + (\bar{J}-1)E[D^{(2)}] \quad (4.16)$$

และสมการที่ (4.16) หากำได้จาก สมการที่ (4.9) ดังนั้น เราสามารถหาค่าเวลาหน่วงเฉลี่ยที่ถูกลนอร์มอลไชน์แล้ว ได้ดังนี้

$$L = \left(\frac{G}{S} - 1\right) [M + T + \bar{Y} + \bar{R}] + T + \bar{R} \quad (4.17)$$

โดยที่ Y คือ ค่าหน่วยเวลาแบบสุ่มเมื่อเกิดการชนกันของแพ็กเก็ตแล้วต้องรอเป็นเวลาเท่ากับ Y ก่อนที่จะตรวจจับช่องสัญญาณใหม่อีกครั้ง เมื่อนำค่าวิสัยสามารถ (Throughput) ในหัวข้อ 4.1 มาแทนค่าในสมการ (4.17) ก็จะสามารถหาค่าเวลาหน่วยเฉลี่ยที่ถูกรบกวนมาได้แล้วได้

4.3 การวิเคราะห์สมรรถนะของโปรโตคอลแบบสล็อตตริง

ในส่วนนี้จะทำการวิเคราะห์สมรรถนะของโปรโตคอลแบบสล็อตตริง ผลลัพธ์ที่ได้จะแสดงในรูปแบบของค่าเวลาหน่วยเฉลี่ยที่ถูกรบกวนมาได้แล้ว

ในการวิเคราะห์สมรรถนะของโปรโตคอลแบบสล็อตตริง [19-20] นั้นมีสมมติฐานว่าแต่ละช่องสัญญาณมีความเป็นอิสระต่อกัน โดยการเข้าใช้ช่องสัญญาณจะเป็นแบบสุ่ม จาก [17, 19-21] เราสามารถหาค่าวิสัยสามารถได้จากสมการนี้ คือ

$$S = \frac{M\lambda\bar{X}}{R} \quad (4.18)$$

โดยที่ M คือ จำนวนสถานีทั้งหมดในเครือข่าย

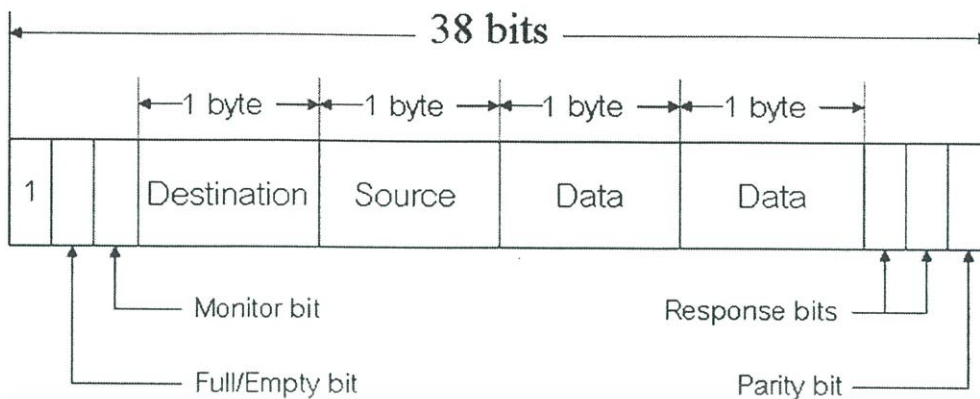
λ คือ อัตราการเข้ามาเป็นแบบปัวซอง ด้วยอัตรา λ แพ็กเก็ตต่อวินาที (Packets/sec)

\bar{X} คือ ความยาวแพ็กเก็ตเฉลี่ยมีการแจกแจงแบบเอ็กซ์โปเนนเชียล

R คือ ความเร็วในช่องสัญญาณ (bps)

S คือ ค่าวิสัยสามารถของโปรโตคอลแบบสล็อตตริง

จากหลักการทำงานของสล็อตตริงที่ได้กล่าวไว้ในบทที่ 2 นั้น ได้กล่าวว่าสถานีส่งจะต้องแบ่งแพ็กเก็ตข้อมูลออกเป็นมินิแพ็กเก็ต (Mini packet) เพื่อให้สามารถบรรจุลงในสล็อตได้ ข้อมูลทั้งหมดที่บรรจุอยู่ในสล็อตนั้นมีรูปแบบ [19] ดังนี้

รูปที่ 4.2 แสดงรูปแบบของมินิแฟ้มเกิด

จากรูปจะเห็นได้ว่าจำนวนข้อมูลในมินิแฟ้มเกิดมีทั้งหมดแค่ 16 บิต จากจำนวนบิตในมินิแฟ้มเกิดทั้งหมด 38 บิต ซึ่งคิดเป็น % แค่ 42 % ที่เหลืออีก 58 % เป็นส่วนหัวของมินิแฟ้มเกิด (header) ดังนั้นในโปรโตคอลแบบสล็อตตรงจึงต้องพิจารณาเกี่ยวกับส่วนหัวของมินิแฟ้มเกิด (header) ด้วยโดยได้กำหนดตัวแปรโอเวอร์เฮดแฟกเตอร์ (overhead factor) ดังนี้ คือ

$$h = (L_h + L_d) \quad (4.19)$$

โดยที่ h คือ โอเวอร์เฮดแฟกเตอร์ (overhead factor)

L_h คือ จำนวนบิตส่วนหัวทั้งหมดในแต่ละสล็อต

L_d คือ จำนวนบิตข้อมูลทั้งหมดในแต่ละสล็อต

ดังนั้น จำนวนบิตทั้งหมดใน 1 สล็อต = $L_h + L_d$ และจาก [19, 21] เราสามารถหาค่าเวลาหน่วยเฉลี่ยที่ถูกรอมาไลซ์แล้ว ได้ดังนี้

$$\bar{T} = \frac{2(1+h)}{\delta - S(1+h)} + \frac{a'}{2} \quad (4.20)$$

โดยที่ δ คือ จำนวนความยาวคลื่นที่ใช้ในการมัลติเพล็กซ์

S คือ ค่าวิสัยสามารถของโปรโตคอลแบบสล็อตตรง

a' คือ ค่านอร์มาไลซ์ลาเทนซีในวงแหวน และ $a' = \tau' \left(\frac{R}{X} \right)$

h คือ โอเวอร์เฮดแฟกเตอร์ (overhead factor)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เราสามารถหาค่า τ' ได้จาก [19-20] ดังนี้

$$\tau' = \frac{m(L_h + L_d)}{R} + g = \tau + \frac{M \cdot B}{R} \quad (4.21)$$

โดยที่ m คือ จำนวนสล็อตในวงแหวน

g คือ ช่องว่างระหว่างสล็อต

R คือ ความเร็วในช่องสัญญาณ (bps)

B คือ station latency

τ คือ ค่าหน่วงเวลาในการแพร่ (Propagation delay)

M คือ จำนวนสถานีทั้งหมดในเครือข่าย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

ผลการวิเคราะห์เชิงตัวเลข

ในบทนี้จะนำเสนอถึงผลจากการคำนวณเชิงตัวเลขของสมการค่าวิสัยสามารถ (Throughput) และค่าเวลาหน่วงเฉลี่ย (Delay) ของระบบ โดยจะแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนแรกเป็นการวิเคราะห์สมรรถนะของโปรโตคอลแบบ CSMA/CA ซึ่งคำนวณได้จาก สมการ (4.14) และ (4.14) ส่วนที่สองเป็นการวิเคราะห์สมรรถนะของโปรโตคอลสล็อตตรงซึ่งคำนวณได้จาก สมการ (4.18) และ (4.20) และในส่วนสุดท้ายจะเป็นการเปรียบเทียบสมรรถนะของโปรโตคอลแบบ CSMA/CA กับ โปรโตคอลสล็อตตรง ในการคำนวณนั้นกระทำโดยใช้โปรแกรม MATLAB ในการคำนวณ

5.1 การวิเคราะห์สมรรถนะของระบบเมื่อใช้โปรโตคอลแบบ CSMA/CA

ในส่วนนี้จะแสดงผลการคำนวณค่าสมรรถนะของโปรโตคอล CSMA/CA ในเครือข่าย WDM Ring โดยพารามิเตอร์ต่างๆ ที่ใช้ มีดังนี้

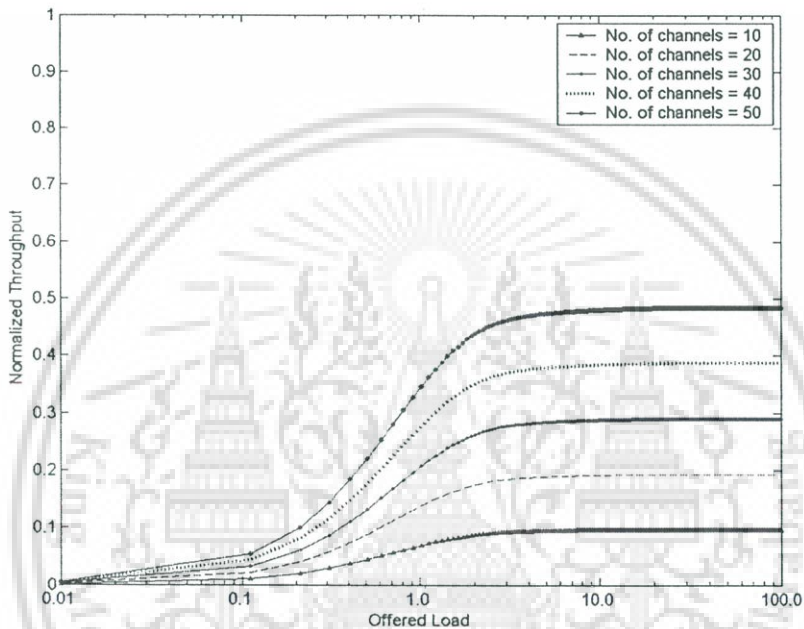
- ค่าการกระจายหน่วงเวลา (Propagation delay: a) = 0.01 และ 0.001 (normalized)
- ค่าความน่าจะเป็นที่สถานีจะส่งแพ็กเก็ตออกไป (p) = $3a$
- ค่าความต้องการใช้งาน (G) = gM/a
- จำนวนผู้ใช้ในระบบ (M) = 1, 2, 5, 10, 20, 50, 100, 200 และ 300
- จำนวนความยาวคลื่นที่ใช้ในการมัลติเพล็กซ์ (ช่องสัญญาณ) ของระบบ (λ) เป็น 10, 20, 30, 40, 50
- ค่าขนาดเฟรม DIFS (f) = $6a$
- ช่วงเวลาที่ใช้ในการส่งแพ็กเก็ต (T) = $1+a$
- ผลรวมของช่วงเวลาสุดท้ายในการส่งข้อมูลกับช่วงเวลาเวลาหน่วง DIFS (TP) = $1+a+f$

ค่าหน่วงเวลาแบบสุ่มเมื่อเกิดการชนกัน (random backoff: \bar{Y}) = 0.06

โดยผลการคำนวณนั้นจะแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนแรกเป็นผลการคำนวณค่าวิสัยสามารถของระบบและส่วนที่สองเป็นการคำนวณค่าเวลาหน่วงเฉลี่ยของระบบ

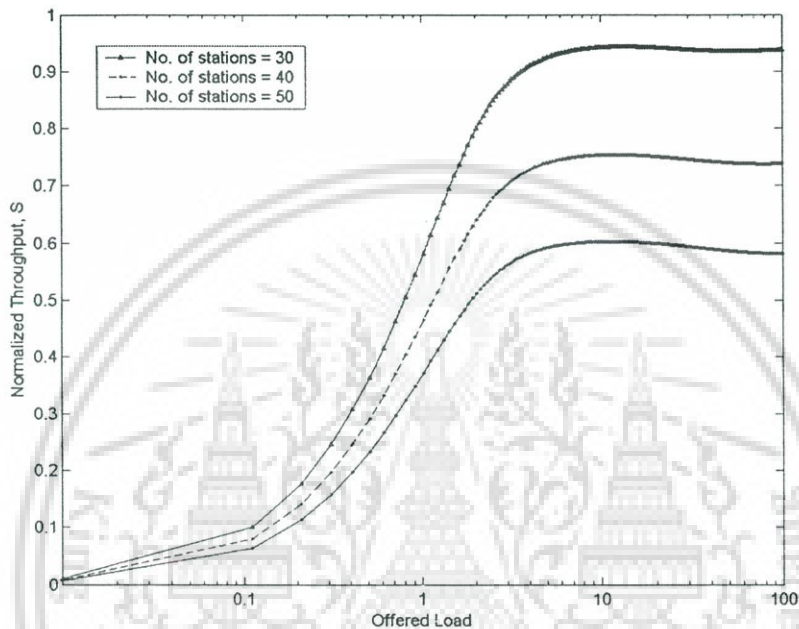
5.1.1 ค่าวิสัยสามารถ (Throughput) ของระบบ

รูปที่ 5.1 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่าวิสัยสามารถของเครือข่าย WDM Ring กับ ค่าโหลดที่ต้องการ (Offered Load: G) เมื่อใช้โปรโตคอลการเข้าถึงแบบ CSMA/CA โดยจะทำการเปลี่ยนแปลงค่าจำนวนช่องสัญญาณ (λ) กำหนดให้ จำนวนของผู้ใช้ (M) มีค่าเท่ากับ 100 สถานี $G = gM/a$ เมื่อกำหนด $a = 0.01$, $p = 3a = 0.03$ และ $f = 6a = 0.06$

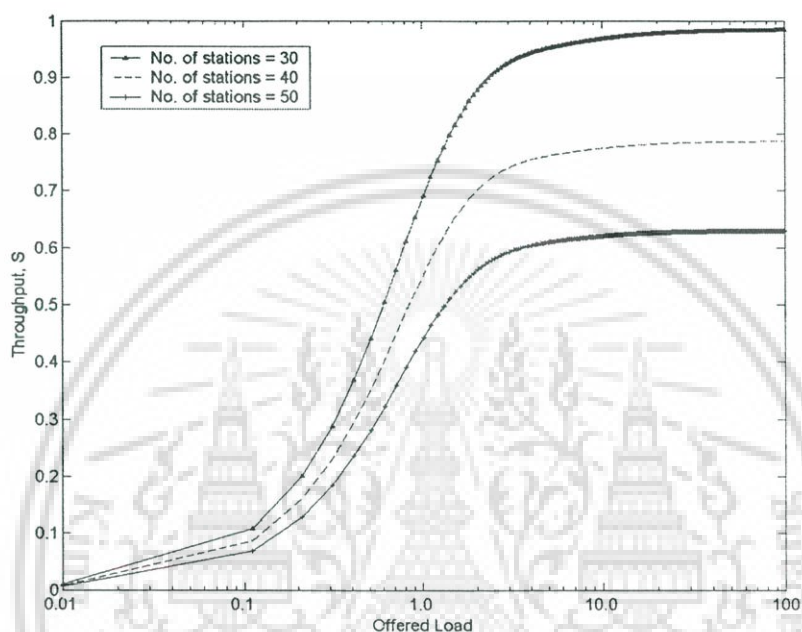
รูปที่ 5.1 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่าวิสัยสามารถของเครือข่าย WDM Ring กับค่าโหลดที่ต้องการ โดยทำการเปลี่ยนแปลงค่าจำนวนช่องสัญญาณ (λ) กำหนดให้ $M = 100$, $a = 0.01$, $p = 0.03$, และ $f = 0.06$

รูปที่ 5.2 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่าวิสัยสามารถของเครือข่าย WDM Ring กับ ค่าโหลดที่
 ต้องการ (Offered Load: G) เมื่อใช้โปรโตคอลการเข้าถึงแบบ CSMA/CA โดยจะทำการเปลี่ยนแปลงค่า
 จำนวนผู้ใช้งานช่องสัญญาณ (M) กำหนดให้ จำนวนช่องสัญญาณ (λ) มีค่าเท่ากับ 30 ช่องสัญญาณ
 $G = gM/a$ เมื่อกำหนด $a = 0.01$, $p = 3a = 0.03$ และ $f = 6a = 0.06$

รูปที่ 5.2 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่าวิสัยสามารถของเครือข่าย WDM Ring กับค่าโหลดที่ต้องการ
 โดยทำการเปลี่ยนแปลงค่าผู้ใช้งาน (M) กำหนดให้ $\lambda=30$, $a=0.01$, $p=0.03$ และ $f=0.06$

รูปที่ 5.3 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่าวิสัยสามารถของเครือข่าย WDM Ring กับ ค่าโหลดที่
 ต้องการ (Offered Load: G) เมื่อใช้โปรโตคอลการเข้าถึงแบบ CSMA/CA โดยจะทำการเปลี่ยนแปลงค่า
 จำนวนผู้ใช้งานช่องสัญญาณ (M) กำหนดให้ จำนวนช่องสัญญาณ (λ) มีค่าเท่ากับ 30 ช่องสัญญาณ
 $G = gM/a$ เมื่อกำหนด $a = 0.001$, $p = 3a = 0.003$ และ $f = 6a = 0.006$

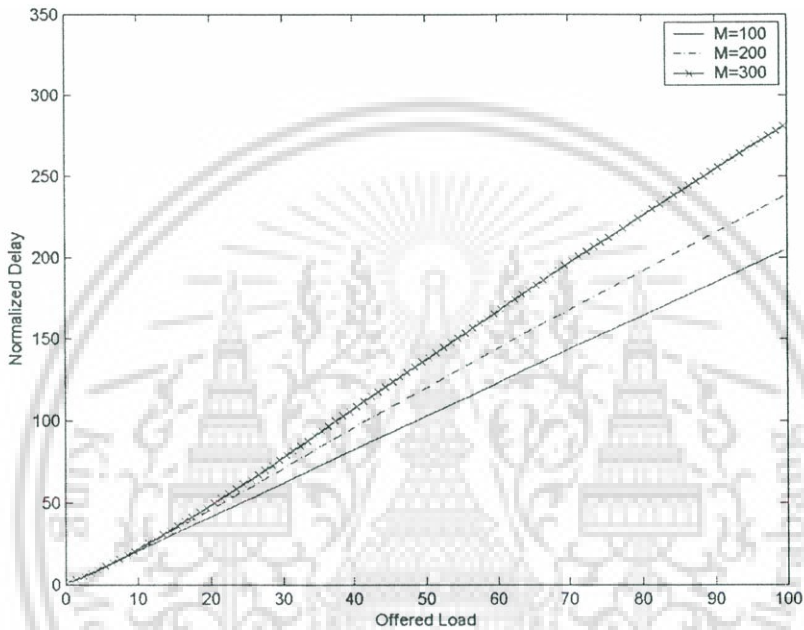

รูปที่ 5.3 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่าวิสัยสามารถของเครือข่าย WDM Ring กับค่าโหลดที่ต้องการ
 โดยทำการเปลี่ยนแปลงค่าผู้ใช้ (M) กำหนดให้ $\lambda = 30$, $a = 0.001$, $p = 0.003$ และ $f = 0.006$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

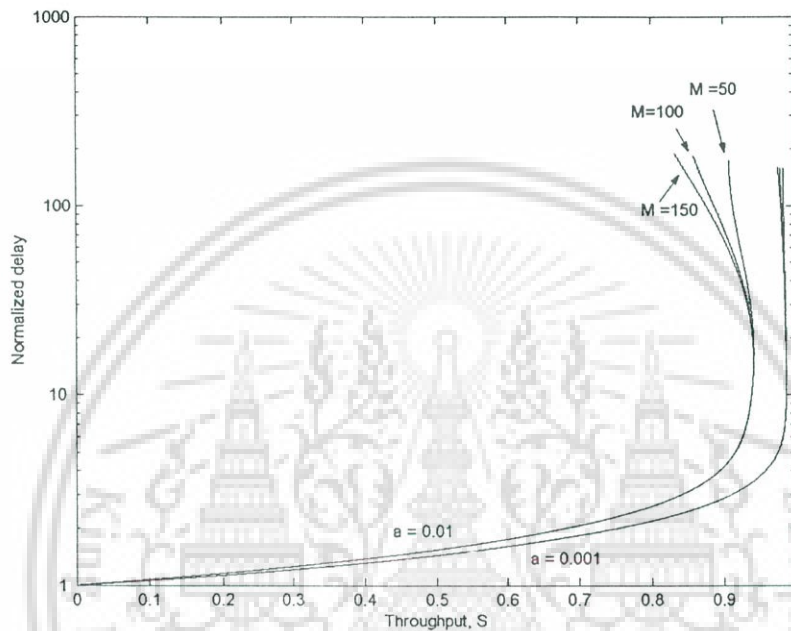
5.1.2 ค่าเวลาหน่วงเฉลี่ย (Delay) ของระบบ

รูปที่ 5.4 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่าเวลาหน่วงเฉลี่ยของแพ็กเก็ตข้อมูลกับค่าโหลดที่ต้องการ (Offered Load: G) เมื่อใช้โปรโตคอลการเข้าถึงแบบ CSMA/CA โดยจะทำการเปลี่ยนแปลงค่าจำนวนผู้ใช้งานช่องสัญญาณ (M) กำหนดให้ จำนวนช่องสัญญาณ (λ) มีค่าเท่ากับ 30 ช่องสัญญาณ $G = gM/a$ เมื่อกำหนด $a = 0.01$, $p = 0.03$, $f = 0.06$ และ $\bar{Y} = 0.06$

รูปที่ 5.4 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่าเวลาหน่วงเฉลี่ยของแพ็กเก็ตข้อมูลกับค่าโหลดที่ต้องการ โดยทำการเปลี่ยนแปลงค่าผู้ใช้ (M) กำหนดให้ $\lambda = 30$, $a = 0.01$, $p = 0.03$, $f = 0.06$ และ $\bar{Y} = 0.06$

รูปที่ 5.5 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่าเวลาหน่วงเฉลี่ยของแพ็กเก็ตข้อมูลกับค่าวิสัยสามารถของเครือข่าย WDM Ring เมื่อใช้โปรโตคอลการเข้าถึงแบบ CSMA/CA โดยจะทำการเปลี่ยนแปลงจำนวนผู้ใช้งานช่องสัญญาณ (M) กำหนดให้ จำนวนช่องสัญญาณ (λ) มีค่าเท่ากับ 30 ช่องสัญญาณ, $G = gM/a$ เมื่อกำหนด $a = 0.01$, $p = 0.03$, $f = 0.06$ และ $\bar{Y} = 0.06$

รูปที่ 5.5 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่าเวลาหน่วงเฉลี่ยของแพ็กเก็ตข้อมูลกับค่าวิสัยสามารถของเครือข่าย WDM Ring เมื่อกำหนดให้ $a = 0.01$ และ $a = 0.001$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.2 การวิเคราะห์สมรรถนะของโปรโตคอลแบบสล็อตตริง

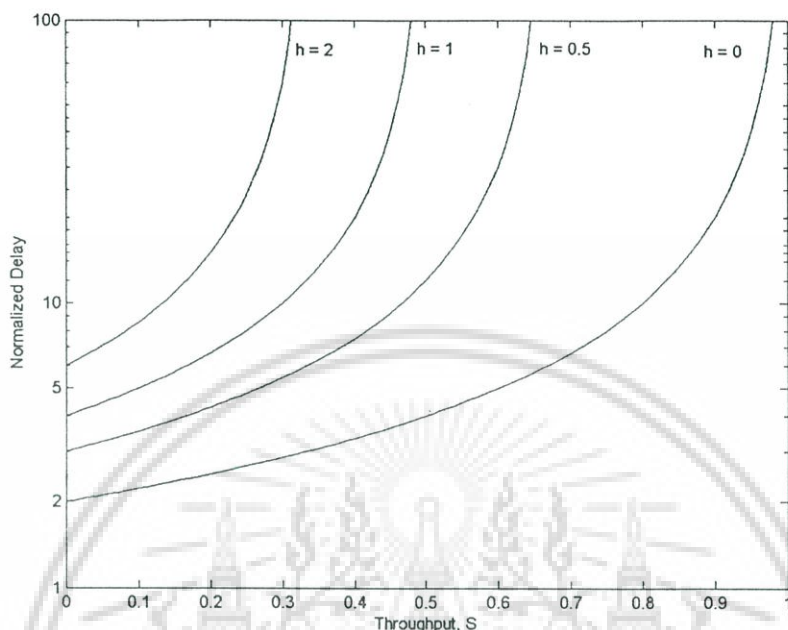
ในส่วนนี้จะแสดงผลการคำนวณค่าสมรรถนะของโปรโตคอลแบบสล็อตตริง โดยพารามิเตอร์ต่างๆ ที่ใช้ในการคำนวณ มีดังนี้

- จำนวนผู้ใช้ในระบบ (M) = 50
- อัตราการเข้ามาเป็นแบบปัวซอง ด้วยอัตรา 50 แพ็กเก็ตต่อวินาที (Packets/sec)
- ความยาวแพ็กเก็ตเฉลี่ย (\bar{X}) = 2,024 บิต
- ความเร็วในช่องสัญญาณ (R) = 5 Mbps
- ค่าการกระจายหน่วงเวลา (Propagation delay: τ) = 5×10^{-6} วินาที
- จำนวนบิตส่วนหัว = 24 บิต

ผลการคำนวณค่าสมรรถนะของโปรโตคอลแบบสล็อตตริงนั้น แสดงไว้ในรูปที่ 5.6

รูปที่ 5.6 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่าเวลาหน่วงเฉลี่ยของแพ็กเก็ตข้อมูลกับค่าวิสัยสามารถของโปรโตคอลการเข้าถึงแบบสล็อตตรง โดยที่ $h=0, 0.5, 1, 2$

รูปที่ 5.6 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่าเวลาหน่วงเฉลี่ยของแพ็กเก็ตข้อมูลกับค่าวิสัยสามารถของโปรโตคอลแบบสล็อตตรง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.3 การเปรียบเทียบสมรรถนะของโปรโตคอลแบบ CSMA/CA กับโปรโตคอลแบบ สล็อตริงเมื่อนำมาใช้ในเครือข่าย WDM Ring

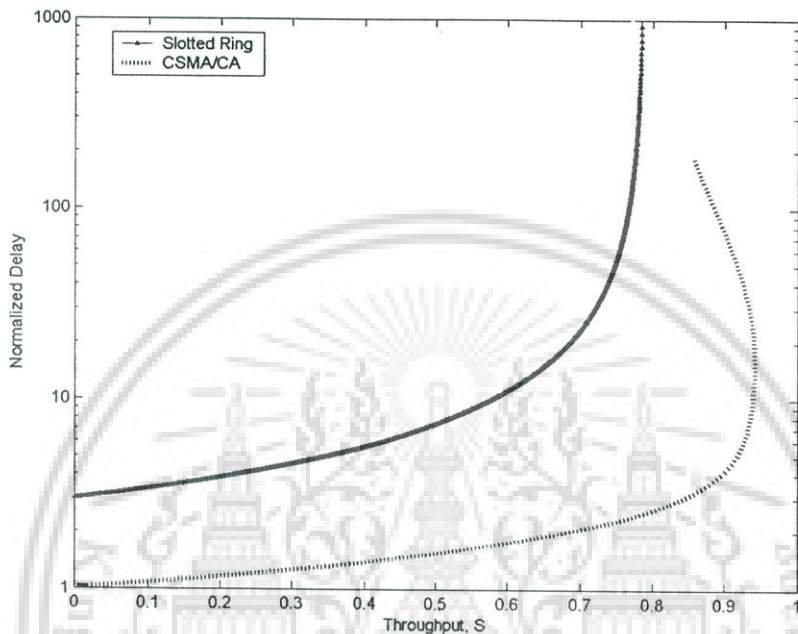
ในส่วนนี้จะทำการเปรียบเทียบสมรรถนะของโปรโตคอลแบบ CSMA/CA กับโปรโตคอลแบบ สล็อตริงเมื่อนำมาใช้ในเครือข่าย WDM Ring ผลการคำนวณที่ได้นี้จะนำไปพล็อตเป็นกราฟแสดง ความสัมพันธ์ระหว่างค่าเวลาหน่วงเฉลี่ยของแพ็กเก็ตข้อมูลกับค่าวิสัยสามารถของ เครือข่าย WDM Ring เมื่อใช้โปรโตคอลทั้งสองแบบ ซึ่งค่าพารามิเตอร์ต่างๆ ที่ใช้ในการคำนวณ มี ดังนี้

- จำนวนผู้ใช้ในระบบ (M) = 100
- จำนวนช่องสัญญาณของระบบ = 30 ช่องสัญญาณ
- อัตราการเข้ามาเป็นแบบปัวซอง ด้วยอัตรา 5,000 แพ็กเก็ตต่อวินาที (Packets/sec)
- ความยาวแพ็กเก็ตเฉลี่ย (\bar{X}) = 2,024 บิต
- ความเร็วในช่องสัญญาณ (R) = 1 Gbps
- ค่าการกระจายหน่วงเวลา (Propagation delay: τ) = 5×10^{-6} วินาที
- ค่า station latency (B) = 4 บิต
- จำนวนสล็อต (m) = 8 สล็อต
- จำนวนบิตส่วนหัว = 24 บิต
- ค่าการกระจายหน่วงเวลา (Propagation delay: a) = 0.01 (normalized)
- ค่าความน่าจะเป็นที่สถานีจะส่งแพ็กเก็ตออกไป (p) = $3a$
- ค่าความต้องการใช้งาน (G) = gM/a
- ค่าขนาดเฟรม DIFS (f) = $6a$
- ช่วงเวลาที่ใช้ในการส่งแพ็กเก็ต (T) = $1+a$
- ผลรวมของช่วงเวลาสุดท้ายในการส่งข้อมูลกับช่วงเวลาเวลาหน่วง DIFS (TP) = $1+a+f$

ค่าหน่วงเวลาแบบสุ่มเมื่อเกิดการชนกัน (random backoff: \bar{Y}) = 0.06 (normalized)

โดยผลการเปรียบเทียบสมรรถนะของโปรโตคอลแบบ CSMA/CA กับโปรโตคอลแบบสล็อตริง เมื่อนำมาใช้ในเครือข่าย WDM Ring นั้น แสดงไว้ในรูปที่ 5.7

รูปที่ 5.7 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่าเวลาหน่วงเฉลี่ยของแพ็กเก็ตข้อมูลกับค่าวิสัยสามารถของเครือข่าย WDM Ring เมื่อใช้โปรโตคอลทั้งสองแบบ โดยกำหนดให้จำนวนสถานี (M) เท่ากับ 100 และค่าพารามิเตอร์อื่น ๆ ได้แสดงไว้แล้วในตอนที่ 5.3

รูปที่ 5.7 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่าเวลาหน่วงเฉลี่ยของแพ็กเก็ตข้อมูลกับค่าวิสัยสามารถของเครือข่าย WDM Ring เมื่อเปรียบเทียบระหว่างโปรโตคอลแบบ CSMA/CA และแบบสล็อตริง กำหนดให้จำนวนสถานี (M) เท่ากับ 100

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 6

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

ในปัจจุบัน ความต้องการในการส่งข้อมูลผ่านโครงข่ายในบริเวณกว้างทั่วโลกมีปริมาณเพิ่มมากขึ้นอย่างรวดเร็ว ระบบที่มีความจุสูงและสามารถรองรับการส่งและรับข้อมูลปริมาณมากในเวลาอันรวดเร็ว ถูกพัฒนาขึ้นไปตามลำดับ ระบบโครงข่ายที่มีอุปกรณ์ทำงานอยู่ในรูปของแสงทั้งหมดช่วยลดปัญหาจากการรบกวนของคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าและช่วยให้สามารถส่งข้อมูลผ่านเส้นใยนำแสงไปในระยะทางไกลโดยมีการลดทอนของสัญญาณน้อยมากและมีความไวใจได้ของข้อมูลสูงหรือมีอัตราบิดผิดพลาดต่ำ ความเร็วในการส่งข้อมูลมีปริมาณเพิ่มมากขึ้นในระดับที่มีหน่วยเป็น Tb/s [1-2] ระบบมัลติเพล็กซ์แบบหลายความยาวคลื่นช่วยเพิ่มจำนวนช่องสัญญาณในการส่งผ่านเส้นใยแก้วนำแสงทำให้สามารถส่งพร้อมกันหลายช่องสัญญาณด้วยความยาวคลื่นที่แตกต่างกัน แต่เนื่องจากจำนวนช่องสัญญาณที่สามารถใช้งานได้มีอยู่อย่างจำกัด ผู้ใช้งานจึงต้องมีการแบ่งใช้ช่องสัญญาณนั้น ดังนั้นเพื่อให้สามารถให้บริการแก่ผู้ใช้งานได้อย่างทั่วถึง จึงทำให้ต้องใช้วิธีการควบคุมการเข้าถึงช่องสัญญาณ ซึ่งโปรโตคอลแบบ CSMA/CA นั้นเป็นโปรโตคอลที่มีประสิทธิภาพดีช่วยทำให้การเข้าถึงช่องสัญญาณเป็นไปอย่างยุติธรรมและรวดเร็ว

จากผลการวิเคราะห์ค่าวิสัยสามารถ (Throughput) ของโปรโตคอล CSMA/CA ในโครงข่าย WDM Ring นั้นพบว่าเมื่อจำนวนความยาวคลื่นที่ใช้มัลติเพล็กซ์ผ่านเส้นใยแก้วนำแสงเพิ่มขึ้นจะทำให้ค่าวิสัยสามารถ (Throughput) ของระบบเพิ่มขึ้น เนื่องจากจำนวนความยาวคลื่นที่ใช้มัลติเพล็กซ์ผ่านเส้นใยแก้วนำแสงเพิ่มขึ้นเป็นการเพิ่มความจุให้กับโครงข่าย ทำให้สามารถรองรับผู้ใช้งานได้มากขึ้น

เมื่อกำหนดให้จำนวนความยาวคลื่นที่ใช้มัลติเพล็กซ์ผ่านเส้นใยแก้วนำแสงมีค่าคงที่ แล้วทำการเปลี่ยนแปลงค่าจำนวนสถานีที่ต้องการใช้ช่องสัญญาณ พบว่าเมื่อจำนวนสถานีเพิ่มขึ้นจะทำให้ค่าวิสัยสามารถ (Throughput) ของโครงข่ายลดลง เนื่องจากมีจำนวนสถานีที่ใช้แย่งช่องสัญญาณเพิ่มมากขึ้น

จากรูปที่ 5.4 เมื่อทำการลดค่า a (Propagation Delay) ของระบบ จาก 0.01 เป็น 0.001 จะเห็นได้ว่าค่าวิสัยสามารถของระบบจะเพิ่มขึ้นกว่ารูปที่ 5.3 ที่เป็นเช่นนี้เนื่องมาจากค่าหน่วงเวลาในการแพร่กระจายลดลง โปรโตคอลแบบนี้ไม่เหมาะกับระบบสื่อสารที่มีค่าหน่วงเวลาสูง เช่น ในระบบดาวเทียม แต่เนื่องจากโครงข่าย WDM เป็นโครงข่ายความเร็วสูงจึงนำมาใช้ได้ดี

จากผลการวิเคราะห์ค่าเวลาหน่วงเฉลี่ยของระบบจะเห็นได้ว่าเมื่อจำนวนสถานีเพิ่มขึ้นจะทำให้ค่าเวลาหน่วงเฉลี่ยเพิ่มขึ้นเนื่องจากการแย่งใช้ช่องสัญญาณเพิ่มขึ้น เกิดการชนกันมากขึ้น เวลาในการรอใช้ช่องสัญญาณจึงเพิ่มมากขึ้นด้วย

จากรูปที่ 5.5 จะเห็นได้ว่าเมื่อ $a=0.001$ ค่าเวลาหน่วงเฉลี่ยของแพ็กเก็ตข้อมูลจะต่ำกว่า ดังนั้น ค่าการกระจายหน่วงเวลา (a) ลดลง มีผลทำให้ค่าเวลาหน่วงเฉลี่ยของแพ็กเก็ตข้อมูลลดลงด้วย

ในการวิเคราะห์สมรรถนะของโปรโตคอลสล็อตตริงนั้นจะเห็นได้ว่าค่า Overhead factor มีผลต่อระบบ เมื่อค่า Overhead factor เพิ่มขึ้นค่าหน่วงเวลาของแพ็กเก็ตข้อมูลจะเพิ่มขึ้นด้วย ซึ่งค่า Overhead factor นี้จะมีผลต่อโปรโตคอลแบบสล็อตตริงเป็นอย่างมากดังที่ได้กล่าวถึงไว้แล้วในตอนที่ 4.3

จากรูปที่ 5.7 จะเห็นได้ว่าการใช้โปรโตคอลแบบ CSMA/CA ให้ประสิทธิภาพที่ดีกว่าโปรโตคอลแบบสล็อตตริง

เอกสารอ้างอิง

- [1] W. P. Chen, W. S. Hwang, and C. C. Li. "A Packet Pre-classification CSMA/CA MAC Protocol for IP over WDM Ring Network" 8th IEEE International Conference on Communication Systems (ICCS2002). 2002. pp. 1222-1226.
- [2] K. S. Kim, H. Okagawa, K. Shrikhande and L. G. Kazovsky. "Unslotted optical CSMA/CA MAC Protocol with Fairness Control in Metro WDM Ring Networks" Proc. of GLOBECOM 2002, Taipei, Taiwan, Nov 2002.
- [3] A. Fumagalli, J. Cai and I. Chlamtac. "The Multi-Token Inter-Arrival Time (MTIT) Access Protocol for Support IP over WDM Ring Networks" IEEE Proc of ICC. 1-2, 1999. pp. 586 – 590.
- [4] M. A. Marsan, A. Bianco, E. Leonardi, A. Morabito and F. Neri. "All-optical WDM Multi-rings with Differentiated QOS" IEEE Commun. Mag., vol. 37, pp. 58-66.
- [5] M. A. Marsan, A. Bianco, E. Leonardi, F. Neri, and S. Toniolo. "MetaRing Fairness Control Schemes in All-Optical WDM Rings" Proc. IEEE INFOCOM. 2, 1997. pp. 752-760.
- [6] J. H. Lee and C. K. Un. "Dynamic Scheduling Protocol for Variable-Sized Messaged in a WDM Local Network" IEEE Journal of Lightwave Tech. 14, vol.7, 1996. pp. 1595-1600.
- [7] B. Mukherjee. "WDM-Based Local Lightwave Networks Part I: Single-hop systems" IEEE Networks Magazine, May 1992. pp. 12-27.
- [8] แซทท์, สเตน. เรียนรู้และเข้าใจการทำงาน Local Area Networks. แปลโดย กฤษฎา สิงหวงศ์ กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดดูเคชั่น. 2540.
- [9] พิพัฒน์ หิรัญยวณิชชากร. ระบบการสื่อสารข้อมูลและเครือข่ายคอมพิวเตอร์. กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดดูเคชั่น. 2542.
- [10] อัครเสน สมุทรพองและจักร พิชัยสรทัต. ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์. กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดดูเคชั่น. 2521.
- [11] ลัญจนกร วุฒิสัทติกุลกิจ. วิศวกรรมโทรคมนาคม. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2544.
- [12] สุวิพล ลิทธิชีวะภาค. โคลด์แอสเซมบลีเน็ตเวิร์ค. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 2535.
- [13] W. Stallings. 1998. **Wireless Communications and Networks**. Prentice-Hall International Inc.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- [14] J. Powers. **An Introduction to Fiber Optic Systems**. 2nd edition. McGraw-Hill International Editions. 1999.
- [15] G. Albertengo and R. Sisto. "On the implementation of an interface for a multichannel local area network" Electrotechnical Conference, 1989. Proceedings, Integrating Research, Industry and Education in Energy and Communication Engineering, MELECON '89, Mediterranean, 11-13 April 1989. pp. 649 – 653.
- [16] L. Kleinrock and F. A. Tobagi. "Packet Switching in Radio Channels: Part I-CSMA Modes and Their Throughput-Delay Characteristics" IEEE Transactions on Communications, vol. COM23, no. 12, December 1975. pp. 1400-1416.
- [17] L. Kleinrock and R. Gail. **Queuing systems : problems and solutions**. New York : John Wiley, c1996.
- [18] M. A. Marsan and D. Roffinella. "Multichannel Local Area Network Protocols" Selected Areas in Communications, IEEE Journal on, Volume1, Issue 5, Nov 1983. pp. 885 – 897.
- [19] J. L. Hammond and P. J. P. O'Reilly. **Performance Analysis of Local Computer Networks**. Addison Wesley, 1986.
- [20] W. Bux. "Local-Area Subnetworks: A Performance Comparison" IEEE Trans. on Commun., COM-29, 1981. pp. 1465-1473.
- [21] C. S. Kang, B. S. Park and I. K. Rhee. "Performance Comparison of a Class of Slotted ring networks" IEEE Symposium on Computers and Communications (ISCC'95), 1995. pp. 220-226.

ภาคผนวก

ผลงานที่ได้รับการตีพิมพ์

- [1] **Monwipa Srisuriya**, Suvepon Sittichevapak and Kriengkrai Vonglodjanaporn “Performance Analysis of CSMA/CA Protocol of WDM Ring Network” The 2nd ECTI Annual Conference (ECTI-CON 2005), Pattaya, Thailand, May 12-13, 2005.
- [2] **Monwipa Srisuriya**, Ekanun Sombatsakulkit, Suvepon Sittichevapak and Kriengkrai Vonglodjanaporn “A Proposed Tunable Transmitter - Tunable Receiver Algorithm for Accessing the Multichannel Slotted-Ring WDM Metropolitan Network under Self-Similar Traffic” The 2004 International Conference on Information and Communication Technologies (ICT 2004), Bangkok, Thailand, November 18-19, 2004.

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-นามสกุล	นางสาวมณวิภา ศรีสุริยะ
วัน เดือน ปีเกิด	17 มิถุนายน 2522 ที่สงขลา
ที่อยู่	2328/1662 ซ.รามคำแหง 52/2 ถ. รามคำแหง แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพฯ 10240
ประวัติการศึกษา	2545 วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมไฟฟ้า มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ความชำนาญเฉพาะด้าน	1) ระบบโทรคมนาคม 2) โปรโตคอลคอมพิวเตอร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้